

**Державна архівна служба України
Український науково-дослідний інститут
архівної справи та документознавства
Галузевий центр науково-технічної інформації з архівної справи
та документознавства
Національна історична бібліотека України**

Бюлетень № 17

**Українська дипломатія 1917–1924 рр.
Матеріали до бібліографії**

І–ІІ квартал 2012 р.

Київ – 2012

Українська дипломатія, 1917–1924 рр. : матеріали до бібліографії / Держ. архів. служба України, Укр. наук.-дослід. ін-т архів. справи та документознавства, Галуз. центр наук.-техн. інформації з архів. справи та документознавства, Нац. іст. б-ка України ; уклад.: С. С. Артамонова, А. А. Майстренко, З. М. Мусіна, Л. П. Одинока, Р. В. Романовський. – К., 2012. – 99 с. – (Бюлетень Галузевого центру науково-технічної інформації з архівної справи та документознавства ; № 17, I–II квартал 2012 р.).

Бюлетень № 17 (2012 р.) «Українська дипломатія, 1917–1924 рр. : матеріали до бібліографії» включає відомості про публікації документів та спогадів, автореферати дисертацій, монографії та навчальні посібники, статті з періодичних та продовжуваних видань, матеріалів конференцій, збірників наукових праць, присвячені дипломатичній діяльності українських національних урядів у 1917–1924 рр.

Бібліографію адресовано працівникам архівних установ і бібліотек, історикам, краєзнавцям, викладачам, докторантам, аспірантам та студентам вищих навчальних закладів.

Укладачі: С. С. Артамонова, А. А. Майстренко, З. М. Мусіна, Л. П. Одинока, Р. В. Романовський

©Укрдержархів
©УНДІАСД
©Національна історична
бібліотека України
©Укладачі

ЗМІСТ

Від упорядників	4
1. Загальні праці з історії української дипломатії	5
2. Загальні питання історії української дипломатії 1917–1924 рр.	8
3. Міжнародні дипломатичні конференції	34
4. Відносини України з окремими країнами та міждержавними утвореннями	45
5. Дипломатія ЗУНР	82
6. Персоналії дипломатів	86
7. Підготовка дипломатів	99

Від упорядників

Бібліографічний посібник «Українська дипломатія, 1917–1924: матеріали до бібліографії» є спільним проектом УНДІАСД та Національної історичної бібліотеки України. Мета посібника – засобами бібліографії розкрити історію дипломатичної діяльності українських національних урядів періоду визвольних змагань (Української Народної Республіки, Української Держави, Західноукраїнської Народної Республіки), висвітлити питання відносин України з окремими країнами, міжнародними організаціями, її участі в міжнародних дипломатичних конференціях; підготовки дипломатичних кадрів, персоналії вітчизняної дипломатії тощо.

До бібліографії включено відомості про міжнародні та вітчизняні офіційні документи, міжнародні угоди, публікації архівних джерел, науково-довідкові видання, дисертаційні дослідження, монографії, статті з періодичних та продовжуваних видань, збірників матеріалів конференцій, мемуари та спогади. Відбір матеріалів завершено у 2011 р.

Структурно посібник складається з семи розділів. Всередині розділів матеріал згруповано за тематичним принципом та видами видань. В межах рубрик бібліографічні записи подано за алфавітом авторів і назв. Бібліографічні записи мають суцільну нумерацію, їх загальна кількість становить 1147. Використовується система перехресних посилань.

Джерелами при укладанні посібника стали фонди Національної історичної бібліотеки України, Національної бібліотеки України ім. В. Вернадського, Національної парламентської бібліотеки України, Державної наукової архівної бібліотеки; фахові періодичні та продовжувані видання (зокрема науковий щорічник «Україна дипломатична»); бібліографічні посібники («Українська революція і державність (1917–1920 рр.): наук.-бібліогр. вид. / Нац. б-ка України ім. В. Вернадського. – К., 2001. – 803 с.»; «Історія України: наук.-допоміж. бібліогр. покажч. / Держ. іст. б-ка України. – К., 1968–2010» та ін.).

Бібліографічний опис видань здійснено відповідно до правил бібліографічного опису документів, встановлених ДСТУ ГОСТ 7.1:2006 «Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання», а скорочення слів – відповідно до ДСТУ 3582-97 «Скорочення слів в українській мові у бібліографічному описі: Загальні вимоги та правила», ГОСТ 7.12-93 «Библиографическая запись. Сокращение слов на русском языке. Общие требования и правила».

1. Загальні праці з історії української дипломатії

Окремі видання

1. *Боечко В. Д.* Кордони України : історична ретроспектива та сучасний стан / В. Д. Боечко, О. І. Ганжа, Б. І. Захарчук ; Альберт. ун-т, Канад. ін-т укр. студій. – К. : Основи, 1994. – 168 с. : табл., карти.
2. *Гакман С. М.* Бессарабія та Буковина в системі міжнародних відносин у міжвоєнний період : конспект лекцій / С. М. Гакман ; Чернів. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича. – Чернівці : Рута, 2005. – 46 с.
3. *Гетьманчук М. П.* Між Москвою та Варшавою : українське питання у радянсько-польських відносинах міжвоєнного періоду (1918–1939 рр.) / М. П. Гетьманчук ; М-во освіти і науки України, Нац. ун-т «Львівська політехніка». – Львів : Вид-во Нац. ун-ту «Львівська політехніка», 2008. – 432 с.
4. *Головченко В. І.* Дипломатична історія України (кінець XIX – перша чверть XX століття) : навч. посіб. для студ. вищих навч. закладів / В. Головченко, В. Матвієнко, В. Солдатенко ; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. – К., 2011. – 527 с.
5. *Дещинський Л. Є.* Міжнародні відносини України : історія і сучасність : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. Ч. 2 / Л. Є. Дещинський ; Наук.-метод. центр вищ. освіти М-ва освіти і науки України. – 3-є вид., доповн. – Львів : Бескид Біт, 2004. – 319 с.
6. *Дещинський Л. Є.* Міжнародні відносини України : історія і сучасність / Л. Є. Дещинський, А. В. Панюк ; Нац. ун-т «Львівська політехніка», Ін-т гуманіт. і соц. наук. – Львів : Вид-во Нац. ун-ту «Львівська політехніка», 2001. – 424 с.
7. *Дюррозель Ж. Б.* Історія дипломатії від 1919 року до наших днів / Ж. Б. Дюррозель ; пер. з фр. – К. : Основи, 1995. – 903 с. – Про Україну: С. 33, 38, 375, 637, 714, 717, 732, 733, 734, 814.
8. *Зінченко А. Л.* Історія дипломатії : від давнини до нового часу : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. спец. міжнар. відносини та історія / А. Л. Зінченко. – [2-е вид., допов.]. – К. : РВЦ «Проза», 2005. – 559 с. : іл., портр.
9. *Зінченко А. Л.* Історія дипломатії : навч. посіб. / А. Л. Зінченко. – Вінниця : Нова книга, 2002. – 433 с.
10. *Зовнішня політика України : хрестоматія : посібник : в 2 т. Т. 1 / за ред. П. В. Доброва.* – Донецьк, 2002. – 487 с.
11. *Івченко О.* Україна в системі міжнародних відносин : історична ретроспектива та сучасний стан / О. Івченко. – К. : РІЦ УАННП, 1997. – 687 с.
12. *Історія міжнародних відносин і зовнішньої політики XX – початок XXI століття : навч. посіб. / В. Ф. Салабай, І. Д. Дудко, М. В. Борисенко, М. П. Чуб ; Київ. нац. екон. ун-т ім. В. Гетьмана.* – К., 2006. – 368 с.
13. *Кондратюк В. О.* Україна в історії міжнародних відносин / В. О. Кондратюк, І. М. Верхоляк, О. В. Омельченко. – Львів : Світ, 1995. – 262 с.

14. *Кучик О. С.* Зовнішня політика України : навч. посіб. / О. С. Кучик, О. А. Заяць ; Львів. нац. ун-т ім. І. Франка, Ф-т міжнар. відносин. – К. : Знання, 2010. – 573 с.
15. *Кучменко Е. М.* Історія міжнародних відносин першої половини ХХ ст. : (історико-політ. есе) : [в 2 ч.] / Е. М. Кучменко, Б. А. Кучменко. – К. : [ІПК ДСЗУ], 2007. – Ч. 1. – 369 с. ; Ч. 2. – 386 с.
16. *Литвин В.* Україна : Європа чи Євразія? / В. Литвин. – К. : Вид. дім «Лі-Терра», 2004. – 511 с. – Із змісту: Українсько-болгарські відносини: минуле як перспектива майбутнього. – С. 45–76 ; Реальний фундамент для подальшого поступу. З історії українсько-британських відносин. – С. 77–94 ; Українсько-грецькі відносини в історичній ретроспективі. – С. 95–134 ; З історії українсько-італійських зв'язків. – С. 135–155 ; Українсько-канадські взаємини: історія, стан, перспективи. – С. 156–174 ; Україна і Китай в історичних зв'язках. – С. 175–199 ; Українсько-німецькі відносини: співробітництво крізь віки. – С. 200–232 ; Тисяча років співробітництва і взаємодії [українсько-польські відносини]. – С. 233–312 ; Українсько-словацькі відносини: історія та сучасність. – С. 313–334 ; Українсько-угорські відносини: історичні традиції та нові обрії співробітництва. – С. 335–368 ; Україна – Чеська республіка: традиції відносин та нові обрії співробітництва. – С. 369–402.
17. *Марущак М. Й.* Історія дипломатичних відносин у ХХ сторіччі : [навч. посіб.] / М. Й. Марущак. – Вінниця : Нова книга, 2008. – 368 с.
18. *Матвієнко В.* Історія української дипломатії ХХ ст. у постатях / В. Матвієнко, В. Головченко. – К. : Київ. ун-т, 2001. – 266 с.
19. Нариси з історії української дипломатії / О. І. Галенко, Є. Є. Камінський, М. В. Кірсенко, М. Ф. Котляр, С. В. Кульчицький. – К. : Вид. дім «Альтернативи», 2001. – 736 с.
20. *Овсій І. О.* Зовнішня політика України (від давніх часів до 1944 року) : навч. посіб. для студ. гуманіт. спец. вищ. навч. закл. / І. О. Овсій. – 2-е вид., стер. – К. : Либідь, 2002. – 240 с.
21. *Овсій І. О.* Зовнішня політика України (від давніх часів до 1944 року) : навч. посіб. для студ. гуманіт. спец. вищ. закл. освіти / І. О. Овсій. – К. : Либідь, 1999. – 238 с.
22. *Пронь С. В.* Міжнародні відносини та зовнішня політика : 1914–1991 роки : [навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл.] / С. В. Пронь ; М-во освіти і науки України, Миколаїв. держ. гуманіт. ун-т ім. П. Могили комплексу «Києво-Могила. акад.». – Миколаїв : Вид-во МДГУ ім. П. Могили, 2009. – 139 с. : іл., табл.
23. *Табачник Д. В.* Історія української дипломатії в особах : навч. посіб. для студ., аспірантів спец. «Історія», «Історія України», «Політологія», «Міжнародні відносини», «Державне управління» / Д. В. Табачник. – К. : Либідь, 2004. – 640 с.
24. *Табачник Д. В.* Історія української дипломатії : біогр. нариси : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Д. В. Табачник. – К. : Либідь, 2009. – 896 с.
25. *Табачник Д. В.* Україна на шляху у світ : керівники зовнішньополітичних відомств України в 1917–1996 рр. : біогр. нариси, документи і матеріали : навч. посіб. для студ., аспірантів спец. «Державне управління», «Міжнародні відносини», «Історія», «Історія України» / Д. В. Табачник. – К. : Укр. Акад. держ. упр. при Президентові України, 1996. – 384 с.

26. *Табачник Д. В.* Українська дипломатія : нариси історії : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закладів / Д. В. Табачник. – К. : Либідь, 2006. – 768 с. : іл.
27. *Троян С. С.* Вступ до теорії міжнародних відносин : навч. посіб. для студ. вузів / С. С. Троян ; Наук.-метод. центр вищ. освіти, Рівнен. ін-т слов'язнавства Київ. ін-ту «Слов'ян. ун-т». – К., 2000. – 139 с.
28. Україна в міжнародних відносинах : енциклопед. словник-довідник. Вип. 1 : Предметно-тематична частина : А-Г / [Бажан О. Г. та ін. ; редкол.: М. М. Варварцев (відп. ред.) та ін.]. – К. : Ін-т історії України НАН України, 2009. – 180, [3] с.
29. Україна в міжнародних відносинах : енциклопед. словник-довідник. Вип. 2 : Предметно-тематична частина : Д-Й / [Афоніна І. О. та ін.]. – К. : Ін-т історії України НАН України, 2010. – 251 с.
30. Україна в міжнародній політиці. – Кам'янець[-Подільський], 1919. – 16 с.
31. Україна у міжнародних відносинах ХХ століття : навч. посіб. / за ред. Я. Й. Малика. – Львів : Світ, 2004. – 468 с.
32. Українська дипломатична енциклопедія : у 2 т. Т. 1 : А–Л / Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка, Ін-т міжнар. відносин ; ред. Л. В. Губерський. – К. : Знання України, 2004. – 760 с.
33. Українська дипломатична енциклопедія : у 2 т. Т. 2 : М–Я / Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка, Ін-т міжнар. відносин ; ред.: Л. В. Губерський. – К. : Знання України, 2004. – 812 с.
34. Український дипломатичний словник / Л. І. Абдо-Ясінська [та ін.] ; за ред. М. З. Мальського, Ю. М. Мороза. – К. : Знання, 2011. – 495 с.
35. *Цветков Г. М.* Міжнародні відносини й зовнішня політика в 1917–1945 рр. : навч. посібник для студентів вищ. закладів освіти. – К. : Либідь, 1997. – 230 с.
36. *Чекаленко Л. Д.* Витоки української дипломатії : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Л. Д. Чекаленко ; Дип. акад. України при МЗС України. – К. : LAT & K., 2010. – 340 с.
37. *Чекаленко Л. Д.* Зовнішня політика України (від давніх часів до наших днів) : підручник / Л. Д. Чекаленко, С. Г. Федуняк ; Міжрегіон. акад. упр. персоналом. – К. : Персонал, 2010. – 464 с.

Автореферати дисертацій

38. *Гакман С. М.* Проблема Бессарабії та Буковини у контексті радянсько-румунських міждержавних відносин. 1917–1940 рр. : автореф. дис... канд. іст. наук : 07.00.02 / С. М. Гакман ; Чернів. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича. – Чернівці, 2001. – 20 с.
39. *Малиновська О. Ю.* Політико-географічні аспекти формування та функціонування західного державного кордону України : автореф. дис... канд. геогр. наук : 11.00.02 / О. Ю. Малиновська ; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. – К., 2002. – 19 с.

40. Білик Б. Як встановлювали кордони України в 1918–1928 рр. / Б. Білик // Вісн. Київ. нац. торг.-екон. ун-ту. – 2005. – № 5. – С. 102–108.
41. Віднянський С. В. Зовнішня політика України як предмет історичного аналізу : концептуальні підходи та перспективи / С. В. Віднянський, А. Ю. Мартинов // Укр. іст. журн. – 2001. – № 4. – С. 41–57.
42. Матяш І. Дипломатична історія України могла побачити світ в середині 1960-х ... / І. Матяш // Україна дипломатична : наук. щорічник. – К., 2007. – Вип. 8. – С. 218–229. – Про незавершений рукопис праці Євгена Деслава «Дипломатична історія України» (1964) виявлений в архіві Осередка української культури і освіти у Вінніпезі, Канада.
43. Несук М. Україна у зарубіжних доктринах та стратегіях ХХ ст. / М. Несук, В. Репринцев, С. Камінський // Політ. думка. – 1995. – № 2/3. – С. 50–71.

2. Загальні питання історії української дипломатії 1917–1924 рр.

Публікації документів

44. Вячеслав Липинський. Твори. Архів. Студії. Т. 1 : Листування (А-Ж) / Східноєвроп. дослід. ін-т ім. В. К. Липинського (США), Ін-т Європ. дослідж. НАН України. – К. ; Філадельфія : Смолоскип, 2003. – 959 с. – (Сер. «Архів»). – Оpubліковано листування В. Липинського під час його перебування на посаді посла України у Відні: До Стефана Буріана. – С. 236–238 ; До Миколи Василька. – С. 239–243 ; До Дмитра Дорошенка. – С. 580–607 ; Осташко С. Суспільно-політична діяльність Вячеслава Липинського на тлі його листування. – С. 119–152 ; На дипломатичній посаді. – С. 126–134.
45. Гай-Нижник П. Міжнародні стосунки Української Держави з військово-політичними і національними утвореннями колишньої Російської імперії (фінансовий аспект) / П. Гай-Нижник // Пам'ятки : археогр. щорічник. – 2003. – Т. 4. – С. 164–173. – Публікація документів ЦДАВО України.
46. Гай-Нижник П. П. Невідомі телеграми послів В. Липинського та Ф. Штейнгеля до экс-міністра закордонних справ Української держави Д. Дорошенка під час його перебування в Швейцарії (листопад 1918 р.) / П. П. Гай-Нижник // Київ. старовина. – 2004. – № 2. – С. 119–131.
47. Горбатюк М. Листи Андрія Ніковського до Симона Петлюри (1920–1921 рр.) / М. Горбатюк // Пам'ятки : археогр. щорічник. – 2010. – Т. 11. – С. 68–101.
48. Дипломатія УНР та Української Держави в документах і спогадах сучасників : у 2 т. / [упоряд.: І. М. Гнатишин, О. С. Кучерук, О. О. Маврін]. – К. : Укр. письменник, 2008. – Т. 1. – 369 с. ; Т. 2. – 379 с.
49. Збірник законів і постанов Українського правительства відносно закордонних інституцій. Ч. 1 / упоряд. І. Храпко. – Вид. неофіц. – Відень, 1919. – 151 с.

50. Історія української дипломатії : перші кроки на міжнародній арені (1917–1924 рр.) : док. і матеріали / Держкомархів України, Укр. НДІ архів. справи та документознавства ; [авт. передм., упоряд.: І. Б. Матяш та ін. ; редкол.: К. І. Грищенко (голова) та ін.]. – К. : Вид-во гуманіт. л-ри, 2010. – 592 с. : табл.
51. Крах германської окупації на Україні : (По документах окупантов) [5 февр. – 30 нояб. 1918 г] / под ред. М. Горького, И. Минца ; пер. с нем. С. Драбкиной, О. Шаргородской. – М. : ОГИЗ, 1936. – 206, [1] с. – (История граждан. войны в документах ; вып. 1). – Оpubліковано 103 документи: листування німецького командування і австрійських та німецьких послів в Україні з Міністерством закордонних справ Німеччини та Австро-Угорщини.
52. Лист до панів послів та голів дипломатичних місій УНР // Симон Петлюра : статті / упоряд. та авт. передмови О. О. Климчук. – К. : Дніпро, 1993. – С. 208–212.
53. *Маймескул О.* Місце в системі європейських координат : унік. док. з Женеви : [архів. док. про історію укр. дипломатії у період 1919–1921 рр.] / О. Маймескул, Ю. Вітренко // Політика і час. – 2000. – № 11/12. – С. 101–108.
54. *Матяш І.* Ad fontes : Розбудова мережі українських дипломатичних представництв за кордоном / І. Матяш // Зовніш. справи. – 2008. – № 9. – С. 57–59 ; № 10. – С. 50–53 ; № 11. – С. 48–49 ; 2009. – № 1. – С. 52–54.
55. *Матяш І.* Ad fontes : Лист консульського агента Української Держави в Казані П. Бочила до Міністерства закордонних справ про політичну ситуацію та становище громадян України в Поволжі / І. Матяш // Зовніш. справи. – 2009. – № 6/7. – С. 54–55.
56. *Матяш І.* Ad fontes : Формування консульської служби / І. Матяш // Зовніш. справи. – 2009. – № 3. – С. 58–61.
57. *Матяш І.* Про невідому посаду Симона Петлюри на дипломатичній службі / І. Матяш // Україна дипломатична : наук. щорічник. – К., 2006. – Вип. 7. – С. 289–305. – Оpubліковано листування С. Петлюри до голови Надзвичайної дипломатичної місії УНР в Угорщині В. Сікевича та посла УНР у Німеччині М. Василька щодо приїзду С. Петлюри до Будапешта а також листи-уповноваження В. Сікевича на представництво інтересів УНР у Канаді.
58. Німецько-австрійська інтервенція на Україні. Т. 1 / Центр. архів. управа УСРР, Архів Рад. України ; підгот. П. Пташинський. – Х. : Пролетар, 1933. – 235 с. – (Матеріали до історії Жовт. революції та громад. війни на Україні). – Дод.: Економічний договір Україна – Німеччина і Австро-Угорщина. – С. 172–218. – Подано 131 документ доби Центральної Ради та Гетьманату.
59. *Петлюра С.* Листи до графа Михайла Тишкевича / С. Петлюра ; вступ. ст. «Листи Симона Петлюри до графа Михайла Тишкевича» Л. Гентош // Україна модерна. – Львів, 1996. – № 1. – С. 157–171. – Оpubліковано 3 листи С. Петлюри кінця 1919 – початку 1920 рр.
60. *Піддубний І. А.* Деякі документи з історії зовнішньополітичних зносин Української держави 1919–1920 рр. / І. А. Піддубний // Питання історії України : зб. наук. ст. – Чернівці : Золоті литаври, 2000. – Т. 4. – С. 468–475.
61. *Премислер І.* До історії зовнішньої політики Центральної Ради / І. Премислер // Архів Рад. України. – Х., 1932. – № 1/2. – С. 44–63. – Подано 14 документів: протоколи, журнали засідань Генерального Секретаріату (листопад 1917 – січень 1918 рр.).

62. Рубач М. А. Из архива Министерства закордонных справ Украинской Державы : [док. из архива Гетманского министерства иностранных дел, 1918 г.] / М. А. Рубач // Летопись революции. – 1924. – 1 (6). – С. 274–277.
63. Сергійчук В. До історії створення Чорноморсько-Балтійського союзу : [огляд док. зовніш. політики УНР] / В. Сергійчук // Розбудова держави. – 1994. – № 9. – С. 36–38.
64. Українська дипломатія : перші кроки на міжнародній арені : кат. виставки архів. док. та раритет. вид. / Держкомархів України, УНДІАСД, ЦДАВО України, М-во закордон. справ України, Ген. дирекція Київ. міської ради з обслуговування іноземних представництв ; кер. проекту І. Б. Матяш ; упоряд.: Л. В. Андрієвська, Ю. Я. Кулінич, І. М. Мага, Н. В. Маковська, І. Б. Матяш, Л. Ф. Приходько. – К., 2006. – 36 с.
65. Українська революція : документи, 1919–1921 = The Ukrainian revolution : documents, 1919–1921 / Укр. вільна акад. наук ; ред. Т. Гунчак. – Нью-Йорк, 1984. – 478 с. – (Джерела до новіт. історії України = Sources of modern history of the Ukraine ; т. 2). – Документи укр., пол., рос. та фр. мовами ; звіти про діяльність Міністерства закордонних справ УНР, доповіді військової місії Польщі, листи, відозви та ін. – С. 15–366.
66. Шульгін О. Державність чи гайдамащина? : зб. ст. та док. / О. Шульгін. – Париж : Меч, 1931. – 48 с.
67. Шульгін О. Політика : (держ. буд-во України і міжнар. справи) : ст., док., промови / О. Шульгін. – К. : Друкарь, 1918. – 108, [1] с. – Документи парал. фр. мовою.

Окремі видання

68. Андерсон О. Н. Внешняя торговля Украины в 1918 году / О. Н. Андерсон. – К. : Изд. Всерос. центр. союза потреб. о-в, 1919. – 216, 130 с. : схеми. – (Экон. б-ка Центрсоюза ; вып. 5).
69. Брик О. Тернистый шлях Українського Уряду (1918–1921) : у 50-ліття відновлення Української Держави / О. Брик. – Вінніпег, 1969. – 150 с. : іл.
70. Будков Д. В. Слово правди про Україну. Міжнародна інформаційна діяльність Української держави 1917–1923 рр. : монографія / Д. В. Будков, Д. В. Веденєєв. – К. : К. І. С., 2004. – 203 с.
71. Буковина в контексті європейських міжнародних відносин (з давніх часів до середини ХХ ст.) : [кол. монографія] / В. М. Ботушанський, С. М. Гакман, Ю. І. Макар [та ін.] ; за заг. ред. В. М. Ботушанського. – Чернівці : Рута, 2005. – 744 с. – Із змісту: Розділ IV : Буковина і Хотинщина в зовнішній політиці європейських держав у роки Першої світової війни і боротьби українського краю за українську державність / В. М. Ботушанський ; 4.5. Питання про Північну Бессарабію (Хотинщину) в українсько-румунських стосунках 1917 – поч. 1919 рр. / В. М. Ботушанський, І. А. Піддубний. – С. 361–379 ; 4.6. Буковина у зовнішній політиці України (1917–1918 рр.). – С. 379–391 ; Розділ V. Питання про Буковину та Бессарабію у міжнародних відносинах (1919 – червень 1940 рр.) / І. А. Піддубний ; 5.2. Питання про Буковину та Бессарабію на Паризькій мирній конференції. – С. 497–515 ; 5.3. Українсько-румунські відносини 1919–1923 рр. і українські землі у складі Румунії. – С. 515–523.

72. *Веденєєв Д.* Юність української дипломатії: становлення зовнішньополітичної служби Української держави 1917–1923 роки / Д. Веденєєв, Д. Будков. – К.: К. І. С., 2006. – 296 с.
73. *Веденєєв Д. В.* Дипломатична служба Української держави. 1917–1923 роки: навч. посіб. / Д. В. Веденєєв; Нац. акад. Служби безпеки України. – К.: Наук.-вид. від. НА СБ України, 2007. – 260 с. – Додаток А: [Біогр. словник]; Додаток Б: Бібліографія праць автора з історії зовнішньої політики України за доби державотворчих змагань 1917–1923 рр. – С. 234–239.
74. *Гакман С.* Буковинська та Бессарабська проблеми в роки Першої світової війни: дип. аспект: конспект лекцій / С. Гакман; Чернів. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича. – Чернівці: Рута, 2005. – 42 с.
75. *Горак С.* Україна в міжнародній політиці, 1917–1923 / С. Горак. – Мюнхен, 1957. – 48 с.
76. *Городня Н. Д.* До питання про відновлення дипломатичних відносин між Українською державою і Антантою (квітень – грудень 1918 р.) / Н. Д. Городня. – К., 1995. – 24 с. – Деп. в ДНТБ України 05.12.95, № 2630 – Ук95.
77. *Гунчак Т.* Україна: Перша половина ХХ ст.: нариси політ. історії / Т. Гунчак. – К.: Либідь, 1993. – 288 с. – Із змісту: [Гл.]: Україна та її сусіди – Польща і Росія [доби Директорії]. – С. 165–182.
78. *Дацків І. Б.* Дипломатія українських державних утворень у захисті національних інтересів, 1917–1923 рр.: монографія / І. Б. Дацків. – Тернопіль: Астон, 2009. – 520 с.
79. *Держалюк М. С.* Міжнародне становище України та її визвольна боротьба у 1917–1922 рр. / М. С. Держалюк. – К.: Оріяни, 1998. – 240 с.
80. *Донцов Д.* Міжнародне положення України і Росії / Д. Донцов. – К.: Робітн. книгарня, 1918. – 23 с.
81. *Кудлай О.* Створення та діяльність народного міністерства міжнародних справ Української Народної Республіки (червень 1917 – квітень 1918 рр.) / О. Кудлай; НАН України, Ін-т історії України. – К., 2008. – 116 с.
82. *Кураєв О. О.* Політика Німеччини й Австро-Угорщини в Першій світовій війні: український напрямок / О. О. Кураєв; НАН України, Ін-т укр. археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського. – К., 2009. – 456 с.
83. *Кураєв О. О.* Українська проблема у політиці Берліна та Відня у Першій світовій війні (1914–1918) / О. О. Кураєв. – К., 2006. – 311 с.
84. *Кучик О.* Українсько-польська війна і політика Антанти (1918–1919) / О. Кучик, В. Трофимович. – Львів, 2000. – 60 с.
85. *Кучик О.* Україна в зовнішній політиці держав Антанти (1917–1920) / О. Кучик. – Львів: Вид. центр ЛНУ ім. І. Франка, 2004. – 256 с.
86. *Кучменко Е. М.* Кримське питання в міжнародній політиці 1917–1918 рр. / Е. М. Кучменко; НАН України, Ін-т історії України. – К., 2001. – 54 с.
87. [Лоський К.]. Украинский вопрос, Россия и Антанта / [Кость Лоський]. – Гельсингфорс: Гельсингфорская Центральная Типография, 1918. – 43 с. – Підп.: Вышевич К.
88. *Лупейко В.* Кайдашизм, або Доки ж будемо самоїдами: есеї / В. Лупашко. – К.: Вид-во ім. О. Теліги, 1998. – 381 с., 10 іл. – Із змісту: [Розд.]: За лаштунками

- «похабного мира»: Кілька штрихів до Брестської ганьби. – С. 165–180 ; [Розд.]: Українські фактори і «белое движение». – С. 181–208.
89. *Марголин А.* Украина и политика Антанты : зап. еврея и гражданина / А. Марголин. – Берлин : Изд-во С. Ефрон, 1921. – 396, [1] с.
90. *Матвієнко В.* Українська дипломатія 1917–1921 років : на теренах постімперської Росії : монографія / В. Матвієнко ; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. – К., 2002. – 373 с.
91. *Павленко М.* Українські військовополонені й інтерновані у таборах Польщі, Чехословаччини та Румунії : ставлення влади і умови перебування (1919–1924 рр.) / М. Павленко ; НАН України, Ін-т історії України. – К., 1999. – 353 с.
92. *Патер І.* Союз визволення України : проблеми державності і соборності / І. Патер ; НАН України, Ін-т українознавства ім. І. Крип'якевича. – Львів, 2000. – 344 с.
93. Полный справочник-указатель правительственных мест и лиц Украинской Державы. Министерства, посольства, комиссии, комендатуры, т. п. (Адреса, приемы, телефоны). – К., 1918. – 19 с.
94. *Сергійчук В.* Неусвідомлення України. Ставлення світу до української державності : погляд у 1917–1921 роки з аналізом сьогодення / В. Сергійчук. – Львів : Свічадо, 2002. – 704 с.
95. *Симоненко Р. Г.* Провал політики міжнародного імперіалізму на Україні (II половина 1919 – березень 1921 р.) / Р. Г. Симоненко ; АН УРСР, Ін-т історії. – К. : Наук. думка, 1965. – 302 с.
96. *Соловійова В. В.* Дипломатична діяльність українських національних урядів 1917–1921 рр. : монографія / В. В. Соловійова ; НАН України, Ін-т історії України. – К. ; Донецьк, 2006. – 393 с.
97. *Соловійова В. В.* Українська дипломатія у країнах центральної Європи 1917–1920 рр. : монографія / В. В. Соловійова. – Донецьк : ТОВ «Юго-Восток, Лтд», 2004. – 170 с.
98. *Срібняк І.* Полонені українці в Австро-Угорщині та Німеччині (1914–1920 рр.) / І. Срібняк ; Київ. лінгв. ун-т. – К., 1999. – 316 с. : іл. – Із змісту: [Розд.] 3: Діяльність українських дипломатичних і військово-санітарних місій по репатріації полонених українців (1918–1920 рр.). – С. 159–203.
99. *Срібняк І. В.* Союз визволення України в 1914–1917 рр. : до історії культурно-просвітницької діяльності серед полонених вояків-українців у Австро-Угорщині / І. В. Срібняк, В. М. Васильчук ; Київ. держ. лінгв. ун-т, Каф. історії України. – К., 1998. – 35 с.
100. *Стахів М.* Україна в добі Директорії УНР. Т. 4 : Директорія і Антанта / М. Стахів. – Скрантон : Українська Науково-Історична Бібліотека, 1963. – 352 с. : іл. – (Бібліотека Українознавства ; т. 10).
101. *Стахів М.* Україна в добі Директорії УНР. Т. 6 : Криза на всіх фронтах / М. Стахів. – Скрантон : Українська Науково-Історична Бібліотека, 1963. – 247 с. : іл. – (Бібліотека Українознавства ; т. 10).
102. *Стрельський Г. В.* Українські дипломати доби національно-державного відродження (1917–1920 рр.) : біогр. довід. / Г. В. Стрельський. – К., 2000. – 48 с.

103. *Томашівський С.* Під колесами історії: нариси і ст. / С. Томашівський. – Берлін : Укр. Слово, 1922. – 103 с. – (Б-ка «Укр. Слова» ; № 15). – Те саме: 2-е вид. – Нью-Йорк, 1962. – 111 с.
104. *Шульгин О.* Без території: Ідеологія та чин Уряду У.Н.Р. на чужині / О. Шульгин ; передм. В. Прокоповича. – Париж : Меч, 1934. – 187 с. – Також опублік.: *Шульгин О. Я.* Без території: Ідеологія та чин уряду УНР на чужині / О. Я. Шульгин ; вступ. ст. І. Шевченка // Політика і час. – 1998. – № 4. – С. 67–72.
105. *Ярославин С.* Визвольна боротьба на Західноукраїнських землях у 1918–1923 роках / С. Ярославин. – Філадельфія : Накладом гуртка прихильників, 1956. – 182 с. – Дод.: Проект перемир'я комісії генерала Бертлемі. – С. 157–160 ; Проект перемир'я комісії генерала Боти, предложений польській та українській делегації в Парижі, дня 12 травня 1919 р. – С. 161–163.

Автореферати дисертацій

106. *Барановська Н. М.* Національно-визвольний рух в Україні за відновлення державної незалежності (берез. 1917 р. – квіт. 1918 р.) : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / Н. М. Барановська ; НАН України, Ін-т українознавства. – Львів, 1995. – 26 с.
107. *Бевз Т. А.* Формування української держави за доби Центральної ради (берез. 1917 р. – квіт. 1918 р.) : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / Т. А. Бевз ; Київ. ун-т ім. Т. Шевченка. – К., 1995. – 24 с.
108. *Бетлій О. В.* Українське питання в міжнародних відносинах Центральної Європи, 1919–1923 рр. : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.02 / О. В. Бетлій ; НАН України, Ін-т укр. археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського. – К., 2003. – 19 с.
109. *Будков Д. В.* Міжнародно-інформаційна діяльність Української держави. 1917–1923 рр. : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / Д. В. Будков ; Донец. нац. ун-т. – Донецьк, 2004. – 17 с.
110. *Варгатюк В.* Зовнішня політика Директорії УНР : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.02 / В. Варгатюк ; Київ. ун-т ім. Тараса Шевченка. – К., 1996. – 26 с.
111. *Васковський Р. Ю.* Діяльність Директорії УНР (листопад 1918 р. – квітень 1919 р.) : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / Р. Ю. Васковський ; Дніпропетр. держ. ун-т. – Дніпропетровськ, 1999. – 20 с.
112. *Веденєєв Д. В.* Становлення зовнішньополітичної служби України (1917–1920 роки) : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / Д. В. Веденєєв ; АН України, Ін-т укр. археографії. – К., 1994. – 17 с.
113. *Городня Н. Д.* Політика країн Антанти та США щодо державності України в 1917–1919 роках: автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.02 / Н. Д. Городня ; Київ. ун-т ім. Тараса Шевченка. – К., 1996. – 24 с.
114. *Гуцал П. З.* Українська еміграція Канади і США та національно-визвольний рух на західноукраїнських землях (1914–1923) : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / П. З. Гуцал ; НАН України, Ін-т українознавства ім. І. Крип'якевича, Ін-т народознавства. – Львів, 2005. – 20 с.

115. *Дацків І. Б.* Дипломатія українських національних урядів у захисті державності (1917–1923 рр.) : автореф. дис. ... д-ра іст. наук : 07.00.02 / І. Б. Дацків ; Дип. акад. України при М-ві закордон. справ України. – К., 2010. – 34 с.
116. *Довган Ю. Л.* Політика Франції, Великої Британії та США щодо національної державності України в 1917–1920 рр. у вітчизняній та українській зарубіжній історіографіях : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.06 / Ю. Л. Довган ; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. – К., 2006. – 18 с.
117. *Заруда Т. В.* Зовнішньополітична діяльність уряду Української Держави, 1918 рік : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.02 / Т. В. Заруда ; Київ. ун-т ім. Т. Шевченка. – К., 1995. – 15 с.
118. *Кучик О. С.* Україна в зовнішній політиці Антанти (1917–1920 рр.) : автореф. дис... канд. іст. наук : 20.02.22 / О. С. Кучик ; Нац. ун-т «Львівська політехніка». – Львів, 2001. – 20 с.
119. *Литвин М. Р.* Українсько-польська війна 1918–1919 рр. : автореф. дис. ... д-ра іст. наук : 07.00.01 / М. Р. Литвин ; НАН України, Ін-т українознавства ім. І. Крип'якевича. – Львів, 1999. – 36 с.
120. *Лісоцька І. Р.* Національно-визвольний рух у Східній Галичині в 1918–1921 рр. : військово-політичний аспект : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 20.02.22 / І. Р. Лісоцька ; Держ. ун-т «Львівська політехніка», Ін-т гуманіт. освіти. – Львів, 2000. – 19 с.
121. *Лозовий В. С.* Кам'янецька доба Директорії Української Народної Республіки (червень-листопад 1919 року) : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / В. С. Лозовий ; НАН України, Ін-т історії України. – К., 1998. – 19 с.
122. *Матвієнко В. М.* Політика УНР та Української Держави щодо новопосталих державних утворень на території колишньої Російської імперії (1917–1921 рр.) : автореф. дис. ... д-ра іст. наук : 07.00.02 / В. М. Матвієнко ; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. – К., 2003. – 40 с.
123. *Пилипів В. І.* Джерела з історії взаємовідносин Української Народної Республіки та Західно-Української Народної Республіки : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.06 / В. І. Пилипів ; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. – К., 2003. – 15 с.
124. *Поліщук Н. М.* Українська дипломатична лексика періоду УНР : автореф. дис. ... канд. філол. наук : 10.02.02 / Н. М. Поліщук ; АН України, Ін-т укр. мови. – К., 1994. – 16 с.
125. *Попенко Я. В.* Дипломатичні взаємини Української Народної Республіки з країнами Антанти за доби Директорії (листопад 1918–1921 рр.) : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / Я. В. Попенко ; Запоріж. нац. ун-т. – Запоріжжя, 2006. – 20 с.
126. *Романюк Р. Й.* Ідея відродження української державності в європейській політичній думці початку ХХ ст. (1900–1918 рр.) : автореф. дис. ... канд. політ. наук : 23.00.01 / Р. Й. Романюк ; Львів. нац. ун-т ім. І. Франка. – Львів, 2001. – 18 с.
127. *Семотюк О.* Україна в політичному процесі Європи 1914–1921 рр. (за матеріалами німецькомовної літератури) : автореф. дис. ... канд. політ. наук : 23.00.02 / О. Семотюк. – Львів, 1999. – 19 с.
128. *Соловійова В. В.* Дипломатичні представництва Української Народної Республіки в країнах Центральної Європи за доби Директорії (1918–1920 рр.) : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / В. В. Соловійова ; Запоріж. держ. ун-т. – Запоріжжя, 1999. – 20 с.

129. *Шамраєва В. М.* Міжнародні відносини УНР доби Директорії : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.02 / В. М. Шамраєва ; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. – К., 2003. – 20 с.
130. *Шинкаренко Т. І.* Український національно-визвольний рух в 1920–1923 рр. в контексті зовнішньої політики західних держав : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.02 / Т. І. Шинкаренко ; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка, Ін-т міжнар. відносин. – К., 1999. – 22 с.
131. *Яцюк М. В.* Військово-політична діяльність Директорії УНР (1918–1920 рр.) : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / М. В. Яцюк ; Харків. нац. ун-т ім. В. Н. Каразіна. – Х., 2000. – 19 с.

Статті

132. *Адамович С.* Білоруська державність у зовнішньополітичній концепції Союзу визволення України (1914–1918 рр.) / С. Адамович // Ми – українці, ми – українські : матеріали Буковин. наук.-практ. конф., Чернівці, 2 листоп. 2007 р. / Чернів. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, Буковин. етногр. т-во, Буковин. центр археолог. дослідж. – Чернівці ; Вижниця : Черемош, 2007. – С. 143–145.
133. *Адамович С.* Інформаційно-дипломатична діяльність Союзу Визволення України серед слов'янських народів / С. Адамович // Галичина. – Івано-Франківськ, 2001. – № 5/6. – С. 174–179.
134. *Ананко Ж.* «Проливаючи кров у боротьбі за державність свою...» : (С. Петлюра про східних союзників України) [1918–1920 рр.] / Ж. Ананко // Берегиня. – К., 1997. – № 3/4. – С. 16–21.
135. *Антонюк О. В.* До питання про налагодження дипломатичних відносин між Українською державою і Антантою (серпень–листопад 1918 р.) / О. В. Антонюк // «Львівська політехніка» : зб. наук-метод. пр. – Львів, 1999. – Вип. 5. – С. 3–9.
136. *Ачкіназі Б.* Антанта і Центральна Рада / Б. Ачкіназі // Вежа : літ. часопис. – Кіровоград, 1996. – № 2. – С. 157–168.
137. *Барановська Н. М.* Німецько-австрійський військовий чинник у міжнародних відносинах української влади у 1918 р. / Н. М. Барановська, З. В. Барановська // Вісн. Нац. ун-ту «Львів. політехніка». Держава та армія. – 2011. – № 693. – С. 96–101.
138. *Биркович Т. І.* Державне управління дипломатичною службою України (1917–1920 рр.) / Т. І. Биркович // Держава і право : зб. наук. пр. Юрид. і політ. науки / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. – К., 2006. – Вип. 31. – С. 191–199.
139. *Богуславський О. В.* Організація зовнішньоінформаційної пресової діяльності Міністерства закордонних справ Директорії УНР в останній фазі визвольних змагань 1919–1920 рр. / О. В. Богуславський // Вісник / Запоріж. держ. ун-т. – Запоріжжя, 2001. – № 4 : Філол. науки. – С. 8–17.
140. *Бойко О.* Внутрішня і зовнішня політика Директорії УНР у початковий період її діяльності (грудень 1918 – січень 1919 рр.) / О. Бойко // III Міжнар. наук. конгрес укр. істориків «Українська історична наука на шляху творчого поступу». – Луцьк, 2007. – Т. 2. – С. 144–149.

141. *Бойко О. Д.* Проблема визначення кордонів України в період Центральної Ради (1917–1918 рр.) / О. Д. Бойко // Укр. іст. журн. – 2008. – № 1. – С. 31–46.
142. *Будков Д.* Інформаційно-пропагандистська діяльність українських політичних організацій за кордоном (1914–1918 рр.) / Д. Будков // Київ. старовина. – 2002. – № 5. – С. 156–160.
143. *Будков Д.* Організація міжнародного інформування за часів Української Держави гетьмана П. Скоропадського / Д. Будков // Україна дипломатична : наук. щорічник. – К., 2007. – Вип. 8. – С. 116–126.
144. *Будков Д.* Слово правди про Україну : Система зовнішньополітичного інформування в часи Директорії : [іст. огляд] / Д. В. Будков, Д. В. Веденєєв // Політика і час. – 1993. – № 10. – С. 69–74.
145. *Будков Д. В.* Організація зовнішньополітичного інформування за доби Директорії Української Народної Республіки / Д. В. Будков, Д. В. Веденєєв // Міжнародні зв'язки України : наук. пошуки і знахідки : міжвід. зб. наук. пр. – К., 1993. – Вип. 4. – С. 12–20.
146. *Буравченков А.* Питання зовнішньої політики Української Держави гетьманата П. Скоропадського в українській історіографії / А. Буравченков // Спеціальні галузі історичної науки : зб. на пошану М. Я. Варшавчика. – К., 1999. – С. 189–194.
147. *Валігурська І.* Проблема визначення кордонів Української Держави у 1918 році : українська, німецька та австро-угорська перспективи / І. Валігурська // В'ячеслав Липинський в історії, теорії та практиці українського державотворення : матеріали Міжнар. конф., 26–27 квіт. 2007 р. / Волин. нац. ун-т імені Лесі Українки ; уклад. А. Г. Шваб. – Луцьк : РВВ «Вежа» Волин. нац. ун-ту ім. Лесі Українки, 2007. – С. 320–327.
148. *Варгатюк С.* Проблеми міжнародних відносин України крізь призму поглядів вітчизняних політиків і дипломатів кінця першої чверті ХХ ст. / С. Варгатюк // Людина і політика. – 2003. – № 3. – С. 48–60.
149. *Васильківський Л.* Причинки до історії української дипломатії в 1917–21 роках / Л. Васильківський // Сучасність. – Мюнхен, 1970. – № 6. – С. 109–124 ; № 7/8. – С. 140–153 ; № 10. – С. 107–119 ; № 11. – С. 75–92. – №№ 10, 11. – Підзаг: Діяльність українського посольства у Швейцарії в навітленні Євмена Лукасевича.
150. *Васковський Р.* Політика Антанти щодо України в 1919 році / Р. Васковський // Міжнародні зв'язки народів Європи : матеріали наук. конф. – Запоріжжя, 1996. – С. 62–64.
151. *Васковський Р. Ю.* У пошуках союзників : зовнішня політика Директорії УНР у першій половині 1919 року / Р. Ю. Васковський // Грані. – Дніпропетровськ, 1999. – № 2 (4). – С. 36–43.
152. *Веденєєв Д.* Високо тримали прапор обов'язку дипломати Центральної Ради УНР / Д. Веденєєв // Розбудова держави. – 1996. – № 8/9. – С. 52–54.
153. *Веденєєв Д.* Дипломатична служба Української Народної Республіки доби Директорії / Д. Веденєєв, А. Гошуляк // Пам'ять століть. – 1998. – № 1. – С. 73–87.
154. *Веденєєв Д.* Дмитро Дорошенко як історіограф зовнішньої політики Української державності 1917–1918 рр. / Д. Веденєєв // Наук. зап. / Ін-т політ. і етнонац. дослідж. – К., 1999. – Вип. 7. – С. 80–92.
155. *Веденєєв Д.* З досвіду побудови дипломатичної служби України [1917–1920 рр.] / Д. Веденєєв // Розбудова держави. – 1993. – № 3. – С. 30–36.

156. *Веденєєв Д.* З історії розвідки і військової дипломатії України / Д. Веденєєв // Розбудова держави. – 1993. – № 9. – С. 17–22.
157. *Веденєєв Д.* Зовнішня політика Центральної Ради УНР : до історіографії проблеми / Д. Веденєєв // Центральна Рада і український державотворчий процес: (До 80-річчя створення Центр. Ради) : матеріали наук. конф., 20 берез. 1997 р. / НАН України, Ін-т історії України. – К., 1997. – Ч. 2. – С. 386–391.
158. *Веденєєв Д.* Інформаційно-пропагандистська діяльність «Союзу визволення України» за кордоном (1914–1918 рр.) / Д. Веденєєв, Д. Будков // Розбудова держави. – 1996. – № 9. – С. 52–54.
159. *Веденєєв Д.* На захисті прав українства : (З історії консульської служби України) [1917–1920 рр.] / Д. Веденєєв // Розбудова держави. – 1994. – № 4. – С. 33–35.
160. *Веденєєв Д.* Початки становлення дипломатичної служби України : Доба Центральної Ради УНР / Д. Веденєєв // Незалежність України : історичні витоки та перспективи : матеріали наук-практ. конф., 22 серп. 1996 р. – К., 1997. – С. 63–66.
161. *Веденєєв Д.* Пропаганда українського питання дипломатією Української Держави гетьмана Павла Скоропадського (1918 р.) / Д. Веденєєв // Перша світова війна і слов'янські народи : матеріали Міжнар. наук, конф., 14–15 трав. 1998 р. – К., 1998. – С. 76–81.
162. *Веденєєв Д.* Ровесник національного відродження : біля колиски дипломатії України : доба Центральної Ради / Д. Веденєєв, І. Гошуляк // Політика і час. – 1997. – № 2. – С. 48–55.
163. *Веденєєв Д.* Система дипломатичного представництва за доби Директорії Української Народної Республіки. 1918–1920 рр. (Організаційно-функціональна побудова) / Д. Веденєєв // Україна дипломатична : наук. щорічник. – К., 2007. – Вип. 8. – С. 92–115.
164. *Веденєєв Д.* Становлення зовнішньополітичної служби України в період державотворчих пошуків 1917 – початку 1920-х рр. : історіографія та археографія проблеми / Д. Веденєєв // Україна в революційних процесах перших десятиліть ХХ століття : міжнар. наук.-теорет. конф., 20–21 листоп. 2007 р. : наук. дослідж. / НАН України, Ін-т політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса, Ін-т історії України. – К., 2008. – С. 266–329.
165. *Веденєєв Д.* Українська історіографія про причини та наслідки розриву Акту злуки : (зовнішньополіт. аспект) / Д. Веденєєв // Українська соборність : ідея, досвід, проблеми : (до 80-річчя Акту Злуки 22 січ. 1919 р.) / НАН України, Ін-т політ. і етнонац. дослідж. – К., 1999. – С. 243–253.
166. *Веденєєв Д. В.* Дипломатична служба України 1917–1920 рр. : сучасний етап дослідження / Д. В. Веденєєв // Наук. вісн. Дип. акад. України. – К., 1998. – Вип. 1. – С. 63–65.
167. *Веденєєв Д. В.* З досвіду військової дипломатії України (1917–1920 рр.) / Д. В. Веденєєв // Українська державність : історія і сучасність : матеріали наук. конф., січ. 1993 р. – К., 1993. – С. 238–240.
168. *Веденєєв Д. В.* Ідеологічні засади відродження зовнішньої політики України за доби Центральної Ради / Д. В. Веденєєв // Ідеологія державотворення в Україні : Історія і сучасність : матеріали наук.-практ. конф., 22–23 листоп. 1996 р. – К., 1997. – С. 368–370.

169. *Веденєєв Д. В.* Становлення зовнішньополітичної служби України в період Центральної Ради / Д. В. Веденєєв // Укр. іст. журн. – 1997. – № 3. – С. 79–89.
170. *Веденєєв Д. В.* Творення дипломатичної служби УНР доби Центральної Ради як складова державотворчого процесу (1917–1918 рр.) / Д. В. Веденєєв // Гілея. – 2011. – Спецвипуск. – С. 58–66.
171. *Віднянський С.* Міжнародні зв'язки України в сучасній вітчизняній історіографії : основні напрями, проблеми та перспективи дослідження : доп. на Заг. зборах Від-ня історії, філософії та права НАН України, присвяч. 85-річчю НАН України 25 листоп. 2003 р. / С. Віднянський // Україна дипломатична : наук. щорічник. – К., 2004. – Вип. 4. – С. 472–482.
172. *Войцехівська І.* Дипломатична мемуаристика як об'єкт джерелознавства / І. Войцехівська // Україна дипломатична : наук. щорічник. – К., 2002. – Вип. 2. – С. 502–518.
173. *Гавриленко О. О.* Продовольче питання як важливий чинник зовнішньої політики УНР / О. О. Гавриленко // Харків. держ. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди : зб. наук. пр. Сер.: Історія та географія. – Х., 2000. – Вип. 6. – С. 129–134.
174. *Гайдуков Л.* Служба повного профілю : розбудова зовнішньополітичної служби Української Держави гетьмана П. Скоропадського / Л. Гайдуков, Д. Веденєєв // Політика і час. – 1998. – № 6. – С. 71–78.
175. *Гай-Нижник П.* Зовнішня фінансова політика Директорії УНР: Київський період (14 грудня 1918 р. – 5 лютого 1919 р.) / П. Гай-Нижник // Україна дипломатична : наук. щорічник. – К., 2008. – Вип. 9. – С. 171–196.
176. *Гай-Нижник П.* Німецько-австрійський аванс для УНР : грошова позика, яка так і залишилась проектом / П. Гай-Нижник // Міжнародні зв'язки України : наук. пошуки і знахідки : міжвід. зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України. – К., 2006. – Вип. 15. – С. 214–225.
177. *Гай-Нижник П.* Фінансові взаємини Української Народної Республіки і Української Держави з Німеччиною та Австро-Угорщиною (1918 р.) / П. Гай-Нижник // Україна дипломатична : наук. щорічник. – К., 2003. – Вип. 3. – С. 394–412.
178. *Гай-Нижник П.* Фінансові взаємини Української Народної Республіки з Німеччиною та Австро-Угорщиною (1918 р.) / П. Гай-Нижник // Україна дипломатична : наук. щорічник. – К., 2006. – Вип. 7. – С. 407–442.
179. *Гай-Нижник П. П.* Валютна трансакція УНР з Німеччиною та Австро-Угорщиною 1918 р. : досвід неукладеної угоди та політичної несумісності / П. П. Гай-Нижник // Наддніпрянська Україна : історичні процеси, події, постаті / Дніпропетр. нац. ун-т, Каф. історії України. – Дніпропетровськ, 2006. – Вип. 4. – С. 173–180.
180. *Гай-Нижник П. П.* Грошова одиниця УНР як чинник державотворення та міжнародної політики України (до проблеми встановлення валютних курсів УНР з Німеччиною та Австро-Угорщиною у 1918 р.) / П. П. Гай-Нижник // Зб. наук. пр. Наук.-дослід. ін-ту українознавства. – К., 2007. – Т. 15 : На пошану проф., чл.-кор. НАН України В. Д. Барана. – С. 285–295.
181. *Гай-Нижник П. П.* Міжнародні фінансові угоди України за Гетьманату : фінансова угода від 15 трав. 1918 р. / П. П. Гай-Нижник // Фінанси України. – К., 1999. – № 7. – С. 90–91.

182. *Гай-Нижник П. П.* Фінансові відносини Гетьманату 1918 року з частинами колишньої Російської імперії / П. П. Гай-Нижник // *Фінанси України.* – К., 2000. – № 2. – С. 120–124.
183. *Галицька-Дідух Т.* Зовнішньополітична діяльність урядів УНР і ЗУНР у контексті державно-соборницької ідеї (1919–1920 рр.) / Т. Галицька-Дідух // *Україна соборна* : зб. наук. ст. – К., 2005. – Вип. 2, ч. 3 : Історико-політологічні та правові засади соборності й державотворення в Україні. – С. 202–217.
184. *Галицька-Дідух Т.* Зовнішньополітична діяльність урядів УНР і ЗУНР у контексті соборницької концепції (1919–1921 рр.) / Т. Галицька-Дідух // *Історія в середніх і вищих навчальних закладах України.* – 2005. – № 1. – С. 37–48.
185. *Галицька-Дідух Т. В.* Україна в політиці урядів радянської Росії і Польщі (1920 р.) / Т. В. Галицька-Дідух // *Галичина.* – 2000. – № 4. – С. 199–204.
186. *Галицька-Дідух Т. В.* Українське питання на Мінській конференції (17 серпня – 2 вересня 1920 р.) / Т. В. Галицька-Дідух // *Вісн. Прикарпат. ун-ту. Сер. «Історія».* – Івано-Франківськ, 1999. – Вип. 2. – С. 85–95.
187. *Гец М. (Доброміль).* Українська Держава 1918 р. як предмет міжнародного права / М. Гец (Доброміль) // *За велич нації : у двадцяті роковини відновлення Укр. гетьман. Держави.* – Львів, 1938. – С. 80–91. – Перевид. у вид.: *За велич нації: У двадцяті роковини відновлення Укр. гетьман. Держави: Перевид. у десяту річницю з дня смерті гетьмана всієї України П. Скоропадського.* – 2-е вид. – Нью-Йорк, 1955. – С. 104–115.
188. *Головченко В.* Кримське питання у зовнішній політиці Центральної Ради й гетьманату Павла Скоропадського / В. Головченко // *Пам'ять століть.* – 2008. – № 4. – С. 107–121.
189. *Головченко В. І.* Латиноамериканські обрії дипломатії Української Народної Республіки / В. Головченко // *Актуальні проблеми міжнародних відносин* : зб. наук. пр. – К., 2001. – Вип. 30, ч. 1. – С. 35–40.
190. *Головченко В.* Переможна Антанта і незалежна Україна: спроба дипломатичного порозуміння / В. Головченко // *Україна дипломатична* : наук. щорічник. – К., 2011. – Вип. 12. – С. 832–855.
191. *Головченко В.* Проблема визначення зовнішньополітичної орієнтації Української Народної Республіки під час перебування на чолі Директорії Володимира Винниченка / В. Головченко, В. Шамраєва // *Нова політика.* – 1999. – № 6. – С. 26–33.
192. *Головченко В.* Соборна Україна на міжнародній арені 1919 р.: надії і втрачені шанси / В. Головченко // *Українська соборність : ідея, досвід, проблеми : до 80-річчя Акту Злуки 22 січ. 1919 р.* – К., 1999. – С. 212–220.
193. *Головченко В.* Угода між урядом УНР і російським політичним комітетом Бориса Савінкова / В. Головченко // *Україна дипломатична* : наук. щорічник. – К., 2003. – Вип. 3. – С. 327–346.
194. *Головченко В. І.* Українська дипломатія 1917–1920 років : уроки історії / В. І. Головченко // *Актуальні проблеми міжнародних відносин* : зб. наук. пр. – К., 2008. – Вип. 74, ч. 1. – С. 22–26.
195. *Головченко В.* «Українська тема» в політиці Антанти 1914–1916 рр. / В. Головченко // *Вісн. Київ. нац. ун-ту ім. Тараса Шевченка. Сер.: Міжнар. відносини.* – 2009. – Вип. 37. – С. 8–12.

196. *Голубко В. М.* Грушевський і розробка зовнішньополітичної концепції України в 1917–1918 рр. : теорія і практика / В. Голубко, Л. Зінкевич // Михайло Грушевський і Західна України : доп. і повідомл. наук. конф., м. Львів, 26–28 жовт. 1994 р. – Львів, 1995. – С. 301–303.
197. *Городня Н.* 1919 рік : УНР в пошуках міжнародної підтримки / Н. Городня // Історія : доп. та повідомл. четвертого Міжнар. конгр. українців, Одеса, 26–29 серп. 1999 р. – Одеса ; К. ; Львів, 1999. – Ч. 2 : XX століття. – С. 290–296.
198. *Городня Н.* Зовнішньополітичні фактори поразки української національної державності 1917–1920 років : критич. аналіз / Н. Городня // Вісн. Київ. нац. ун-ту. Сер.: Історія. – 2006. – Вип. 85/86. – С. 74–78.
199. *Городня Н. Д.* Позиція Західних держав (США, Англії, Франції) щодо державності України (листопад 1918 – квітень 1919 р.) / Н. Д. Городня // Питання нової та новітньої історії : зб. наук. ст. – К., 1994. – Вип. 40. – С. 120–130.
200. *Гриценко А.* Утворення Української Центральної Ради і піднесення руху за національне відродження серед українців поза межами України / А. Гриценко // Центральна Рада і український державотворчий процес : до 80-річчя створення Центральної Ради : матеріали наук. конф., 20 берез. 1997 р. – К., 1997. – Ч. 1. – С. 174–184.
201. *Гуковский А.* Иностранная интервенция на Украине в 1917–1919 годах / А. Гуковский // Историк-марксист. – М., 1939. – Кн. 1. – С. 76–100.
202. *Дацків І.* Встановлення дипломатичних відносин Української Держави з країнами Четвертого союзу / І. Дацків // Мандрівець. – 2009. – № 2. – С. 45–50.
203. *Дацків І.* Встановлення дипломатичних контактів гетьманату П. Скоропадського з країнами Антанти / І. Дацків // Наук. зап. / Дрогобицький держ. пед. ун-т ім. І. Франка. – Дрогобич, 2008. – Вип. 22 : Проблеми гуманітарних наук. Історія. – С. 37–47.
204. *Дацків І.* Дипломатична діяльність Гетьманату П. Скоропадського із державними утвореннями на руїнах Російської імперії / І. Дацків // Проблеми вивчення історії Української революції 1917–1921 років : [зб. наук. ст.] / НАН України, Ін-т історії України. – К., 2011. – Вип. 6. – С. 273–294.
205. *Дацків І.* Дипломатія українських національних урядів у захисті державності (1917–1923 рр.) : історіографія та джерела дослідження / І. Дацків // Гілея. – 2011. – Вип. 54. – С. 14–21.
206. *Дацків І.* Діяльність дипломатичного корпусу гетьманату П. Скоропадського за кордоном / І. Дацків // Наук. зап. Терноп. нац. пед. ун-ту ім. Володимира Гнатюка. Сер.: Історія. – Тернопіль : Вид-во ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2011. – Вип. 1. – С. 93–98.
207. *Дацків І.* Здобутки дипломатії гетманату П. Скоропадського із державними утвореннями на руїнах Російської імперії / І. Дацків // Україна дипломатична : наук. щорічник. – К., 2008. – Вип. 9. – С. 130–148.
208. *Дацків І.* Становлення дипломатичної служби УНР доби Центральної Ради / І. Дацків // Наук. зап. Терноп. нац. пед. ун-ту ім. Володимира Гнатюка. Сер.: Історія. – Тернопіль : Вид-во ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2009. – Вип. 2. – С. 92–98.
209. *Дацків І. Б.* Вихід України на міжнародну арену на початку національно-визвольної революції 1917–1921 рр. / І. Б. Дацків // Гілея. – 2009. – Вип. 22. – С. 46–58.

210. *Дацків І. Б.* Військово-політична і дипломатична підтримка Директорією УНР визвольних змагань ЗУНР / І. Б. Дацків // *Соборність як чинник українського державотворення (до 90-річчя Акту злуки) : Всеукр. наук. конф., Київ, 21 січ. 2009 р. / Ін-т історії України НАН України [та ін.]. – К., 2009. – С. 159–170.*
211. *Дацків І. Б.* Головні вектори зовнішньої політики гетьманату П. Скоропадського 1918 р. / І. Б. Дацків // *Зб. навч.-метод. матеріалів і наук. статей іст. ф-ту Волин. держ. ун-ту ім. Лесі Українки. – 2008. – Вип. 14. – С. 74–83.*
212. *Дацків І. Б.* Головні вектори зовнішньої політики гетьманату П. Скоропадського 1918 р. / І. Б. Дацків // *Зб. навч.-метод. матеріалів і наук. статей іст. ф-ту Волин. держ. ун-ту ім. Лесі Українки. – 2008. – Вип. 15. – С. 67–76.*
213. *Дацків І. Б.* Дипломатичне спіробітництво ЗУНР із УНР в добу Української революції / І. Б. Дацків // *Університет. – 2009. – № 1. – С. 61–70.*
214. *Дацків І. Б.* Дипломатичні взаємини Української держави гетьмана П. Скоропадського з Антантою : історіографія питання / І. Б. Дацків // *Реґіон. пробл. укр. історії. – 2008. – Вип. 1. – С. 92–100.*
215. *Дацків І. Б.* Дипломатичні відносини між державами Антанти та представниками Української держави гетьмана П. Скоропадського у працях українських дослідників / І. Б. Дацків // *Іст. пам'ять : наук. зб. – Полтава : АСМІ. – 2008. – № 2. – С. 159–165.*
216. *Дацків І. Б.* Дипломатичні дії Української Держави за кордоном 1918 р. у захисті національних інтересів / І. Б. Дацків // *Наук. зап. Терноп. нац. пед. ун-ту ім. В. Гнатюка. Сер.: Історія. – Тернопіль : Вид-во ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2008. – Вип. 1. – С. 91–95.*
217. *Дацків І. Б.* Дипломатичні заходи Гетьманату П. Скоропадського щодо міжнародного визнання і недоторканості кордонів України / І. Б. Дацків // *Наук. зап. Вінниц. держ. пед. ун-ту ім. М. Коцюбинського : зб. наук. пр. Сер.: Історія. – Вінниця, 2008. – Вип. 14. – С. 133–136.*
218. *Дацків І. Б.* Дипломатичні орієнтири Української Центральної Ради на Антанту : досягнення і втрати / І. Б. Дацків // *Київ. старовина. – 2008. – № 6. – С. 38–48.*
219. *Дацків І. Б.* Дипломатія Української Народної Республіки в обороні державності у період Директорії / І. Б. Дацків // *Зб. наук. пр. Наук.-дослід. ін-ту українознавства. – К., 2008. – Т. 20. – С. 346–355.*
220. *Дацків І. Б.* Здобутки дипломатії гетьманату Павла Скоропадського / І. Б. Дацків // *Зб. наук. пр. Наук.-дослід. ін-ту українознавства. – К., 2009. – Т. 23. – С. 349–367.*
221. *Дацків І. Б.* Зовнішньоекономічні відносини України з Німеччиною та Австро-Угорщиною 1918 року / І. Б. Дацків // *Гілея. – 2011. – Вип. 53. – С. 81–88.*
222. *Дацків І. Б.* Політика Антанти щодо Української Центральної Ради в 1917–1918 роках / І. Б. Дацків // *Наук. пр. іст. ф-ту Запоріз. нац. ун-ту. – 2010. – Вип. 29. – С. 88–92.*
223. *Дацків І. Б.* Розбудова дипломатичної служби Української держави 1918 р. / І. Б. Дацків // *Наук. зап. Терноп. нац. пед. ун-ту ім. В. Гнатюка. Сер.: Історія. – Тернопіль : Вид-во ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2008. – Вип. 3. – С. 93–99.*
224. *Дацків І. Б.* Створення системи дипломатичних представництв і місій Української Народної Республіки / І. Б. Дацків // *Наук. вісн. Чернів. ун-ту : зб.*

- наук. ст. Сер.: Історія. Політичні науки. Міжнародні відносини. – Чернівці : Рута, 2008. – Вип. 378/379. – С. 111–114.
225. *Дацків І. Б.* Структура і діяльність зовнішньополітичного відомства Директорії УНР / І. Б. Дацків // Зб. наук. пр. Наук.-дослід. ін-ту українознавства. – К., 2008. – Т. 22. – С. 337–354.
226. *Дацків І. Б.* Формування зовнішньополітичної концепції Українською Центральною Радою від автономії до незалежності / І. Б. Дацків // Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії : наук. зап. Рівнен. держ. гуманіт. ун-ту. – Рівне, 2009. – Вип. 16. – С. 43–46.
227. *Дацків І. Б.* Формування національної дипломатії Центральною Радою (березень 1917 – квітень 1918 рр.) / І. Б. Дацків // Вісн. Харків. нац. ун-ту ім. В.Н. Каразіна. Сер.: Історія. – 2009. – № 852. – С. 115–125.
228. *Демчук Е. І.* Документальні свідчення перших дипломатичних успіхів України 1917–1918 рр. / Е. І. Демчук // До 100-річчя Національного музею історії України : матеріали наук.-практ. конф., присвяч. Міжнар. дню музеїв, 1997 р. – К., 1998. – С. 129–139.
229. *Дещинський Л. Є.* Державність України в період Центральної Ради / Л. Є. Дещинський // Вісн. Нац. ун-ту «Львів. політехніка». Держава та армія. – 2011. – № 693. – С. 3–15.
230. *Дещинський Л. Є.* Українська державність і зовнішньополітичні відносини України в період Центральної Ради (1917 – березень 1918 рр.) / Л. Є. Дещинський // Вісн. Нац. ун-ту «Львівська політехніка». Держава та армія. – 2005. – № 528. – С. 3–16.
231. *Дипломат.* Ще про нашу дипломатичну роботу // Воля. – Відень, 1920. – Т. 4, № 3. – С. 152–153.
232. Дипломатичне визнання УНР // Українське державотворення : невитребуваний потенціал : словн.-довідн. / за ред. О. М. Мироненка. – К., 1997. – С. 170–172.
233. *Довган Ю.* Проблема визнання УНР Францією та Великою Британією в грудні 1917 – січні 1918 р. у вітчизняній історіографії / Ю. Довган // Схід. – 2005. – № 6. – С. 86–89.
234. *Доценко О. Г.* Держави Антанти й українські визвольні змагання 1917–1921 років / О. Г. Доценко // Проблеми державного будівництва в Україні / Ін-т інноваційних технологій і змісту освіти М-ва освіти і науки України, Київ. міжнар. ун-т. – К., 2007. – Вип. 13 : Україна в євроінтеграційних процесах : матеріали міжнар. наук.-практ. конф. проф.-викл. складу. – С. 61–70.
235. *Дурач В. М.* Боротьба за міжнародне визнання державної незалежності Української Народної Республіки (1917–1918 рр.) / В. М. Дурач // Військ.-наук. вісн. – Львів, 2004. – Вип. 6. – С. 118–127.
236. *Дурач В. М.* Зовнішньополітична діяльність уряду України періоду Гетьманщини П. Скоропадського (1918 р.) / В. М. Дурач // Військ.-наук. вісн. / Львів. військ. ін-т ім. гетьмана П. Сагайдачного Нац. ун-ту «Львівська політехніка». – Львів, 2006. – Вип. 8. – С. 118–126.
237. *Заболотний М.* Зміни вектору міжнародної політики Української держави у грудні 1917 – січні 1918 рр. / М. Заболотний // Київ. старовина. – 2009. – № 1/2. – С. 100–107.

238. *Заруда Т.* Становлення та основні напрямки зовнішньої політики Української Держави / Т. Заруда // Останній гетьман : ювіл. зб. пам'яті П. Скоропадського. – К., 1993. – С. 66–82.
239. *Івасечко О.* Зовнішньополітичні орієнтири розвитку УНР у політологічних дослідженнях Р. Лашенка / О. Івасечко // Укр. нац. ідея : реалії та перспективи розвитку. – 2011. – Вип. 23. – С. 21–25.
240. *Калакура Я.* Історизм української дипломатії / Я. Калакура // Україна дипломатична : наук. щорічник. – К., 2003. – Вип. 3. – С. 519–533. – Передрук у вид.: *Калакура Я.* Історичні засади українознавства / Я. Калакура ; Наук.-дослід. ін-т українознавства. – К., 2007. – С. 87–89.
241. *Каляєв А. О.* Формування зовнішньополітичної концепції України в період Центральної Ради / А. О. Каляєв, О. С. Кучик, В. В. Трофимович // Зб. наук.-метод. пр. / Військ. ін-т при ун-ті «Львівська політехніка». – 1998. – Вип. 4. – С. 75–82.
242. *Каменецький І.* УНР і Українська загранична політика між двома світовими війнами / І. Каменецький // Укр. історик. – 1993. – Т. 30, № 1/4. – С. 78–97.
243. *Коваль В.* Вихід України на міжнародну арену / В. Коваль // Наук. зап. : зб. пр. молодих вчених та аспірантів / Ін-т укр. археографії та джерелознавства. – К., 1999. – Т. 3. – С. 521–577.
244. *Ковальчук М.* Дипломатія Антанти, російський білий рух і незалежність України (травень – серпень 1919 р.) / М. Ковальчук // Україна дипломатична : наук. щорічник. – К., 2004. – Вип. 4. – С. 519–564.
245. *Ковальчук М.* Дипломатія Української держави у контексті завершення Першої світової війни / М. Ковальчук // Україна дипломатична : наук. щорічник. – К., 2008. – Вип. 9. – С. 197–230.
246. *Ковальчук М.* Невідома війна 1919 року. Українсько-білогвардійське збройне протистояння / М. Ковальчук. – К., 2006. – 576 с. – Из змісту: Розділ 1 : Незалежність України, російський білий рух і дипломатія Антанти (травень – серпень 1919 р.). – С. 8–41.
247. *Копиленко М.* «... Коли знайдуть потрібним, простягнуть нам руку» / М. Копиленко, О. Копиленко // Віче. – К., 1992. – № 7. – С. 120–132.
248. *Копиленко М.* Зовнішня політика Центральної Ради / М. Копиленко, О. Копиленко // Політика і час. – 1992. – № 11/12. – С. 68–72.
249. *Кордуба М.* В посольстві до гетьмана / М. Кордуба // Літопис Червоної Калини. – Львів, 1930. – № 10. – С. 12–14 ; № 11. – С. 5–10 ; № 12. – С. 11–15.
250. *Косик В.* Зовнішня політика Симона Петлюри / В. Косик // Симон Петлюра : зб. студійно-наук. конф. в Парижі (травень 1976) : статті, замітки, матеріали. – Мюнхен ; Париж, 1980. – С. 27–46.
251. *Косик В.* Чи Антанта визнала Україну в 1918 році? / В. Косик // Визвол. шлях. – Лондон, 1978. – Кн. 2. – С. 185–192.
252. *Костишин Е. І.* Симон Петлюра та політичний курс Директорії УНР (кінець 1918 – середина 1919 р.) : зовнішньополітичний аспект / Е. І. Костишин // Іст. студії Волин. нац. ун-ту ім. Лесі Українки. – 2010. – Вип. 3. – С. 58–64.
253. *Костянко О. П.* Деякі проблеми внутрішньої і зовнішньої державної політики України в 1917–1920 роки / О. П. Костянко // Відродження української державності : проблеми історії та культури : матеріали Міжнар. наук. конф. (13–16 трав. 1996 р., Одеса). – Одеса, 1996. – Ч. 1. – С. 90–91.

254. *Кучик О.* Дипломатична діяльність українських місій у державах Антанти (1919) / *О. Кучик* // Вісн. Львів. ун-ту. Сер.: Міжнар. відносини. – Львів, 2000. – Вип. 2. – С. 57–68.
255. *Кучик О. С.* До питання про переговори Директорії з державами Антанти в січні – лютому 1919 року / *О. С. Кучик* // Питання історії міжнародних відносин : матеріали наук.-практ. конф. «Актуальні проблеми історії міжнародних відносин нового та новітнього часу». – Одеса, 1996. – С. 119–121.
256. *Кучик О.* Зовнішньополітична діяльність українських урядів і міжнародне становище України в перші повоєнні роки (1921–1923 рр.) / *О. Кучик* // Україна в міжнародних відносинах ХХ століття. – Львів : Світ, 1997. – С. 58–70.
257. *Кучик О.* Зовнішньополітичні альтернативи української Центральної Ради / *О. Кучик* // Схід. – 2001. – № 1. – С. 32–36.
258. *Кучик О.* Міжнародне становище України напередодні Паризької мирної конференції / *О. Кучик* // Наук. зошити іст. ф-ту Львів. держ. ун-ту ім. І. Франка. – Львів : Вид-во ЛДУ, 1997. – Вип. 1. – С. 90–92.
259. *Кучик О.* Міжнародне становище України в 1918–1919 рр. / *О. Кучик* // Україна : культурна спадщина, національна свідомість, державність. – Львів, 2000. – Вип. 6 : Західно-Українська Народна Республіка : історія і традиції. – С. 248–251.
260. *Кучик О. С.* Дипломатія УНР–ЗУНР в період українсько-польської війни 1918–1919 років / *О. С. Кучик* // Актуальні проблеми міжнар. відносин : зб. наук. пр. – К., 2008. – Вип. 74, ч. 1. – С. 18–21.
261. *Кучерук О.* Від Генерального секретарства міжнаціональних справ до Міністерства міжнародних справ Української Народної Республіки / *О. Кучерук* // Україна дипломатична : наук. щорічник. – К., 2007. – Вип. 8. – С. 76–82.
262. *Кушнір М.* Наша міжнародна політика / *М. Кушнір* // Воля. – Відень, 1920. – Т. 1, № 4. – С. 151–155.
263. *Кушнір-Якименко М.* Антанта і Східна Європа / *М. Кушнір-Якименко* // Воля. – Відень, 1920. – Т. 2, № 6. – С. 241–244.
264. *Кушнір-Якименко М.* Національні держави Сходу і Східна Європа / *М. Кушнір-Якименко* // Воля. – Відень, 1920. – Т. 2, № 7/8. – С. 293–295.
265. *Лозинський М.* Заграничне заступництво Української Народної Республіки / *М. Лозинський* // Народний календар товариства «Просвіта» з літературним збірником на звичайний рік 1921. – Львів, 1920. – С. 90–95.
266. *Лозовий В. С.* Зовнішня політика Директорії УНР в Кам'янецьку добу (черв. – листоп. 1919 р.) / *В. С. Лозовий* // Akademia на пошану професора Л. А. Коваленка : іст. дослідж. – Кам'янець-Подільський, 1997. – Ч. 1. – С. 146–148.
267. *Лубечненко Ю. Н.* Дипломатія України в період правління Центральної Ради / *Ю. Н. Лубечненко, Л. А. Василенко* // Вісн. Донбас. акад. буд-ва і архітектури : зб. наук. пр. – Макіївка, 1999. – Вип. 4. – С. 3.
268. *Лупандін О.* Політика української держави 1918 р. щодо державних утворень, що виникли на території колишньої Російської імперії / *Ю. Лупандін* // Проблеми вивчення історії Української революції 1917–1921 рр. : [зб. ст.] / НАН України, Ін-т історії України. – К., 2002. – [Вип. 1]. – С. 135–146.
269. *Лупандін О. І.* Проблема Кримської автономії у зовнішній політиці Української Держави. 1918 р. / *О. І. Лупандін* // Проблеми вивчення історії Української революції

- 1917–1921 pp. : [зб. наук. ст.] / НАН України, Ін-т історії України. – К., 2008. – Вип. 3. – С. 134–146.
270. *Ляхоцький В.* Іван Огієнко та закордонні установи УНР / В. Ляхоцький // Україна дипломатична : наук. щорічник. – К., 2000. – Вип. 1. – С. 326–343.
271. *Макарчук О. Г.* Політика Франції, Великобританії та США щодо України (1918–1921 pp.) / О. Г. Макарчук, В. С. Макарчук // Вісн. Нац. ун-ту «Львівська політехніка». Сер.: Держава та армія. – Львів, 2000. – № 408. – С. 60–66.
272. *Матвієнко В.* На шляху розбудови дипломатичної служби : перші відомства закордонних справ України / В. Матвієнко // Україна дипломатична : наук. щорічник. – К., 2008. – Вип. 9. – С. 160–170.
273. *Матвієнко В.* Skorиставшись нерішучістю Києва : Бесарабське питання у зовнішній політиці Української Народної Республіки / В. Матвієнко // Політика і час. – 2002. – № 7. – С. 75–85.
274. *Матвієнко В.* Україна і Балтія у 1920-ті роки : перший досвід налагодження союзницьких міждержавних відносин / В. Матвієнко // Київ. старовина. – 2002. – № 4. – С. 66–78.
275. *Матвієнко В. М.* Дипломатичне забезпечення розбудови державності : перші відомства закордонних справ України / В. М. Матвієнко // Наук. вісн. Дип. акад. України. – К., 2008. – Вип. 14 : Зовнішня політика і дипломатія : історична ретроспектива, традиції, сьогодення. – С. 207–211.
276. *Матвієнко В. М.* До історії української дипломатії : джерелознавство проблематики взаємовідносин українських національних урядів з «окраїнними державами» 1917–1921 pp. / В. М. Матвієнко // Вісн. Київ. нац. ун-ту ім. Тараса Шевченка. Сер.: Міжнар. відносини. – 2004. – № 29/30. – С. 4–7.
277. *Матвієнко В. М.* Українське питання в системі міжнародних відносин Центрально-Східної Європи на початку ХХ ст. / В. М. Матвієнко // Наук. вісн. Дип. акад. України. – К., 2003. – Вип. 9 : Зовнішня політика і дипломатія : історичні традиції, сучасні реалії, перспективи. – С. 351–362.
278. *Матяш І.* Розбудова дипломатичної служби доби Директорії / І. Матяш // Зовніш. справи. – 2010. – № 9/10. – С. 52–56 ; № 11/12. – С. 56–61.
279. *Матяш І. Б.* Історія української дипломатії в канадських архівах / І. Б. Матяш // Наук. вісн. Дип. акад. України. – К., 2008. – Вип. 14 : Зовнішня політика і дипломатія : історична ретроспектива, традиції, сьогодення. – С. 192–199.
280. *Мельник М.* Українська держава 1917–1920 років у світлі міжнародного права / В. Мельник // Визвол. шлях. – Лондон, 1971. – Кн. 5. – С. 455–480 ; Кн. 6. – С. 617–640 ; Кн. 7/8. – С. 839–864 ; Кн. 9. – С. 1005–1024 ; Кн. 10. – С. 1099–1118.
281. Міжнародно-правне положення Української Народної Республіки // Трибуна України. – Варшава, 1923. – № 5/7. – С. 33–38. – Підп.: Я. Т. К.
282. *Міщук А.* Основні напрямки зовнішньої політики Української Держави гетьмана П. Скоропадського (квітень–грудень 1918 р.) / А. Міщук // Вісн. Прикарпат. ун-ту. Сер.: Історія. – Івано-Франківськ : Плай, 2000. – Вип. 3. – С. 181–188.
283. *Могилевська В. П.* Міжнародно-правові аспекти зовнішньої політики Української Народної республіки доби Української Центральної Ради / В. П. Могилевська // Наук. вісн. Дип. акад. України. – К., 1998. – Вип. 1. – С. 76–78.
284. *Мусієнко В. В.* Зовнішня політика УНР : (до питання про спробу створення єдиного федерат. соц. уряду) / В. В. Мусієнко, Т. А. Бевз // Відродження

- українського державності : проблеми історії та культури : матеріали Міжнар. наук. конф., 13–16 трав. 1996 р., м. Одеса. – Одеса, 1996. – Ч. 1. – С. 53–54.
285. *Нагорна Л. П.* Зовнішньополітична діяльність Української Народної Республіки 1917–1918 років / Л. П. Нагорна // Українська демократична революція 1917–1918 років : матеріали наук.-теорет. конф. [17 квіт. 1992 р.]. – К., 1992. – С. 36–38.
286. *Несук М.* День української дипломатії : історичні підстави визначення / М. Несук // Україна дипломатична : наук. щорічник. – К., 2003. – Вип. 3. – С. 508–518.
287. *Несук М. Д.* Місія СВУ в Константинополі як вияв нової моделі українсько-турецьких відносин / М. Д. Несук // Сучасна цивілізація : гуманіт. аспект : [зб. наук. пр.]. – К., 2004. – С. 374–382.
288. *Несук О. М.* Вплив країн Антанти на українсько-російські відносини у 1917–1922 роки / О. М. Несук // Зб. пр. учених / Ін-т світ. економіки і міжнар. відносин. – К., 1998. – Вип. 13. – С. 22–35.
289. *Новікова Л. В.* Зовнішньополітична діяльність Уряду гетьмана П. Скоропадського / Л. В. Новікова // Вісн. Київ. нац. ун-ту ім. Тараса Шевченка. Сер.: Історія. – 2005. – № 77/79. – С. 26–29.
290. *Омельченко О. В.* Діяльність Союзу визволення України і Головної Української Ради в боротьбі за автономію України в роки Першої світової війни / О. В. Омельченко // Українська державність : історія і сучасність : матеріали наук. конф. – К., 1993. – С. 161–164.
291. *Онацький Є.* До історії Українських Дипломатичних Місій / Є. Онацький // Укр. історик. – 1980. – Чис. 1/4. – С. 173–174.
292. *Осташко Т.* Дипломатичні представництва УНР в країнах Західної Європи (1918–1921 рр.) / Т. Осташко, В. Соловійова // Проблеми вивчення історії Української революції 1917–1921 рр. : [зб. ст.] / НАН України, Ін-т історії України. – К., 2002. – [Вип. 1]. – С. 187–231.
293. *Павлюк О.* «Притягти на Україну антантський капітал...» : Надзв. торг.-фін. місія УНР та її уроки / О. Павлюк // Політика і час. – 1999. – № 1. – С. 80–82.
294. *Павлюк О.* Дипломатія незалежних українських урядів (1917–1920) // Історія України / О. Павлюк. – 2002. – № 21/24. – С. 1–48.
295. *Папенко Н. С.* До питання про характер міждержавних відносин України з Німеччиною та Австро-Угорщиною за гетьманської доби / Н. С. Папенко // Питання нової та новітньої історії : міжвід. наук. зб. – К., 1998. – Вип. 44. – С. 56–66.
296. *Парахіна М. Б.* Україна на міжнародній арені в ХХ ст. : змагання за власну державність / М. Б. Парахіна, Т. В. Полушкіна // Вісн. Держ. акад. керів. кадрів культури і мистецтв. – 2007. – № 3. – С. 130–138.
297. *Патер И. Г.* «Союз освобождения Украины» в борьбе за государственность и соборность / И. Г. Патер // Последняя война Российской империи : Россия, мир накануне, в ходе и после Первой мировой войны по документам российских и зарубежных архивов : материалы междунар. науч. конф., Москва, 7–8 сент. 2004 г. – М., 2006. – С. 372–374.
298. *Патер І.* Зв'язки Союзу визволення України з Наддніпрянщиною (1914–1918 рр.) / І. Патер // Історія : [матеріали V конгр. Міжнар. асоц. українців : зб. наук. ст.] / Міжнар. асоц. українців, НАН України, Ін-т історії України, Чернів. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича. – Чернівці, 2005. – Ч. 3. – С. 6–9.

299. *Патер І.* Союз визволення України і Туреччина / І. Патер // *Confraternitas* : ювіл. зб. на пошану Ярослава Ісаєвича / НАН України, Ін-т українознавства ім. І. Крип'якевича. – Львів, 2006–2007. – С. 636–644. – (Україна : культурна спадщина, національна свідомість, державність ; вип. 15).
300. *Патер І.* Союз визволення України та українське питання в політиці Центральних держав 1914–1918 рр. / І. Патер // *Україна : культурна спадщина, національна свідомість, державність* : зб. наук. пр. – Львів, 1997. – Вип. 3/4. – С. 140–162.
301. *Патер І. Г.* Дипломатично-інформаційна діяльність Союзу визволення України (1914–1918 рр.) / І. Г. Патер // *Проблеми історії України XIX – початку XX ст.* – 2005. – Вип. 9. – С. 254–263.
302. *Пиріг Р.* Перші кроки української дипломатії, 1917–1922 рр. / Р. Пиріг // *Політика і час.* – 1992. – № 2. – С. 54–55.
303. *Піддубний І.* Діяльність зарубіжних місій і представництв на території Буковини та Хотинщини після Першої світової війни / І. Піддубний // *Історія : [матеріали V конгр. Міжнар. асоц. українців : зб. наук. ст.] / Міжнар. асоц. українців, НАН України. Ін-т історії України, Чернів. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича.* – Чернівці, 2005. – Ч. 3. – С. 56–60.
304. *Поліщук Н.* Матеріали УНР і ЗУНР як основні чинники творення сучасної дипломатичної термінології / Н. Поліщук // *Культура українських Карпат : традиції і сучасність : матеріали Міжнар. наук. конф. (1–4 верес. 1993 р., м. Ужгород).* – Ужгород, 1994. – С. 617–624.
305. *Попенко Я. В.* Дипломатичні відносини УНР з країнами Антанти в добу Директорії (1918–1921 рр.) : історіогр. огляд / Я. В. Попенко // *Вісн. Київ. нац. лінгв. ун-ту. Сер.: Історія. Економіка. Філософія.* – 2005. – Вип. 10. – С. 93–104.
306. *Попенко Я. В.* Діяльність дипломатичного представництва Директорії УНР у Бельгії та Нідерландах у 1919–1921 роках / Я. В. Попенко // *Наук. пр. іст. ф-ту / Запорізь. держ. ун-т.* – Запоріжжя, 2005. – Вип. 19. – С. 188–197.
307. *Поссе С.* Українська Директорія та її зовнішня політика : (Київ. і Вінниц. періоди) / С. Поссе // *Літопис революції.* – Х., 1929. – № 5/6. – С. 3–44.
308. *Притуляк П.* Економічний договір УНР з Німеччиною та Австро-Угорщиною 1918 р. / П. Притуляк // *Укр. іст. журн.* – 1997. – № 1. – С. 62–72.
309. *Притуляк П. П.* Встановлення етнографічних кордонів України в добу УНР та гетьманату (1917–1918 рр.) / П. П. Притуляк, В. В. Іщенко // *Література та культура Полісся / Ніжин. держ. ун-т ім. М. Гоголя.* – Ніжин, 2006. – Вип. 33 : Північне Полісся в історико-культурному контексті. – С. 112–121.
310. *Притуляк П. П.* Політична платформа Центральної Ради з питань війни та миру / П. П. Притуляк // *Гуманітарні науки і сучасність* : зб. наук. пр. – К., 1999. – С. 203–216.
311. *Проданюк Ф.* Дипломатія держави гетьмана Павла Скоропадського / Ф. Проданюк // *Політика і час.* – 1992. – № 5. – С. 62–69.
312. *Проданюк Ф.* Українська Держава і країни Четверного союзу : основні напрямки взаємовідносин / Ф. Проданюк // *Студії з архів. справи та документознавства.* – К., 1999. – Т. 5. – С. 73–77.

313. *Райлеску-Відінська П.* Зовнішньополітична діяльність уряду Скоропадського в історичній літературі / П. Райлеску-Відінська // Університет. – 2006. – № 2. – С. 23–25.
314. *Раковський М. Ю.* Табір контрреволюції на Півдні України в період інтервенції Антанти / М. Ю. Раковський, С. В. Трубчанінов // Укр. іст. журн. – 1989. – № 11. – С. 13–25.
315. *Рева Н. М.* Українське питання в східноєвропейській політиці країн Антанти в 1917–1923 рр. / Н. М. Рева // Всесвітня історія та актуальні проблеми міжнародних відносин : зб. наук. пр. – 2007. – Вип. 3. – С. 136–140.
316. *Рисіч Й. Л.* Якою була зовнішня політика Української Народної Республіки в 1917–1920 рр.? / Й. Л. Рисіч // Сторінки з історії України : нариси, ст. – Дніпропетровськ, 1992. – С. 36–41.
317. *Роговий В. М.* Участь дипломатії УНР в організації допомоги українському студентству в діаспорі / В. М. Роговий, В. І. Сергійчук // Наук. вісн. Дип. акад. України. – К., 2004. – Вип. 10, ч. 2 : Зовнішня політика і дипломатія: погляд із XXI століття. – С. 518–531.
318. *Романова М. П.* Сучасна українська і зарубіжна історіографія про причини офіційного визнання України та окупації її Антантою / М. П. Романова // Соціальна історія : наук. зб. / Київ. нац. ун-т імені Тараса Шевченка, Каф. історії для гуманіт. ф-тів. – К. : Логос, 2007. – Вип. 2. – С. 109–116.
319. *Рудюк С. М.* Український військовий аташат в минулому і сьогодні / С. М. Рудюк // Наук. вісн. Дип. акад. України. – К., 1999. – Вип. 2. – С. 132–135.
320. *Ряст О.* До завдань нашої закордонної політики / О. Ряст // Трибуна України. – Варшава, 1923. – № 5/7. – С. 1–14.
321. *Савчук О.* Проблема Холмщини та Підляшшя у міжнародних стосунках 1917–1918 рр. / О. Савчук, В. Комар // Минуле і сучасне Волині : Олександр Цинкаловський і край : матеріали ІХ наук. іст.-краєзн. міжнар. конф., 20–23 січ. 1998 р. / Волин. держ. ун-т ім. Лесі Українки, Люблін. ун-т ім. М. Кюрі-Склодовської [та ін.]. – Луцьк, 1998. – С. 236–237.
322. *Сацький П.* Процес оформлення статусу українських територій в рамках системи відносин між РСФРР, Німеччиною та Польщею (1918–1922 рр.) / П. Сацький // Україна ХХ ст. : культура, ідеологія, політика : зб. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – К., 2005. – Вип. 9. – С. 145–153.
323. *Сацький П. В.* Дипломатичні надбання УНР періоду до становлення гетьманського режиму 29 квітня 1918 р. у боротьбі між директорією УНР та УСРР (1918–1921 рр.) / П. В. Сацький // Зб. наук. пр. Наук.-дослід. ін-ту українознавства. – К., 2006. – Т. 11 : На пошану 75-річчя професора П. П. Кононенка. – С. 422–432.
324. *Семененко В. І.* Українське питання на тлі світової політики (1917–1919 роки) / В. І. Семененко // Вісн. Харків. ун-ту. – 1996. – № 387 : Історія України, вип. 1. – С. 92–108.
325. *Сергійчук В.* До історії створення Чорноморсько-Балтійського союзу / В. Сергійчук // Розбудова держави. – 1994. – № 9. – С. 36–38.
326. *Сергійчук В.* Неусвідомлення України. Ставлення світу до української державності : погляд у 1917–1921 роки з аналізом сьогодення / В. Сергійчук // Україна дипломатична : наук. щорічник. – К., 2003. – Вип. 3. – С. 271–305.

327. *Сергійчук В. І.* Українська дипломатія й утвердження державних кордонів 1917–1920 рр. / В. І. Сергійчук // *Наук. вісн. Дип. акад. України.* – К., 1998. – Вип. 1. – С. 58–62.
328. *Сердюк Д. Г.* Внешня політика правительств гетьмана Скоропадського / Д. Г. Сердюк // *Україна й світ : минуле, сучасне та майбутнє : матеріали регіон. наук.-теорет. конф. студентів та аспірантів, 24–25 квіт. 2007 р.* / Нац. техніч. ун-т «Харківський політехнічний інститут» [та ін.]. – Х. : НТУ «ХПІ», 2007. – С. 374–375.
329. *Симоненко Р. Г.* Про авантюристичну діяльність українського буржуазного націоналізму на міжнародній арені в 1917–1918 рр. / Р. Г. Симоненко // *Історія та історіографія України : зб. наук. пр.* – К., 1985. – С. 137–173.
330. *Сідак В.* З історії військового аташату Директорії УНР / В. Сідак // *З архівів ВУЧК–ГПУ–НКВД–КГБ.* – К., 1994. – № 1. – С. 38–42.
331. *Скляренко Д. Є.* Зовнішньополітичні акції УНР в 1919–1920 рр. / Д. Є. Скляренко // *Історія України : маловідомі імена, події, факти : зб. ст.* – К., 2000. – Вип. 11. – С. 295–307.
332. *Скляренко Д. Є.* Міжнародні питання в діяльності урядів України 1917–1921 роках / Д. Є. Скляренко // *Історичне краєзнавство і культура : наук. доп. та повідомл. VIII Всеукр. наук. конф.* – К. ; Х., 1997. – Ч. 2. – С. 196–200.
333. *Солдатенко В.* Зовнішньополітичний курс гетьманської держави П. Скоропадського / В. Солдатенко // *Проблеми вивчення історії Української революції 1917–1921 рр. : [зб. ст.] / НАН України, Ін-т історії України.* – К., 2002. – [Вип. 1]. – С. 116–135.
334. *Солдатенко В.* Зовнішньополітичний курс гетьманської держави П. Скоропадського / В. Солдатенко // *Історія України.* – 2002. – № 5. – С. 1–4.
335. *Солдатенко В.* Зовнішньополітичний курс гетьманської держави Павла Скоропадського / В. Солдатенко // *Україна дипломатична : наук. щорічник.* – К., 2004. – Вип. 4. – С. 336–354.
336. *Солдатенко В.* Українська революція і пошук зовнішньополітичних орієнтацій УНР / В. Солдатенко // *Історія України.* – 2001. – № 45. – С. 1–3.
337. *Солдатенко В.* Українська революція й пошук зовнішньополітичних орієнтацій УНР / В. Солдатенко // *Україна дипломатична : наук. щорічник.* – К., 2003. – Вип. 3. – С. 369–379.
338. *Соловйова В.* Дипломатична діяльність Української Держави в країнах Західної Європи / В. Соловйова // *Україна дипломатична : наук. щорічник.* – К., 2003. – Вип. 3. – С. 380–393.
339. *Соловйова В.* Дипломатична діяльність Української держави у країнах Четвірного союзу / В. Соловйова // *Іст. журн.* – 2006. – № 3. – С. 61–73.
340. *Соловйова В.* Дипломатичні місії УНР у Бельгії та Нідерландах / В. Соловйова // *Іст. журн.* – 2005. – № 4. – С. 3–15.
341. *Соловйова В.* Консульська служба УНР у Центральноевропейському регіоні / В. Соловйова // *Укр. іст. журн.* – 2006. – № 3. – С. 84–88.
342. *Соловйова В.* Українська державність і міжнародна дипломатія у 1919 р. / В. Соловйова // *Історія України.* – 2001. – № 17. – С. 7–8.

343. Соловійова В. В. Дипломатична діяльність українських урядів у мемуарній літературі / В. В. Соловійова // Наук. пр. іст. ф-ту / Запоріж. держ. ун-т. – Запоріжжя, 2003. – Вип. 16. – С. 164–174.
344. Соловійова В. В. Дипломатичні представництва УНР у Німеччині та Австрії / В. В. Соловійова // Вісн. Київ. держ. лінгв. ун-ту. Сер.: Історія, економіка, філософія. – 1998. – Вип. 2. – С. 89–97.
345. Соловійова В. В. Зовнішньоінформаційна діяльність українських дипломатичних представництв у країнах Центральної Європи (1918–1920) / В. В. Соловійова // Вісн. Київ. лінгв. ун-ту. Сер.: Історія, економіка, філософія. – 1999. – Вип. 3. – С. 155–161.
346. Соловійова В. В. Основні напрями діяльності дипломатичних представництв Директорії Української Народної Республіки / В. В. Соловійова // Десять років незалежності України : минуле та сучасне державотворення : наук. зб. – К., 2003. – С. 197–203.
347. Соловійова В. В. Основні напрямки діяльності дипломатичних представництв відновленої УНР / В. В. Соловійова // Проблеми історії України XIX – початку XX ст. : зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України. – К., 2006. – Вип. 12. – С. 71–76.
348. Соловійова В. В. Особливості української дипломатії після проголошення Злуки УНР і ЗУНР / В. В. Соловійова // Наук. пр. Кам'янець-Поділ. нац. ун-ту ім. І. Огієнка. – 2009. – Т. 19. – С. 328–339.
349. Соловійова В. В. Політика Центральної Ради щодо прилучення деяких українських етнічних територій до УНР / В. В. Соловійова // Проблеми історії України XIX – початку XX ст. : зб. наук. пр. – К., 2008. – Вип. 14. – С. 180–188.
350. Соловійова В. В. Торговельно-економічна діяльність українських дипломатичних представництв (1917–1920 рр.) / В. В. Соловійова // Наук. пр. Кам'янець-Подільського держ. ун-ту. Іст. науки. – Кам'янець-Подільський, 2006. – Т. 16 : На пошану професора А. О. Копилова. – С. 102–110.
351. Стопчак М. В. Дипломатична служба Директорії УНР : до історіографії проблеми / М. В. Стопчак // Вісник Київ. нац. лінгв. ун-ту. Сер.: Історія, економіка, філософія. – К., 2002. – Вип. 6. – С. 231–240.
352. Стопчак М. В. Формування зовнішньої політики Директорії УНР : до історіографії проблеми / М. В. Стопчак // Вісн. Київ. нац. лінгв. ун-ту. Сер.: Історія. Економіка. Філософія. – 2005. – Вип. 10. – С. 78–92.
353. Сторчак А. І. До питання про дипломатичні стосунки УНР доби Директорії / А. І. Сторчак // Наук. вісн. Дип. акад. України. – К., 1998. – Вип. 1. – С. 72–75.
354. Табачник Д. Репрезентанти війська українського : сторінки історії Військового аташіату України доби визвольних змагань / Д. Табачник, Д. Веденєєв // Військо України. – 1993. – № 2/3. – С. 94–100.
355. Тименко Л. Лексика дипломатичних документів української мови в період з лютого 1917 р. до початку 1920-х рр. / Л. Тименко // Вісн. Луган. держ. пед. ун-ту ім. Т. Шевченка. Сер.: Філол. науки. – Луганськ, 2000. – № 9 (29). – С. 112–117.
356. Тимченко Р. В. Соборницькі зусилля українських республік на міжнародній арені в першій половині 1919 року / Р. В. Тимченко // Гілея. – 2010. – № 34. – С. 80–88.
357. Ткаченко В. Американський імперіалізм і воєнна інтервенція на Україні в 1918–1920 роках / В. Ткаченко // Більшовик України. – 1951. – № 12. – С. 48–59.

358. *Трембіцький В.* Американські українці в допомозі Українській Державі і її народові 1914–1923 років / В. Трембіцький // Альманах Українського народного союзу на рік 1971. – Нью-Йорк, [б. р.]. – С. 49–62.
359. *Трембіцький В.* До 40-ліття дипломатичних зносин Української держави, 1918–1921 / В. Трембіцький // Вісник. – Нью-Йорк, 1958. – № 4. – С. 9–12 ; № 5. – С. 15–17.
360. *Трембіцький В.* Консуляти в Українській державі 1917–20 років і українська консульська служба / В. Трембіцький // Вісник. – Нью-Йорк, 1968. – № 2. – С. 21–22.
361. *Трембіцький В.* Міжнародний статус Української Народної Республіки (1917–1924) / В. Трембіцький // Альманах Українського народного союзу на рік 1986. – Джерсі-Сіті ; Нью-Йорк, 1986. – С. 156–173. – Англ. мовою.
362. *Трембіцький В.* Останні дипломатичні представництва Української Народної Республіки (1920–1923) / В. Трембіцький // Календар Союзу українців-католиків Америки «Провидіння» на рік Божий 1982. – Філадельфія, 1981. – С. 253–296.
363. *Трембіцький В.* Санітарна блокада України 1919 р. / В. Трембіцький // Вісті комбатанта. – Торонто, 1973. – № 5/6. – С. 59–66.
364. *Трембіцький В.* Український дипломатичний корпус, 1917–1924 : (до 70-х роковин державності, 1919–1989) / В. Трембіцький // Альманах Українського союзу на рік 1989. – Джерсі-Сіті ; Нью-Йорк, 1989. – С. 70–76.
365. *Туранли Ф. Г.* З історії зовнішньополітичної діяльності уряду Української держави 1918–1920 рр. / Ф. Г. Туранли // Вісн. Київ. нац. ун-ту ім. Т. Шевченка. Сер.: Східні мови та літератури. – 2000. – Вип. 3. – С. 67–70.
366. *Турчанка Г.* Дирэкторыя Украінскай Народнай Рэспублікі і краіны Антанты / Г. Турчанка // Беларускі гістарычны часопіс. – 2006. – № 2. – С. 12–17.
367. Українські представництва, місії та інституції за кордоном // Воля. – Відень, 1919. – Т. 1, № 3. – С. 47–48 ; Т. 3, № 2. – С. 95–96.
368. *Цубов Л. В.* М. Грушевський і розробка зовнішньополітичної концепції Української Народної Республіки у 1917–1918 рр. / Л. В. Цубов, О. В. Антонюк, Н. М. Божко // Вісн. ун-ту «Львівська політехніка». – 1996. – № 309 : Вісн. українознавства. – С. 11–16.
369. *Чалий В.* Українська держава 1917–1920 років як суб'єкт міжнародного права / В. Чалий // Нова політика. – 1996. – № 1. – С. 35–41.
370. *Чередниченко В.* Від Брестської угоди до Варшавського договору : Дещо про діяльність лідерів Української Народної Республіки / В. Чередниченко // Під прапором ленінізму. – 1990. – № 19. – С. 47–52 ; № 20. – С. 76–82 ; № 21. – С. 80–85.
371. *Чопівський І.* Тимчасовий торговельний договір між Україною і Центральними державами і завдання кооперації при установленні товарообміну між Україною і Німеччиною і Австро-Угорщиною / І. Чопівський // Кооп. зоря. – К., 1918. – № 6. – С. 4–7 ; № 9/12. – С. 38–41.
372. *Шабельніков В. І.* Визнання та врегулювання етнічних і адміністративних кордонів між Україною і сусідніми державами в 1917–1940 рр. / В. І. Шабельніков // Вісн. Донец. нац. ун-ту. Сер. Б.: Гуманіт. науки. – 2009. – № 2. – С. 150–154.
373. *Шамара С. О.* Українська держава : геополітичний аспект / С. О. Шамара // Вісн. Київ. нац. лінгв. ун-ту. Сер.: Історія, економіка, філософія. – 2006. – Вип. 11/12 : Український консерватизм і гетьманський рух : історія, ідеологія, політика. III. – С. 102–111.

374. *Шанковський Л.* 1920-й рік : до зовнішньополітичної і мілітарної ситуації УНР в останньому році боротьби Української регулярної армії (1.ІІ.1919 – 30.ІІ.1920) / Л. Шанковський // Альманах-календар «Провидіння». – Філадельфія, 1970. – С. 67–94.
375. *Шанковський Л.* Українська Народна Республіка й Антанта на переломі 1917 і 1918 років : (до визнання УНР Францією й Англією, 3.1.1918 р.) / Л. Шанковський // Визвол. шлях. – Лондон, 1978. – Кн. 5. – С. 543–549 ; Кн. 6. – С. 702–707.
376. *Шанковський Л.* УНР і Антанта на переломі 1917 і 1918 рр. / Л. Шанковський // Альманах «Гомону України» на рік 1968 : У 50-річчя проголошення держ. самостійності України, 1918–1968. – Торонто, 1968. – С. 52–68.
377. *Шевченко І.* Біля витоків становлення української дипломатії доби УНР / І. Шевченко // Політика і час. – 1995. – № 9. – С. 76–82.
378. *Шевченко І.* Антанта проти українського «сепаратизму» : дипломатія доби Директорії УНР та її уроки / І. Шевченко, О. Балюн // Політика і час. – 1998. – № 7. – С. 65–72 ; № 8. – С. 65–73.
379. *Шиянюк Ж. В.* Зовнішньополітичне становище України напередодні і в період приходу до влади Директорії / Ж. В. Шиянюк // Вісн. ун-ту «Львівська політехніка». – 1999. – № 377 : Держава та армія. – С. 84–91.
380. *Шпекторенко І. В.* Експортна політика УНР у 1918 році / І. В. Шпекторенко // Історія України : маловідомі імена, події, факти : зб. ст. – К., 1999. – Вип. 5. – С. 167–171.
381. *Шульгин О.* Про нашу міжнародну політику / О. Шульгин // Укр. вісник. – Прага ; Подєбради, 1925. – Зб. 2. – С. 3–9.
382. *Яблонський В. М.* Основні проблеми зовнішньополітичної діяльності уряду УНР (черв. – груд. 1919 р.) / В. М. Яблонський // Вісн. Київ. ун-ту. Сер.: Історія. – 1994. – Вип. 22. – С. 155–164.
383. *Яцюк М.* Пошук Директорією зовнішніх союзників у боротьбі за незалежність УНР (кінець 1918–1920 рр.) / М. Яцюк // Схід. – Донецьк, 1999. – № 7. – С. 29–33.
384. *Яцюк М. В.* Тимчасові дипломатичні місії Директорії УНР (кінець 1918–1920 рр.) / М. В. Яцюк // Вісн. Харків. ун-ту. – 1998. – № 401 : Історія України, вип. 2. – С. 85–93.
385. *Яцюк М. В.* Формування Директорією УНР основних засад зовнішньої політики (кінець 1918–1920 рр.) / М. В. Яцюк // Вісн. Харків. ун-ту. – 1998. – № 401 : Історія України, вип. 2. – С. 77–85.

Спогади

386. *Андріївський В.* З минулого. Т. 2 : Від Гетьмана до Директорії. Ч. 1 : Гетьман / В. Андріївський. – Берлін, 1923. – 308 с.
387. *Галаган М.* З моїх споминів. Ч. 1 : (80-ті роки до світової війни) / М. Галаган. – Львів : Червона калина, 1930. – 203 с.
388. *Галаган М.* З моїх споминів. Ч. 2 : (Світова війна – розвал царату – українська революція) / М. Галаган. – Львів : Червона калина, 1930. – 196 с.

389. *Галаган М.* З моїх споминів. Ч. 3 : (III Військовий з'їзд – делегація на Кубань – більшовицька навала – прихід Німців – дипломатична місія в Румунії) / М. Галаган. – Львів : Червона Калина, 1930. – 174 с.
390. *Галаган М.* З моїх споминів. Ч. 4 / М. Галаган. – Львів : Червона Калина, 1930. – 298 с.
391. *Галайчук Б.* Організація української дипломатичної служби / Б. Галайчук // Червона калина : іст. календар-альманах на 1939 рік. – Львів, 1938. – Т. 18 : Україна на дипломатичному фронті. – С. 35–38.
392. *[Галіп Теодот]* З моїх споминів / [Теодот Галіп] // Буковин. журнал. – 1994. – Чис. 3/4. – С. 71–100.
393. *Данько М.* Від «Союзу Визволення України» до української дипломатії / М. Данько // Червона калина : іст. календар-альманах на 1939 рік. – Львів, 1938. – Т. 18 : Україна на дипломатичному фронті. – С. 39–42.
394. *Дорошенко Д.* Деяко про закордонну політику Української Держави в 1918 році / Д. Дорошенко // Хлібороб. Україна. – Відень, 1920–1921. – Зб. 2/4. – С. 49–64.
395. *Дорошенко Д.* Закордонна політика Української Держави в 1918 році / Д. Дорошенко // Український державник : календар-альм. на 1942 р. – Берлін, 1942. – С. 47–55. – Передрук у вид.: У 60-річчя відновлення гетьманської Української Держави 29 квітня р. Б. 1918. – Торонто, 1978. – С. 47–55.
396. *Дорошенко Д.* Мої спомини про недавнє минуле, 1914–1920 : в 4 ч. / Д. Дорошенко. – 2-е вид. – Мюнхен, 1969. – 542 с.
397. *Дорошенко Д.* Як починалася українська дипломатія : [спогади] / Д. Дорошенко // Україна дипломатична : наук. щорічник. – К., 2000. – Вип. 1. – С. 285–295.
398. *Дутка В.* Спомин з торговельної місії до Австрії, Чехословаччини і Угорщини в р. 1919 / В. Дутка // Червона калина : іст. календар-альманах на 1939 рік. – Львів, 1938. – Т. 18 : Україна на дипломатичному фронті. – С. 169–173.
399. *Залізник М.* Перший виступ української держави у світовій політиці / М. Залізник // Червона калина : іст. календар-альманах на 1939 рік. – Львів, 1938. – Т. 18 : Україна на дипломатичному фронті. – С. 48–56.
400. *Ковалів П.* Дипломатична діяльність за часи української держави / П. Ковалів // Червона калина : іст. календар-альманах на 1939 рік. – Львів, 1938. – Т. 18 : Україна на дипломатичному фронті. – С. 129–156.
401. *Косаренко-Косаревич В.* Українська Дипломатична місія до Скандинавії / В. Косаренко-Косаревич // Вісник Організації оборони чотирьох свобод України. – 1955. – Ч. 5.
402. *Левицький Д.* З дипломатичних споминів / Д. Левицький // Червона калина : іст. календар-альманах на 1939 рік. – Львів, 1938. – Т. 18 : Україна на дипломатичному фронті. – С. 70–78.
403. *Левицький К.* Великий зрив : (до історії української державності від березня до листопада 1918 р. на підставі споминів та документів) / К. Левицький. – Львів : Видавнича кооператива «Червона калина», 1931. – 151 с.
404. *Марголин А.* Украина и политика Антанты / А. Марголин // Революция на Украине по мемуарах белых. – М. ; Л., 1930. – С. 359–392.

405. *Марголін А. Д.* Україна і політика Антанти : (виїмки зі споминів) / А. Д. Марголін // Вільна Україна. – Б. м., 1960. – Чис. 26. – С. 44–48.
406. *Марітчак О.* Дипломатія й визвольні змагання нації : (спомини і рефлексії) / О. Марітчак // Альманах «Гомону України» на рік 1967 : у 50-річчя Укр. нац. революції і 100-річчя Канади. – Торонто, [1966]. – С. 94–104.
407. *Маркусь В.* Досвід і традиції дипломатії УНР / В. Маркусь // Правн. вісн. – 1963. – Кн. 2. – С. 29–42.
408. *Матушевський Ф.* Із щоденника українського посла / Ф. Матушевський // 3 минулого : збірник / ред. Р. Смаль-Стоцький. – Варшава, 1938. – С. 138–157.
409. *Онацький Є.* По похилій площі. Записки журналіста і дипломата / Є. Онацький. – Мюнхен : Дніпрова хвиля, 1964. – Ч. 1. – 152 с. ; Ч. 2. – 262 с.
410. *Пеленський О.* Евакуація дипломатичного корпусу з Києва в січні 1919 р. : спомин / О. Пеленський // Літопис Червоної Калини. – Львів, 1933. – № 3. – С. 3–4.
411. *Суровцева Н.* Гетьманський ранок : [спогади] / Н. Суровцева // Україна дипломатична : наук. щорічник. – К., 2000. – Вип. 1. – С. 296–302.
412. *Шульгин О.* Початки діяльності Міністерства Закордонних Справ України : [публ. спогадів] / О. Шульгин // Розбудова держави. – 1993. – № 1. – С. 22–24. – Перше вид.: Укр. самостійник. – Мюнхен, 1957. – № 4. – С. 29–32.

3. Міжнародні дипломатичні конференції

Балтійські конференції

413. *Матвієнко В.* УНР і балтійські конференції / В. Матвієнко // Україна дипломатична : наук. щорічник. – К., 2003. – Вип. 3. – С. 347–368.

Брест-Литовська мирна конференція (Брестський мирний договір)

Див. також № 370.

Публікації документів

414. Берестейський мир // Ювілейний календар-альманах Українського голосу... на переступний рік 1968. – Вінніпег, [1968]. – С. 35–41. – Підп.: С. В. – Подано текст Берестейського мирного договору. – С. 36–40 ; Таємний договір про поділ Галичини. – С. 40–41.
415. Берестейський мир. З нагоди 10-х роковин. 9.2.1918 р. – 9.4 1928 р. : спомини та матеріали / зладив і попередив вступом Кедрин І. – Львів ; К. : Червона калина, 1928. – 319 с.
416. Документы о Брест-Литовском мирном договоре : (Захватнические планы германского империализма в отношении России) // Совет. архивы. – 1967. – № 6. – С. 92–102.
417. *Рубач М. А.* К истории украинской революции : (заметки и документы, дек. 1917 – янв. 1918 г.) / М. А. Рубач // Летопись революции. – Х., 1926. – № 6. – С. 7–

35. – Про укр.-нім. переговори в Брест-Литовську. В додатках подано записи телефонних розмов між Брестом і Києвом.

Окремі видання

418. *Бердута М. З.* Брестский мир в советской историографии (1918–1968) / М. З. Бердута ; Харьков. ун-т. – Х., 1972. – 28 с.
419. *Волковичер И.* Брестский мир / И. Волковичер. – М. ; Л. : Гос. изд-во, 1928. – 84 с.
420. *Дацків І. Б.* Брест 1918 : європейський прорив України / І. Б. Дацків. – Тернопіль : Астон, 2008. – 253 с.
421. *Михутина И.* Украинский Брестский мир. Путь выхода России из первой Мировой войны и анатомия конфликта между Совнаркомом РСФСР и правительством Украинской Центральной Рады / И. Михутина. – М. : Европа, 2007. – 288 с. – (Евровосток).
422. *Притуляк П. П.* Україна і Брестський мир : від підписання до виконання (1917–1918 рр.) / П. П. Притуляк ; Київ. нац. торг.-екон. ун-т. – К., 2004. – 216 с.
423. *Симоненко Р. Г.* Брест : Двобій війни і миру / Р. Г. Симоненко. – К. : Політвидав України, 1988. – 278 с.
424. *Слободич О.* Боротьба світів на Україні: Нарис історії української революції, 1917–1920 рр. Ч. 2 : Мир у Бересті. Прихід австрійсько-німецької армії на Україну. Державний замах німців і генерала П. Скоропадського проти української влади. Побіда української революції : (з образками) / О. Слободич. – 2-е вид. – Яворів : Накладом «Самоосвіти», 1933. – 39 с. : іл. – (Вид-во «Самоосвіта». Від. суспіл.-іст. наук ; № 6).
425. *Федюшин О.* Украинская революция 1917–1918 / О. Федюшин ; пер. с англ. Л. А. Игоревского. – М. : ЗАО Центрполиграф, 2007. – 334 с. – (Россия в переломный момент истории). – Из содерж: Глава 4 : Договор с Украиной в Брест-Литовске. – С. 75–104.

Автореферати дисертацій

426. *Коваль В. В.* Брест-Литовська конференція 1918 р. : діяльність делегації УНР по укладенню мирного договору з державами Четверного союзу: автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.02 / В. В. Коваль ; НАН України, Ін-т укр. археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського. – К., 2002. – 19 с.
427. *Притуляк П. П.* Політика Центральної Ради щодо війни, укладення і реалізації Брестського мирного договору (березень 1917 – квітень 1918 рр.) : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / П. П. Притуляк ; Запоріж. держ. ун-т. – Запоріжжя, 1999. – 19 с.
428. *Терлецька І. В.* Брестський мир. Боротьба партій : історіографія проблеми : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / І. В. Терлецька ; Дніпропетр. ун-т. – Дніпропетровськ, 1994. – 18 с.

Статті

429. *Авдошин І. В.* Мирні переговори в Брест-Литовську 1918 року і їх значення у становленні української дипломатії / І. В. Авдошин // Наук. вісн. Дип. акад. України. – К., 2008. – Вип. 14 : Зовнішня політика і дипломатія: історична ретроспектива, традиції, сьогодення. – С. 217–221.
430. *Барановська Н. М.* Роль Брестського миру в становленні української державності / Н. М. Барановська, В. Е. Голубко // Україна на етапі національно-державного відродження. – Львів, 1992. – С. 23–30.
431. *Бердута М. З.* Брестський мир у радянській історіографії (1918 – середина 1930-х років) / М. З. Бердута // Питання історії народів СРСР. – 1971. – Вип. 12. – С. 35–41.
432. *Бердута М. З.* Брестський мир у радянській історіографії (1956–1968) / М. З. Бердута // Вісн. Харків. ун-ту. – 1971. – № 62 : Історія, вип. 5. – С. 10–18.
433. Берестейський мир 1918 року // Укр. самостійник. – Мюнхен, 1962. – № 2. – С. 2.
434. *Вировий В.* Центральна Рада у боротьбі за підписання Брестського миру / В. Вировий, П. Притуляк // Політол. читання. – Торонто ; К., 1995. – № 2. – С. 163–167.
435. *Гай-Нижник П. П.* Фінансові аспекти Берестейського договору 1918 р. для УНР / П. П. Гай-Нижник // Формування та діяльність українських національних урядів періоду Української революції 1917–1921 рр. : матеріали Всеукр. наук. конф., Кам'янець-Подільський, 6–7 груд. 2007 р. – Кам'янець-Подільський, 2008. – С. 200–213.
436. *Галайчук Б.* Берестейський мир і окупація України : (правна і політ. оцінка) / Б. Галайчук // Укр. самостійник. – Мюнхен, 1958. – № 2. – С. 3–8.
437. *Гошуляк І.* Питання соборності українських земель на Брест-Литовській мирній конференції / І. Гошуляк // Укр. іст. журн. – 2004. – № 2. – С. 15–31.
438. *Дацків І. Б.* Брестський мир у процесі становлення України суб'єктом міжнародної політики / І. Б. Дацків // Актуальні проблеми міжнародних відносин : зб. наук. пр. – К., 2008. – Вип. 80, ч. 2. – С. 48–55.
439. *Дацків І.* Брестський мирний договір в історії української дипломатії / І. Дацків // Мандрівець. – 2007. – № 6. – С. 34–43.
440. *Дацків І. Б.* Брестські угоди 1918 року й українсько-російські відносини / І. Б. Дацків // Зб. наук. пр. Наук.-дослід. ін-ту українознавства. – К., 2008. – Т. 19. – С. 366–376.
441. *Дацків І. Б.* Військова конвенція та її результати відповідно до Брестських угод 1918 р. / І. Б. Дацків // Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету ім. І. Огієнка / М-во освіти і науки України, Кам'янець-Подільський держ. пед. ун-т. – 2009. – Т. 19 : Іст. науки : на пошану академіка В. А. Смолія. – С. 313–327.
442. *Дацків І. Б.* Дипломати Української Центральної Ради у протистоянні з більшовицькими делегаціями Петрограда і Харкова на Брестській мирній конференції / І. Б. Дацків // Гілея. – 2009. – Вип. 20. – С. 31–42.

443. *Дацків І.* Дипломатичне протистояння між українською і російською делегаціями на Брест-Литовській мирній конференції / І. Дацків // Мандрівець. – 2011. – № 1. – С. 28–34.
444. *Дацків І.* Економічні аспекти Брестського договору 1918 року / І. Дацків // Мандрівець. – 2008. – № 6. – С. 41–47.
445. *Дацків І.* Проблема соборності України на Брестських переговорах 1918 р. / І. Дацків // Мандрівець. – 2008. – № 5. – С. 20–26.
446. *Держалюк М.* Берестейській мир і Україна / М. Держалюк // Пам'ять століть. – 1998. – № 1. – С. 40–58.
447. *Донцов Д.* Мазепинський мир (1918–1928): [до 10-ліття підписання Берестейського миру] / Д. Донцов // Історичний календар-альманах Червоної Калини на 1928 рік. – Львів ; К., 1927. – С. 37–43.
448. *Дурбак І.* Триумф української дипломатії : (з приводу 48-річчя Берест. Миру) / І. Дурбак // Вісник. – [Нью-Йорк], 1966. – № 2. – С. 1–3.
449. *Словських У. О.* Положення про обмін військовополоненими та інтернованими у попередніх проектах і остаточному варіанті українсько-німецького додаткового договору як джерело з українсько-німецьких переговорів у Брест-Литовському (січень – лютий 1918 р.) / У. О. Словських // Гілея. – 2009. – Вип. 28. – С. 158–166.
450. *Словських У. О.* Джерелознавчий аналіз додаткових протоколів до Брестського мирного договору між УНР і державами Четверного союзу / У. О. Словських // Актуальні питання вітчизняної, світової історії та історії науки : пошуки, роздуми, знахідки : матеріали Другої міжнар. наук. конф. (Луганськ, 29 квіт. 2009 р.). – Луганськ, 2009. – С. 55–57.
451. *Словських У. О.* Положення про обмін військовополоненими та інтернованими у попередніх проектах і остаточному варіанті україно-німецького додаткового договору як джерело з українсько-німецьких переговорів у Брест-Литовському (січень-лютий 1918 р.) / У. О. Словських // Гілея. – 2009. – Вип. 28. – С. 158–166.
452. *Каляев А.* Берестейській мирний договір 1918 року : австрійські підходи, польська реакція / А. Каляев, Р. Романюк, В. Трофимович // Зб. наук.-метод. пр. / Військ. ін-т при ун-ті «Львівська політехніка». – 1998. – Вип. 4. – С. 83–92.
453. *Кедрин І.* Берестейській мир / І. Кедрин. Орлюк С. По двох століттях / С. Орлюк. Пачовський В. Табори полонених : з 11 образками і 2 мапами / В. Пачовський. – Львів : Просвіта, 1938. – 68 с.
454. *Кедрин І.* Четвертий Універсал і Берестейський мир / І. Кедрин // Альманах Українського народного союзу на ювілейний рік 1968. – Джерсі-Сіті ; Нью-Йорк, 1967. – С. 85–97.
455. *Коваль В.* Брест-Литовська мирна конференція 1918 р. : питання про Галичину та Холмщину / В. Коваль // Українська соборність : ідея, досвід, проблеми : (до 80-річчя Акту Злуки 22 січ. 1919 р.). – К., 1999. – С. 106–118.
456. *Коваль В.* До історії української дипломатії : делегація УНР на Брестській мирній конференції / В. Коваль // Наук. зап. : зб. пр. молодих вчених та аспірантів / Ін-т укр. археографії та джерелознавства. – К., 1999. – Т. 4. – С. 206–220.
457. *Коваль В.* Порівняльний джерелознавчий аналіз проекту мирного договору, запропонованого українською стороною і остаточного варіанту мирного договору,

укладеного між УНР та Четверним союзом 9 лютого 1918 р. / В. Коваль // Спеціальні історичні дисципліни : питання теорії та методики. – К., 2002. – Чис. 8/9, ч. 2. – С. 227–236.

458. *Косаренко-Косаревич В.* Істотне щодо Мирового договору в Берестю Литовському між Центральними державами і Україною / В. Косаренко-Косаревич // Самост. Україна. – [Чикаго], 1955. – № 2/3. – С. 7–13.

459. *Крейберт Р. В.* Брест-Литовська мирна угода УНР з Центральними державами 1918 року (історико-правовий аспект) / Р. В. Крейберт // Вісник / Нац. ун-т внутрішніх справ. – Х., 2004. – Вип. 27. – С. 223–230.

460. *Лупандин А. И.* Украина и позиция делегаций Советской России на Брестских мирных переговорах / А. И. Лупандин // Історія України : дослідження та інтерпретації : тези VI Респ. суспіл.-політ. читань, 22–25 трав. 1991 р., Новгород-Сіверський. – К., 1991. – С. 72–75.

461. *Лупандін О.* Брестський мир у долі української державності / О. Лупандін // Укр. іст. зб. : наук. пр. аспірантів та молодих вчених. – К., 1997. – Вип. 1. – С. 222–244.

462. *Лупандін О. І.* Українська державність у світлі Брестського миру / О. І. Лупандін // Центральна Рада на тлі української революції : наук.-теорет. читання, 16 берез. 1995 р., м. Київ. – К., 1996. – С. 108–117.

463. *Любинський М.* Як прийшли німці / М. Любинський // Літ.-наук. вісн. – К., 1918. – Кн. 12. – С. 202–216.

464. *Макар Ю. І.* Вихід УНР з Першої світової війни : (мирний договір з Центральними державами) / Ю. І. Макар // Наук. вісн. Дип. акад. України. – К., 2008. – Вип. 14 : Зовнішня політика і дипломатія: історична ретроспектива, традиції, сьогодення. – С. 211–217.

465. *Макар Ю.* Мирний договір Української Народної Республіки з державами Четверного союзу / Ю. Макар // Український альманах 2008 / Об'єднання українців у Польщі. – Варшава, 2008. – С. 153–159.

466. *Манасієва І.* Болгарія та Українська Народна Республіка на Брест-Литовській мирній конференції : відстоювання національних інтересів / І. Манасєва // Дриновський збірник. – 2011. – Т. 4. – С. 230–238.

467. *Мартиненко В. В.* Наслідки укладення Брестського миру для Білорусі та України : втрати й здобутки сторін / В. В. Мартиненко // Література та культура Полісся. – Ніжин, 2002. – Вип. 20. – С. 125–133.

468. *Матяш І.* Брестський мир / І. Матяш // Зовніш. справи. – 2008. – № 6. – С. 51–53 ; № 7. – С. 52–55.

469. *Мельник М.* Берестейський договір та його значення / М. Мельник // Визвол. шлях. – Лондон, 1992. – Кн. 7. – С. 834–842 ; Кн. 8. – С. 985–994 ; Кн. 9. – С. 1079–1086.

470. *Мельник М.* Міжнародно-правні основи Берестейського договору / М. Мельник // Визвол. шлях. – Лондон, 1969. – Кн. 11. – С. 1264–1278.

471. *Мирові переговори в Берестю* // Вісник. – [Б. м.], 1918. – № 4. – С. 44–46 ; № 5/6. – С. 58–64.

472. *Мироненко О. М.* Україна – Четверний союз : Брест-Литовські мирні угоди 1918 р. та їх міжнародно-правові наслідки / О. М. Мироненко // Вісн. Акад. прав. наук України. – Х., 1996. – № 6. – С. 114–120.

473. *Миронець Н.* Мирний договір у Бресті – міжнародне визнання незалежності Української Народної Республіки / Н. Миронець, С. Пивовар // Розбудова держави. – 1993. – № 7. – С. 30–34.
474. *Мукомела О. Г.* Брестський мир : дипломатія і преса / О. Г. Мукомела // Вісн. Київ. нац. ун-ту імені Тараса Шевченка. Сер.: Журналістика. – 2002. – Вип. 10. – С. 70–72.
475. *Мукомела О. Г.* Брестський мир : дипломатія і преса / О. Г. Мукомела // Українська журналістика в контексті світової : зб. наук. пр. – К., 2000. – Вип. 4. – С. 98–108.
476. *Несук О.* Згідно з Берестейським договором / О. Несук // Політика і час. – 1997. – № 12. – С. 63–70.
477. *Орликовський А.* Мораль Берестейського трактату / А. Орликовський // Вісник. – [Нью-Йорк], 1958. – № 6. – С. 29–31.
478. *Папенко Н. С.* До питання про Брестський мир 1918 року та його наслідки для України / Н. С. Папенко // Вісн. Київ. ун-ту. Сер.: Історія. – 1998. – Вип. 38. – С. 48–53.
479. Перший міжнародний акт відродження Української держави : у 20-ліття Берест. мира // Календар «Український інвалід» на рік 1938. – Львів, [1938]. – С. 53–55.
480. Перший міжнародний акт відродження Української держави : у 30-ліття Берест. мира // Ілюстрований календар «Просвіта» в Аргентині на звичайний рік 1947. – Буенос-Айрес, [1947]. – С. 52–54.
481. *Пилипів В. І.* Брестський мирний договір 1918 року, як джерело вивчення взаємодії східно- та західноукраїнських політичних сил у боротьбі за соборність України / В. І. Пилипів // Гілея. – 2011. – Вип. 48. – С. 226–232.
482. *Притуляк П.* Брестський мир : зміст і наслідки / П. Притуляк // Центральна Рада і український державотворчий процес : (до 80-річчя створення Центр. Ради) : матеріали наук. конф., 20 берез. 1997 р. / НАН України, Ін-т історії України. – К., 1997. – Ч. 2. – С. 392–400.
483. *Притуляк П. П.* Брестський мир : зміст та наслідки / П. П. Притуляк, В. К. Демочко // Питання історії України : зб. наук. ст. – Чернівці, 1997. – Вип. 1. – С. 165–171.
484. *Рибак М.* Мировий договір у Бересті Литовському / М. Рибак // Самост. Україна. – Чикаго, 1965. – № 2. – С. 2 ; № 3. – С. 13–16 ; 1966. – № 5. – С. 7–11.
485. Роковини Берестейського договору [між Австро-Угорщиною, Німеччиною, Болгарією, Туреччиною, Росією та Україною, січ.-лют.1918 р.] // Календар «Слово» на ювілейний 1978 рік. – Торонто, 1978. – С. 85–89.
486. *Романчук О.* Берестейський мир : (Брест-Литовська угода 27.I (9.II). 1918 р.) / О. Романчук // Універсум. – Львів, 1994. – № 3/4. – С. 26–34.
487. *Сацький П.* Значення економічних статей мирних договорів, підписаних у Брест-Литовську в 1918 р. для міжнародного статусу України / П. Сацький // Наук. вісн. Чернів. ун-ту. Сер.: Історія. Політичні науки. Міжнародні відносини : зб. наук. пр. – Чернівці, 2006. – Вип. 323/324. – С. 173–178.
488. *Севрюк О.* Галичина в Берестейських перемовинах / О. Севрюк // Червона калина : іст. календар-альманах на 1939 рік. – Львів, 1938. – Т. 18 : Україна на дипломатичному фронті. – С. 61–70.

489. *Севрюк О.* Підписання Берестейського договору / О. Севрюк // Червона калина : іст. календар-альманах на 1939 рік. – Львів, 1938. – Т. 18 : Україна на дипломатичному фронті. – С. 57–61.
490. *Солдатенко В.* Берестейський договір : військова складова та її реалізація в Україні / В. Солдатенко // Україна дипломатична : наук. щорічник. – К., 2006. – Вип. 7. – С. 463–489.
491. *Солдатенко В. Ф.* Дискусії навколо кордонів України напередодні і в ході Берестейської мирної конференції / В. Ф. Солдатенко // Проблеми соборності України в ХХ столітті. – К., 1994. – С. 62–69.
492. *Солдатенко В.* Перша дипломатична акція УНР – Берестейська угода / В. Солдатенко // Історія України. – 2001. – № 47. – С. 1–4.
493. *Солдатенко В.* Перша дипломатична акція УНР – Берестейська угода / В. Солдатенко // Україна дипломатична : наук. щорічник. – К., 2002. – Вип. 2. – С. 248–263.
494. *Соловійова В. В.* Роль Берестейського миру у становленні української державності / В. В. Соловійова // Державотворчі процеси і соціально-економічні моделі розвитку України на сучасному етапі : зб. наук. пр. / М-во освіти і науки України, Бердян. ун-т менеджмента і бізнесу. – Донецьк : Юго-Восток, 2007. – Т. 2. – С. 52–58.
495. *Стрельський Г.* Брестський мир 9 лютого 1918 р. : триумф чи трагедія? Аналіз мемуарних джерел / Г. Стрельський // Перша світова війна і слов'янські народи : матеріали міжнар. наук. конф., 14–15 трав. 1998 р. – К., 1998. – С. 69–76.
496. *Терлецький О.* Берестейський мир і українці-полонені у Венцлярському таборі / О. Терлецький // Літопис Червоної Калини. – Львів, 1933. – № 2. – С. 17–19.
497. *Федорович В.* Берестейський мир у світлі міжнародного права / В. Федорович // Вісті комбатанта. – Торонто, 1975. – № 2. – С. 26–30.
498. *Фостун С. М.* 80-річчя Берестейського мирного договору / С. М. Фостун // Визвол. шлях. – Лондон, 1998. – Кн. 3. – С. 272–277.
499. *Червінкін-Корольов І. І.* Про змову німецького імперіалізму з Центральною Радою у Брест-Литовську в 1918 р. / І. І. Червінкін-Корольов // Укр. іст. журн. – 1983. – № 3. – С. 17–28.
500. *Чуприна В.* Українська Центральна Рада і Брестський мир / В. Чуприна // Дзвін. – 2004. – № 4. – С. 122–125.
501. *Шубин А.* Брестский мир : Россия и Украина / А. Шубин // Перша світова війна та проблеми державотворення у Центральній та Східній Європі (до 90-річчя закінчення Першої світової війни) : матеріали міжнар. наук. конф. (Чернівці, 29–30 жовт. 2008 р.). – Чернівці, 2009. – С. 52–74.

Брюссельська конференція

502. *Даскалюк О.* Міжнародна конференція в Брукселі і співучасть України / О. Даскалюк // Воля. – Відень, 1920. – Т. 3, № 12. – С. 467–469.

Паризька мирна конференція

Див. також № 71, 105, 258, 978, 994, 1075.

Публікації документів

503. *Лозицький В.* Українсько-польське протистояння на Волині й у Поліссі / В. Лозицький // Україна дипломатична : наук. щорічник. – К., 2003. – Вип. 3. – С. 428–442. – Оpubлік. звіт глави Надзвич. делегації ЗОУНР на Паризькій Мирній конф. М. Лозинського під назвою «Справа Української Галичини на Мировій конференції», що зберігається у ЦДАГО України. – С. 431–442.

Окремі видання

504. *Варгатюк С. В.* Діяльність української делегації на Паризькій мирній конференції [січ. 1919 – січ. 1920 рр.] / С. В. Варгатюк. – К., 1995. – 21 с. – Деп. в ГНТБ України 16.02.95, № 360 – Ук 95.

505. *Симоненко Р. Г.* Імперіалістична політика Антанти і США щодо України в 1919 р. : (Паризька мирна конференція і антирадянська інтервенція на Україні) / Р. Г. Симоненко ; АН УРСР, Ін-т історії. – К. : Вид-во АН УРСР, 1962. – 440 с.

Статті

506. *Бисага Ю. М.* Міжнародна дипломатія та українське державне питання на Паризькій конференції 1919 р. / Ю. М. Бисага // Україна на міжнародній арені у ХХ столітті : наук.-метод. зб. матеріалів конф. на допомогу учням шкіл і студ., Ужгород, 13 трав. 1999 р. – Ужгород, 2000. – С. 30–35.

507. *Бисага Ю. М.* Міжнародно-правові та організаційні засади Паризької мирної конференції 1919 р. / Ю. М. Бисага // Україна на міжнародній арені у ХХ столітті : наук.-метод. зб. матеріалів конф. на допомогу учням шкіл і студ., Ужгород, 13 трав. 1999 р. – Ужгород, 2000. – С. 35–40.

508. *Борщак І.* Один фрагмент із дипломатичної акції Союзних держав супроти України : (переклад із VII-ої глави французької праці «Україна на мировій конференції 1919–1923») / І. Борщак // Червона калина : іст. календар-альманах на 1939 рік. – Львів, 1938. – Т. 18 : Україна на дипломатичному фронті. – С. 114–118.

509. *Борщак І.* Як була зорганізована Мирові конференція 1919 р. / І. Борщак // Червона калина : іст. календар-альманах на 1939 рік. – Львів, 1938. – Т. 18 : Україна на дипломатичному фронті. – С. 102–114.

510. *Веденєєв Д. В.* Українська делегація на мирній конференції в Парижі / Д. В. Веденєєв // Міжнародні зв'язки України : наук. пошуки і знахідки : зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України. – К., 1993. – Вип. 4. – С. 21–31.

511. *Головченко В.* Дебют новітньої української дипломатії на Паризькій мирній конференції 1919 р. / В. Головченко // Київ. старовина. – 2003. – № 6. – С. 3–27.

512. *Городня Н.* Їм потрібні були сильні союзники : Українське питання на Паризькій мирній конференції 1919 року / Н. Городня // Політика і час. – 1995. – № 11. – С. 75–80.

513. *Гошуляк І.* «Українське питання» на Паризькій мирній конференції 1919 р. / І. Гошуляк // Україна дипломатична : наук. щорічник. – К., 2005. – Вип. 5. – С. 340–346.
514. *Кедрин І.* Роки 1919–1939–1959 у широкому світі / І. Кедрин // Календар «Свободи» на мазепинський рік 1959. – Нью-Йорк, 1959. – С. 34–42. – Про Україну на Паризькій мирній конференції 1919 р. – С. 34–36.
515. *Красівський О.* Проблема Східної Галичини на Паризькій мирній конференції 1919–1920 рр. в контексті польської зовнішньої політики / О. Красівський // Наук. зап. Сер.: Політологія і етнологія / Ін-т нац. відносин і політології. – К., 1997. – Вип. 2. – С. 50–56.
516. *Кушнір М.* Україна і конференція Миру / М. Кушнір // Воля. – Відень, 1919. – Т. 6, № 1. – С. 5–10.
517. *Лозинський М.* Рішення Найвищої Ради в справі Східної Галичини / М. Лозинський // Воля. – Відень, 1919. – Т. 5, № 5. – С. 203–206.
518. *Лозинський М.* Справа Східної Галичини на Міровій конференції / М. Лозинський // Народний календар товариства «Просвіта» з літературним збірником на звичайний рік 1921. – Львів, 1920. – С. 134–137.
519. *Малик І.* Українсько-польське дипломатичне протистояння на Паризькій мирній конференції (червень 1919 р.) / І. Малик // Наук. зап. Сер.: Іст. науки / Нац. ун-т «Острозька академія». – Острог, 2003. – Вип. 3. – С. 104–108.
520. *Мельник Г.* Польська дипломатична діяльність на Паризькій мирній конференції у питанні про статус Східної Галичини (1918–1919 рр.) / Г. Мельник // Наук. зап. Сер.: Іст. науки / Нац. ун-т «Острозька академія». – Острог, 2003. – Вип. 3. – С. 99–103.
521. *Павлюк О.* США і східногалицьке питання на Паризькій мирній конференції 1919 р. / О. Павлюк // Київ. старовина. – 1999. – № 6. – С. 67–79.
522. *Попенко Я. В.* Діяльність дипломатичної місії УНР на Паризькій мирній конференції (липень–грудень 1919 р.) / Я. В. Попенко // Наук. пр. іст. ф-ту Запорізь. держ. ун-ту / Запорізь. нац. ун-т, Ін-т політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса НАН України. – Запоріжжя : Просвіта, 2008. – Вип. 24 : Соціальні та національні чинники революцій і реформ в Україні : проблеми взаємовпливів (до 90-річчя УНР). – С. 176–182.
523. *Рафальський О.* Діяльність українських дипломатів щодо визнання незалежності Української Народної Республіки на Паризькій мирній конференції / О. Рафальський // Наук. зап. Ін-ту законодавства Верховної Ради України. – 2011. – № 3. – С. 16–22.
524. *Рудницький М.* Париж 1919 р. Преважке становище української делегації на Мірову конференцію / М. Рудницький // Червона калина : іст. календар-альманах на 1939 рік. – Львів, 1938. – Т. 18 : Україна на дипломатичному фронті. – С. 119–128.
525. *Симоненко Р. Г.* До питання про Східну Галичину напередодні Паризької мирної конференції 1919 р. / Р. Г. Симоненко // Наук. зап. Ін-ту історії АН УРСР. – 1957. – № 9. – С. 70–89.
526. *Соловійова В. В.* Українська дипломатія на Паризькій мирній конференції : доля соборності України / В. В. Соловійова // Україна Соборна : зб. наук. ст. – К., 2006. – Вип. 4, т. 1. – С. 215–225.

527. *Соловійова В.* «Українське питання» на Паризькій мирній конференції (січень—червень 1919 р.) / В. Соловійова // *Історія України : маловідомі імена, події, факти : зб. ст. / НАН України, Ін-т історії України.* – К., 2006. – Вип. 33. – С. 371–379.
528. *Федорович В.* Справа Східної Галичини на Паризькій мирній конференції / В. Федорович // *Вісті комбатанта.* – Торонто, 1981. – № 1. – С. 35–40.
529. *Шамраєва В.* Діяльність дипломатичної місії Директорії УНР на Паризькій мирній конференції / В. Шамраєва // *Нова політика.* – 2000. – № 4. – С. 38–42 ; № 5. – С. 58–62.
530. *Шелухин С.* Як будовано Українську соборність. В. Панейко на роботі в українській делегації на Мирову конференцію в Парижі 1919-го р. : [доповідь] / С. Шелухин // *Наша культура.* – Варшава, 1936. – № 1. – С. 47–54.
531. *Штогрин Д.* Делегація України на мирову конференцію в Парижі та її видання 1919–1920 рр. / Д. Штогрин // *Історія : доп. та повідомл. четвертого Міжнар. конгр. українців, Одеса, 26–29 серп. 1999 р.* – Одеса ; К. ; Львів, 1999. – Ч. 2 : XX століття. – С. 304–308.
532. *Яблонський В. Й.* Діяльність української делегації на Паризькій мирній конференції в 1919 році / В. Й. Яблонський // *Тези шостої Всеукр. наук. конф. з іст. краєзнавства.* – Луцьк, 1993. – С. 50–51.

Спогади

533. *Войцехівська І.* Пам'ятка дипломатичного джерелознавства / І. Войцехівська // *Україна дипломатична : наук. щорічник.* – К., 2005. – Вип. 5. – С. 230–239. – Публікація спогадів М. Тишкевича про його діяльність як голови делегації УНР в Парижі (зберігаються у ЦДІАЛ України, ф. 681).
534. *Маврін О.* Спогади Арнольда Марголіна про роботу Української делегації на Паризькій Мирній Конференції 1919 р. (Деякі неформальні результати формальної поразки української дипломатії) / О. Маврін // *Україна дипломатична : наук. щорічник.* – К., 2004. – Вип. 4. – С. 178–196.

Ризька мирна конференція

Див. також № 750, 788, 990.

Публікації документів

535. Мирный договор между Россией и Украиной с одной стороны и Польшей с другой, подписанный в г. Риге 18 марта 1921 года. – [Рига], 1921. – 33 с.

Окремі видання

536. *Завада І.* Ризький договір і Україна : іст. нарис / І. Завада. – К. : Просвіта, 2000. – 204 с.

537. *Кедрин І.* Паралелі в історії України / І. Кедрин. – Нью-Йорк : Червона Калина, 1971. – 139 с. – На обкл. назва: Паралелі в історії України: З нагоди 50-річчя Ризького миру. – Відбитка із Календаря-альманаху “Свободи” за 1971 рік з доп. Ч. 2. Документи: Варшавський договір, квітень 1920 р. – С. 89–95.
538. *Ольшанский П. Н.* Рижский договор и развитие советско-польских отношений, 1921–1924 гг. / П. Н. Ольшанский ; отв. ред. И. И. Костюшко. – М. : Наука, 1974. – 285 с.
539. Traktat Pokoju między Polską a Rosją i Ukrainą. Ryga 18 marca 1921. 85 lat później. – Warszawa, 2001. – 156 s.

Автореферати дисертацій

540. *Галицька-Дідух Т. В.* Східна Галичина і Ризька мирна конференція (1920–1921 рр.) : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / Т. В. Галицька-Дідух ; НАН України, Ін-т народознавства, Ін-т українознавства ім. І. Крип'якевича. – Львів, 2001. – 17 с.
541. *Кобринська С. Б.* Ризький мир як завершальний етап боротьби (1917–1921 років) за утвердження української державності : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.01 / С. Б. Кобринська ; Київ. ун-т ім. Т. Шевченка. – К., 1996. – 24 с.
542. *Скляренко Д. Є.* Україна і Ризька мирна конференція (1920–1921 рр.) : автореф. дис... канд. іст. наук : 07.00.01 / Д. Є. Скляренко ; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. – К., 2000. – 20 с.

Статті

543. *Верстюк В.* Ризький мирний договір 1921 р. і завершення боротьби за Українську Народну Республіку / В. Верстюк // Проблеми вивчення історії Української революції 1917–1921 років : [зб. наук. ст.] / НАН України, Ін-т історії України. – К., 2011. – Вип. 6. – С. 337–366.
544. *Галицька-Дідух Т. В.* Дипломатична боротьба навколо проблеми українського представництва на мирній конференції в Ризі (вересень 1920 – березень 1921 рр.) / Т. В. Галицька-Дідух // Укр. іст. журн. – 2001. – № 6. – С. 100–110.
545. *Галицька-Дідух Т.* Проблема самостійності ЗУНР і Ризька мирна конференція (1920–1921 рр.) / Т. Галицька-Дідух // Україна : культурна спадщина, національна свідомість, державність. – Львів, 2000. – Вип. 6 : Західно-Українська Народна Республіка. – С. 267–271.
546. *Галицька-Дідух Т.* Українське питання на Ризькій мирній конференції (1920–1921 рр.) / Т. Галицька-Дідух // Нова політика. – 1999. – № 5. – С. 43–47.
547. *Плазова Т.* Українське питання під час укладення Ризького прелімінарного мирного договору між Польщею, РРФСР та УСРР / Т. Плазова // Наук. зап. Сер.: Іст. науки / Нац. ун-т «Острозька академія». – Острог, 2003. – Вип. 3. – С. 109–115.
548. Рижське замирення й інтереси України // Воля. – Відень, 1920. – Т. 4, № 4. – С. 169–171. – Підп.: С. 3-ко.

Спогади

549. *Кедровський В.* Рижське Андрусово: спомини про російсько-польські мирові переговори в 1920 р. / В. Кедровський. – Вінніпег, 1936. – 64 с.
550. *Назарук О.* Галицька делегація в Ризі 1920 р.: спомини учасника / О. Назарук. – Львів: Накладом Укр. Християн. Організації, 1930. – 169 с. – (Укр. дип. мемуаристика).

Наради послів і голів закордонних місій УНР 1920 р.

Публікації документів

551. «... Все ж таки повернемося на Україну» / публ. В. Сергійчика // Пам'ять століть. – 1998. – № 4. – С. 14–32. – Подано 3 протоколи нарад послів і голів закордонних місій УНР 1920 р.
552. *Матяш І.* «Основною орієнтацією ... мусить бути орієнтація українська»: (Протоколи віденської серпневої Наради послів і голів дипломатичних місій 1920 р. Джерело з історії української дипломатії) / І. Матяш // Україна дипломатична: наук. щорічник. – К., 2005. – Вип. 6. – С. 102–144.
553. *Матвієнко В.* Віденське відрядження Андрія Ніковського / В. Матвієнко // Україна дипломатична: наук. щорічник. – К., 2005. – Вип. 5. – С. 217–229. – Публікація першої частини «Звіту МЗС УНР за місяць серпень 1920 року» яка висвітлює роботу голови МЗС УНР А. Ніковського під час відрядження до Відня 11–29 серпня 1920 р. (зберігається у ЦДАВО України, ф. 3696).

4. Відносини України з окремими країнами та міждержавними утвореннями

Австрія (Австро-Угорщина)

Див. також № 51, 58, 82, 83, 98, 99, 137, 147, 176–180, 221, 295, 308, 344, 371, 398, 677.

Статті

554. *Давидів І.* Українська пресова служба у Відні / І. Давидів // Червона калина: іст. календар-альманах на 1939 рік. – Львів, 1938. – Т. 18: Україна на дипломатичному фронті. – С. 43–48.
555. *Держалюк М. С.* Українсько-австро-угорські відносини. 1918 р. / М. С. Держалюк // Міжнародні зв'язки України: зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України. – К., 1993. – Вип. 3. – С. 15–21.
556. *Єловських У. О.* Таємний протокол між Австро-Угорщиною і УНР від 9 лютого 1918 р.: питання встановлення автентичності україномовних варіантів / У. О. Єловських // Гілея. – 2009. – Вип. 19. – С. 81–89.
557. *Кураєв О.* Австро-українські відносини першої чверті ХХ століття в австрійській періодиці / О. Кураєв // Пам'ять століть. – 2001. – № 5. – С. 93–103.

558. *Моріц В.* Українські еміграційні дипломатичні представництва у Відні в 1919–1922 роках / В. Моріц // Перша світова війна та проблеми державотворення у Центральній та Східній Європі (до 90-річчя закінчення Першої світової війни) : матеріали міжнар. наук. конф. (Чернівці, 29–30 жовт. 2008 р.). – Чернівці, 2009. – С. 210–212.

559. *Несук М.* Договір, спалений у присутності посла : Таємна угода між УНР і Австро-Угорщиною від 8 лютого 1918 р. та її доля / М. Несук // Політика і час. – 1993. – № 6. – С. 59–65 ; № 7. – С. 53–59.

560. *Срібняк І.* Організація репатріації полонених українців з Австро-Угорщини у 1918 р. (джерела до історії української військової дипломатії) / І. Срібняк // Пам'ятки : археогр. щорічник. – 2009. – Т. 10. – С. 58–61.

561. *Яковлева Л.* Документи ЦДАВО України про дипломатичні відносини УНР і Австрії у 1917–1920 рр. / Л. Яковлева // Українсько-австрійські культурні взаємини другої половини ХІХ – початку ХХ ст. – К. ; Чернівці, 1999. – С. 39–51.

Спогади

562. *Алиськевич М.* Моя поїздка з австрійською торгівельною комісією до Києва в 1918 р. / М. Алиськевич // Літопис Червоної Калини. – Львів, 1931. – № 12. – С. 5–8.

Аргентина

Див. також № 189.

Статті

563. *Головченко В.* Аргентина – Україна. 1921 рік / В. Головченко // Україна дипломатична : наук. щорічник. – К., 2002. – Вип. 2. – С. 264–274.

564. *Головченко В. І.* Визнання Української Народної Республіки Аргентиною у 1921 р. : маловідома сторінка історії вітчизняної дипломатії / В. І. Головченко // Актуальні проблеми міжнародних відносин : зб. наук. пр. – К., 2001. – Вип. 28, ч. 1. – С. 3–14.

Білорусь

Див. також № 132.

Статті

565. *Бондзик В.* Україна – Білорусь : еволюція взаємовідносин / В. Бондзик // Республіканець. – К. ; Львів, 1995. – № 1/2. – С. 17–20.

566. *Заруда Т. В.* До проблеми українсько-білоруських відносин в 1918 році / Т. В. Заруда // Шляхи розвитку слов'янських народів : актуал. пробл. історії : зб. наук. метод. пр. – К., 1992. – Вип. 2/3. – С. 72–78.

567. *Касцюк М. П.* Беларуская Народная Рэспубліка – Українська Народная Рэспубліка : некаторыя асаблівасці шляху і ўзаемаадносін / М. П. Касцюк // Наук. пр. іст. ф-ту Запоріз. держ. ун-ту / Запоріз. нац. ун-т, Ін-т політ. і етнонац. дослідж. ім.

- І. Ф. Кураса НАН України. – Запоріжжя : Просвіта, 2008. – Вип. 24 : Соціальні та національні чинники революцій і реформ в Україні : проблеми взаємовпливів (до 90-річчя УНР). – С. 114–118.
568. *Кручак П. С.* М. В. Доўнар-Запольскі – пасланець БНР на Україне / П. С. Кручак // Тр. БГТУ. Сер. 6 : Политология, философия, история. – 1994. – Вип. 2. – С. 22–25.
569. *Кукса О.* Взаємовідносини національно-демократичних рухів Білорусії й України (березень 1917 – січень 1919 рр.) / О. Кукса // Укр. іст. зб. / НАН України, Ін-т історії України, Рада молодих вчених. – К., 2007. – Вип. 10. – С. 139–145.
570. *Лебедзева В.* Дыпламатычная місія БНР у перамовах з Украінай (1918 г.) / В. Лебедзева // *Białoruskie Zeszyty Historyczne*. – Białystok, 2001. – Т 15. – С. 97–108.
571. *Лебедзева В.* Тэрытарыяльнае пытанне на беларуска-ўкраінскіх перамовах 1918 г. : факталагічны і крыніцазнаўчы аспекты / В. Лебедзева // *Архівознаўство. Археаграфія. Джерелознаўство : міжвід. зб. наук. пр.* – К., 2000. – Вип. 2 : *Архівознаўчі чітаньня*. – С. 104–113.
572. *Лебедзева В. М.* Удзел М. В. Доўнар-Запольскага ў беларуска-ўкраінскіх перамовах 1918 г. / В. М. Лебедзева // *Даследык гісторыі трох народаў : М. В. Доўнар-Запольскі : зб. навук. арт. і дак.* – Гомель ; Рэчыца, 2000. – С. 40–49.
573. *Мартиненко В. В.* До питання українсько-білоруських стосунків наприкінці 1917 – на початку 1918 р. / В. В. Мартиненко // *Література та культура Полісся*. – Ніжин, 2002. – Вип. 17. – С. 166–168.
574. *Мартиненко В. В.* Проблеми врегулювання територіальних протиріч у контексті становлення українсько-білоруських стосунків наприкінці 1917 – в 1918 рр. / В. В. Мартиненко // *Часопис наукових праць викладачів історико-юридичного факультету / Ніжин. держ. ун-т ім. Миколи Гоголя*. – Ніжин, 2006. – Вип. 1. – С. 38–47.
575. *Мартиненко В. В.* Проблема кордонів у контексті налагодження українсько-білоруських відносин 1918 р. / В. В. Мартиненко // *Література та культура Полісся*. – Ніжин, 2009. – Вип. 56. – С. 259–267.
576. *Матвієнко В.* Державно-політичні відносини та налагодження економічного співробітництва Української держави з Білоруською Народною Республікою / В. Матвієнко // *Пам'ять століть*. – 2003. – № 1. – С. 47–58.
577. *Матвієнко В. М.* Проблеми формування українсько-білоруських відносин : історичний досвід / В. М. Матвієнко // *Наук. вісн. Дип. акад. України*. – К., 2001. – Вип. 5 : *Українська зовнішня політика та дипломатія : десять років незалежності*. – С. 297–305.
578. *Матвієнко В. М.* Розвиток українсько-білоруських відносин за доби Директорії / В. М. Матвієнко // *Вісн. Акад. праці і соц. відносин Федер. профспілок України*. – 2002. – № 2, ч. 2. – С. 39–41.
579. *Мезга Н. Н.* Роль М. В. Довнар-Запольского в белорусско-украинских переговорах 1918 г. / Н. Н. Мезга // *Наук. зап. Вінниц. держ. пед. ун-ту ім. М. Коцюбинського. Сер.: Історія*. – Вінниця, 2006. – Вип. 11 : *За матеріалами II Міжнар. наук. конф. «Національна інтелігенція в історії та культурі України у ХІХ–ХХІ століттях» (26–27 жовтня 2006 р.)*. – С. 108–112.
580. *Михальченко С.* М. В. Довнар-Запольський у Києві в 1918 р. : взаємини Білоруської Народної Республіки і Української Держави / С. Михальченко // *Студії з архів. справи та документознавства*. – К., 1999. – Т. 5. – С. 83–84.

581. *Міхалюк Д.* Дипломатичні зносини Білоруської Народної Республіки та Української Народної Республіки і Гетьманату у світлі документів (березень-грудень 1918 р.) / Д. Міхалюк // Студії з архів. справи та документознавства. – К., 2004. – Т. 12. – С. 107–114.

582. *Трацяк С. А.* Кіеўская місія Беларускай Народнай Рэспублікі / С. А. Трацяк // Весці Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі. Сер. гуманітарных навук. – 2005. – № 3. – С. 50–55.

Болгарія

Див. також № 16, 466.

Окремі видання

583. *Павленко В.* Українсько-болгарські взаємини 1918–1939 рр. / В. Павленко ; НАН України, Ін-т історії України. – К., 1995. – 224 с.

Автореферати дисертацій

584. *Павленко В. В.* Українсько-болгарські взаємини 1918–1939 рр. : автореф. дис. ... д-ра іст. наук :07.00.02 / В. В. Павленко ; НАН України, Ін-т укр. археографії та джерелознавства. – К., 1996. – 46 с.

Статті

585. *Зленко Г.* При кому був послом міністр : [про історика І. Д. Шишманова, посла Болгарії при Центральній Раді] / Г. Зленко // Книжник. – 1993. – № 1. – С. 10–11.

586. *Королишин М.* Україна й Болгарія 1918 р. й тепер / М. Королишин // У 60-річчя відновлення гетьманської Української Держави 29 квітня р. Б. 1918. – Торонто, 1978. – С. 60–61.

587. *Павленко В. В.* Дипломатична місія Української Народної Республіки в Болгарії (1918–1920 рр.) / В. В. Павленко // Укр. іст. журн. – 1992. – № 12. – С. 18–31.

588. *Павленко В. В.* Діяльність болгарської дипломатичної місії в Україні 1918–1919 рр. / В. В. Павленко // Проблеми слов'язознавства : міжвід. наук. зб. – Львів, 1993. – Вип. 45. – С. 3–14.

589. *Павленко В.* Іван Шишманов – повноважний посол Болгарії в Україні / В. Павленко // Міжнародні зв'язки України : наук. пошуки і знахідки : міжвід. зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України. – К., 2010. – Вип. 19. – С. 59–70.

590. *Павленко В. В.* Іван Шишманов та розбудова болгаро-українських дипломатичних відносин у 1918–1919 рр. / В. В. Павленко // Дриновський збірник. – 2011. – Т. 4. – С. 239–246.

591. *Трембіцький В.* Україна й Болгарія в 1918–1921 роках / В. Трембіцький // Новий літопис. – Вінніпег, 1965. – № 14. – С. 71–78 ; № 15. – С. 9–27 ; № 16. – С. 24–29.

Спогади

592. *Налисник Ю.* Перше посольство української держави в Болгарії (Спогад зперед 20-ти років) / Ю. Налисник // Червона калина : іст. календар-альманах на 1939 рік. – Львів, 1938. – Т. 18 : Україна на дипломатичному фронті. – С. 164–168. – Передрук: *Налисник Ю.* Робота не пішла намарне : [спогади про посольство УНР в Болгарії 1919–1921 рр.] / Ю. Налисник // Україна дипломатична : наук. щорічник. – К., 2000. – Вип. 1. – С. 307–309.
593. *Налисник Ю.* Перше міністерство закордонних справ України та перше посольство України в Болгарії : спогад / Ю. Налисник // Правн. вісн. – 1963. – Кн. 2. – С. 43–54.
594. Український період життя Івана Шишманова (з «Щоденника») / публік. та приміт. М. Г. Станчева // Дриновський збірник = Дриновски сборник / Харків. нац. ун-т ім. В. Н. Каразіна, Центр болгаристики та болгарських дослідж. ім. Марина Дринова, Болгарська академія наук, Ін-т історії БАН, Ін-т балканістики БАН, Комісія істориків Україна – Болгарія. – Х. ; Софія : Академ. вид-во ім. проф. Марина Дринова, 2007. – Т. 1. – С. 207–234. – Оpubліковано фрагменти «Щоденника» відомого болгарського вченого, громадського діяча, дипломата Івана Шишманова, пов'язані з його діяльністю на посаді Тимчасового повіреного Болгарії в Україні (квітень 1918 – травень 1919 рр.).

Ватикан

Див. також № 1122, 1125.

Публікації документів

595. *Цвенгрош Г. Г.* Рим і Україна : Апостольський престол і митрополит А. Шептицький у 1918–1919 рр. / Г. Г. Цвенгрош // Дзвін. – Львів, 1992. – № 5/6. – С. 107–113. – Листи А. Шептицькому від апостольського візитатора А. Ратті. Повідомлення про призначення М. Тишкевича Головою дипломатичної місії УНР при Святому Престолі і відповідь за підписом кардинала Гаспаррі. Телеграма-відповідь Президента США В. Вільсона.
596. *Цвенгрош Г. Г.* Українська Народна Республіка і Апостольський Престол / Г. Г. Цвенгрош // Всесвіт. – К., 1993. – № 1. – С. 158–159. – Про встановлення дипломатичних відносин УНР із Святим Престолом у Ватикані. Подано 2 листи: Українська Народна Республіка монсеньйору Кардиналу секретареві Міністерства закордонних справ від імені українського народу та відповідь Ватикана: Голові Директорії УНР Головному Отаманові Симону Петлюрі.

Окремі видання

597. *Гентош Л.* Ватикан і виклики модерності. Східноєвропейська політика папи Бенедикта XV та українсько-польський конфлікт у Галичині (1914–1923) / Л. Гентош. – Львів : ВНТЛ – Класика, 2006. – 456 с.
598. *Хома І.* Апостольський престол і Україна, 1919–1922 = *Relationes diplomaticae inter S. Sedem et Rempublicam Popularem Ucrainae annis, 1919–1922* / І. Хома. – Рим, 1987. – 134, [1] с. – (Вид. Укр. катол. ун-ту св. Климента Папи ; т. 60). – В додатках подано 23 документи: лист папи Бенедикта XV до митрополита

А. Шептицького, листи Д. Дженоккі, апостольського візитатора в Україні та інші листи (італійською мовою).

599. *Mróz M.* W kręgu dyplomacji watykańskiej. Rosja, Polska, Ukraina w dyplomacji watykańskiej w latach 1917–1926 / M. Mróz. – Toruń : Adam Marszałek, 2004. – 390 s.

Статті

600. *Афанасьєва Л. В.* Українська дипломатична місія при Апостольському Престолі в 1919–1920 рр. / Л. В. Афанасьєва // Україна в ХХ столітті : уроки, проблеми, перспективи. – К., 2001. – С. 594–603.

601. *Гентош Л.* Якщо всі шляхи ведуть до Рима : про діяльність укр. надзв. дипломат. місії при Апостольському престолі в травні – липні 1919 р. / Л. Гентош // Політика і час. – 1997. – № 5/6. – С. 95–98.

602. *Карманський П.* Наша дипломатична станиця при Св. Престолі в Римі в рр. 1919–1920 / П. Карманський // Літопис Червоної Калини. – Львів, 1939. – № 2. – С. 3–4.

603. *Кучерук О.* Дипломатичні зносини України та Ватикану у 1917–1921 рр. / О. Кучерук // Україна дипломатична : наук. щорічник. – К., 2002. – Вип. 2. – С. 487–494.

604. *Онацький Є.* Творення дипломатичної місії при Ватикані за Карманського і Тишкевича / Є. Онацький // Бюлетень : матеріали 4-ої наук. конф. НТШ. – Торонто, 1953. – Чис. 1 (4). – С. 33–60.

605. *Онацький Є.* Українська дипломатична місія до Ватикану / Є. Онацький // Календар-альманах на 1954 рік. – Буенос-Айрес, [1954]. – С. 29–61.

606. *Попенко Я.* Директорія УНР і Ватикан у 1919–1921 рр. / Я. Попенко // Іст. журн. – 2004. – № 6/7. – С. 48–56.

607. *Сергійчук В. І.* У Ватикані завжди вірили, «Що і на Україні скоро запанує вільне життя...» (До питання про українсько-ватиканські зв'язки в 1918–1921 роках) / В. І. Сергійчук // Наук. вісн. Дип. акад. України. – К., 2001. – Вип. 5 : Українська зовнішня політика та дипломатія : десять років незалежності. – С. 290–297.

608. *Стрельський Г. В.* М. С. Тишкевич і перша дипломатична місія УНР у Ватикані / Г. В. Стрельський // Наук. вісн. Дип. акад. України. – К., 2001. – Вип. 5 : Українська зовнішня політика та дипломатія : десять років незалежності. – С. 305–312.

609. *Трембіцький В.* Дипломатичні взаємини Української держави з Ватиканом у 1918–1920 роках / В. Трембіцький // Католицький щорічник, 1997. – К., 1998. – С. 142–148.

610. *Hass L.* W trójkącie Ukraina – Watykan – Polska w latach 1919–1920 (Polityka międzynarodowa w optyce ukraińskiego burżuazyjnego polityka rusofilskiego) / L. Hass // Dzieje Najnowsze. – 1980. – T. 12, Nr. 1. – S. 11–31.

Великобританія

Див. також № 16, 116, 199, 233, 269, 375, 376, 997, 1005, 1006.

Статті

611. *Афанасьєва Л. В.* Дипломатичні переговори між урядами директорії УНР та Великої Британії у 1918–1920 рр. / Л. В. Афанасьєва // Історична наука : проблеми розвитку : матеріали Міжнар. наук. конф., 17–18 трав. 2002 р. – Луганськ, 2002. – С. 17–20.
612. *Кот С.* Українське питання в британській політиці та громадській думці у першій третині ХХ ст. / С. Кот // Міжнародні зв'язки України : наук. пошуки і знахідки : міжвід. зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України. – К., 2006. – Вип. 15. – С. 256–274.
613. *Кучик О.* Діяльність дипломатичної місії УНР в Лондоні у 1919 р. / О. Кучик // Наук. зошити іст. ф-ту Львів. держ. ун-ту ім. І. Франка. – Львів : Вид-во ЛДУ, 1999. – Вип. 2. – С. 146–151.
614. *Кучик О.* Українське питання в політиці Великобританії (1914–1918 рр.) / О. Кучик // Вісн. Львів. ун-ту. Сер.: Міжнар. відносини. – 1999. – Вип. 1. – С. 53–61.
615. *Марголін А.* Україна і Антанта : Розмова з послом УНР в Англії / А. Марголін // Воля. – Відень, 1920. – Т. 2, № 7/8. – С. 305–306.
616. *Покровська І.* Місія приречена на невдачу : Українсько-британські відносини за часів правління гетьмана Скоропадського та Директорії / І. Покровська, Ю. Хорошилова // Політика і час. – 1995. – № 5. – С. 73–78.
617. *Попенко Я.* Велика Британія у зовнішній політиці Директорії УНР у 1919–1921 рр. / Я. Попенко // Міжнародні зв'язки України : наук. пошуки і знахідки : міжвід. зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України. – К., 2006. – Вип. 15. – С. 225–244.
618. *Сорока М.* Українсько-британські взаємини першої чверті ХХ ст. : нова спроба визнання / М. Сорока // Україна, українці, українознавство у ХХ ст. в джерелах і документах : зб. наук. пр. – К., 1999. – Ч. 2. – С. 547–556.

Спогади

619. *Марголін А.* Льондон : [спогади про укр. місію у Великобританії] / А. Марголін // Червона калина : іст. календар-альманах на 1939 рік. – Львів, 1938. – Т. 18 : Україна на дипломатичному фронті. – С. 157–164.
620. *Марголін А.* На берегах туманного Альбіону : [спогади про посольство УНР у Великобританії] / А. Марголін // Україна дипломатична : наук. щорічник. – К., 2000. – Вип. 1. – С. 315–319.

Вірменія

Публікації документів

621. [Семко-Козачук С. М.] До історії спільної боротьби української і вірменської контрреволюції проти Радянської влади (1918–1919 років) / [С. М. Семко-Козачук] // Архів Рад. України. – Х., 1932. – № 4/5. – С. 261–291. – Підп.: С-ко С. – Опубліковано 13 документів з фондів Держ. центр. архіву СРР Вірменії та Центр. архіву революції УСРР: проекти угод уряду УНР з Вірменським військовим комісаріатом на Україні, доповіді Міністру закордонних справ Республіки Вірменія.

Статті

622. Давтян Д. А. До питання вірмено-українських дипломатичних відносин у 1918–1920 рр. / Д. А. Давтян // Наук. вісн. / Одес. держ. екон. ун-т. – Одеса, 2008. – № 17. – С. 201–215.

Всевелике Військо Донське

Статті

623. Мараєв В. Проблеми кордонів України з Доном за доби Центральної Ради (1917–1918 рр.) / В. Мараєв // Шевченківська весна. Історія: матеріали міжнар. наук.-практ. конф. молодих учених / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка, Іст. ф-т, Наук. т-во студентів та аспірантів. – К.: Цимбаленко Є. С., 2008. – Вип. 6, ч. 2: Праці аспірантів та студентів, т. 1. – С. 229–230.

624. Мараєв В. Р. Українська держава і Всевелике Військо Донське: питання кордонів (квітень – грудень 1918 р.) / В. Р. Мараєв // Зб. наук. пр. Наук.-дослід. ін-ту українознавства. – К., 2009. – Т. 24. – С. 271–292.

625. Парибик С. Всевелике Військо Донське у зовнішній політиці Української Держави 1918 р. / С. Парибик // Шості Богданівські читання: матеріали Всеукр. наук. конф. з нагоди 415-річчя від дня народження гетьмана Богдана Хмельницького, [10 груд. 2010 р., м. Черкаси: зб. наук. пр.] / Черкас. нац. ун-т ім. Богдана Хмельницького, Осередок НТШ у Черкасах, Студент. наук. т-во. – Черкаси: Вертикаль, 2011. – С. 228–230.

Греція

Див. також № 16.

Публікації документів

626. Даниленко В. Щоденник посла УНР у Греції Ф. Матушевського / В. Даниленко // Україна дипломатична: наук. щорічник. – К., 2005. – Вип. 5. – С. 179–216. – Передрук із зб.: З минулого / Укр. наук. ін-т у Варшаві. – Варшава, 1938. – Т. 1. – С. 138–157.

627. Надзвичайна дипломатична місія УНР у Греції (1919–1920 рр.) / НАН України, Ін-т укр. археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського, ЦДАВО України; упоряд., передмова, коментарі: В. М. Даниленко, Н. І. Миронець. – Кам'янець-Подільський: Абетка, 2006. – 136 с. – Із змісту: Ф. Матушевський. Із щоденника українського посла. – С. 13–42; Документи. – С. 43–129. – Опубліковано 27 документів, переважно з ф. 3696 ЦДАВО України «Надзвичайна дипломатична місія УНР у Греції».

628. Про українсько-американські стосунки в Греції : (за щоденником укр. посла в Атонах 1919 р.) // Вісник. – Нью-Йорк, 1960. – № 4. – С. 23–25. – Підп.: В. Т.

Грузія

Статті

629. *Бежуашвілі А.* Україна і Грузія : дипломатичні відносини 1918–1920 років / А. Бежуашвілі // Хроніка-2000. – 2002. – № 47/48. – С. 10–20.

630. *Кіладзе С.* Невідомі сторінки дипломатії / С. Кіладзе // Хроніка-2000. – К., 2001. – № 43 : Україна – Грузія. – С. 27–33.

Данія

Спогади

631. *Левицький Д.* Дипломатичні маневри на данському терені / Д. Левицький // Україна дипломатична : наук. щорічник. – К., 2000. – Вип. 1. – С. 320–325.

632. *Левицький Д.* Данія і Україна : Розмова з послом в Данії / Д. Левицький // Воля. – Відень, 1920. – Т. 2, № 10. – С. 406–407.

Італія

Див. також № 16.

Статті

633. *Литвин С.* Одна із спроб С. Петлюри докликатись Європи (невідоме інтерв'ю італійському часопису «Л'ідея національ») / С. Литвин // Людина і політика. – К., 2000. – № 1. – С. 22–24.

634. *Перепелиця Є.* Деякі аспекти дослідження українсько-італійських відносин у 1900–1920 рр. / Є. Перепелиця // Укр. іст. журн. – 2005. – № 2. – С. 162–166.

635. *Попенко Я. В.* Дипломатичні відносини Української Народної Республіки з Італійським королівством у 1919–1921 рр. / Я. В. Попенко // Вісн. Київ. нац. лінгв. ун-ту. Сер.: Історія. Економіка. Філософія. – 2004. – Вип. 9. – С. 64–79.

636. *Саблук В.* Україна – Італія : архіви про початки дипломатичних зносин / В. Саблук // Київ. старовина. – 2002. – № 1. – С. 88–92.

637. *Сергійчук В. І.* «Коли Італія буде добиватися самостійності України, хтось інший не повитягає з вогню її каштани» : до питання про українсько-італійські відносини в 1917–1922 роках / В. І. Сергійчук // Наук. вісн. Дип. акад. України. – К., 2000. – Вип. 4 : Європа: поступ у XXI століття (історія, сучасний стан, перспективи). – С. 296–306.

638. *Срібняк І.* З історії діяльності української військової дипломатії в Італії (1919–1920 рр.) / І. Срібняк // Історія : [матеріали V конгр. Міжнар. асоц. українців: Зб. наук. ст.] / Міжнар. асоц. українців, НАН України, Ін-т історії України, Чернів. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича. – Чернівці, 2005. – Ч. 3. – С. 44–48.

639. *Срібняк І.* Українська військова дипломатія в Італії (1919–1920 рр.) : маловідомі сторінки нашої минувшини / І. Срібняк // Нар. армія. – 2002. – 12 груд. – С. 7.
640. *Трембіцький В.* Заходи українських урядів у справі звільнення українських вояків з італійського полону / В. Трембіцький // Вісті Комбатанта. – Торонто, 1973. – № 1. – С. 55–64.

Спогади

641. *Онацький Є.* Українська дипломатична місія в Італії / Є. Онацький. – Прага, 1941. – 21 с.
642. *Онацький Є.* Українська дипломатична місія в Італії за перші шість місяців своєї діяльності (січень-липень 1919 р.) / Є. Онацький // Пробоєм. – Прага, 1941. – № 1. – С. 29–49.
643. *Онацький Є.* Українська дипломатична місія в Італії за перших шість місяців своєї діяльності / Є. Онацький // Відродження : календар-альманах на 1956 р. – Буенос-Айрес, [1956 ?]. – С. 29–52.

Кавказ

Див. також № 1063.

Статті

644. *Анджапарідзе А.* Українська Центральна Рада і Кавказ : невідомі сторінки дипломатії / А. Анджапарідзе // Політол. вісн. – 2009. – Вип. 44. – С. 434–445.
645. *Матвієнко В. М.* Закавказзя у зовнішній політиці Української Держави (1918 р.) / В. М. Матвієнко // Наук. вісн. Дип. акад. України. – К., 2002. – Вип. 6 : Світова дипломатія : історія та сучасність. – С. 356–368.
646. *Матвієнко В.* Маловідомі сторінки діяльності української дипломатії на Кавказі / В. Матвієнко // Україна дипломатична : наук. щорічник. – К., 2004. – Вип. 4. – С. 392–406.
647. *Матвієнко В. М.* Українська дипломатична місія на Кавказі у 1919–1920 рр. / В. М. Матвієнко // Актуальні проблеми міжнародних відносин : зб. наук. пр. – К., 2002. – Вип. 34, ч. 1. – С. 3–12.

Китай

Статті

648. *Світ І.* Український консулат у Харбіні [1917–1918 рр.] / І. Світ // Календар «Свободи» на звичайний рік 1957. – Джерсі-Сіті ; Нью-Йорк, 1957. – С. 127–132.

Королівство сербів, хорватів і словенців

Статті

649. *Козлітін В. Д.* Українська Народна республіка і Королівство Сербів, Хорватів і Словенців у 1918–1922 рр. / В. Д. Козлітін, Н. А. Ярको // Міжнародні зв'язки України : наук. пошуки і знахідки : зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України. – К., 1998. – Вип. 7. – С. 21–42.
650. *Саган Г.* Місце «української ідеї» у становленні дипломатичної служби УНР у Королівстві сербів, хорватів і словенців / Г. Саган // Українознавчий альманах / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – К., 2010. – Вип. 2. – С. 52–54.
651. *Саган Г.* Становлення дипломатичної служби УНР в Королівстві сербів, хорватів та словенців в 20-ті рр. ХХ ст. / Г. Саган // Університет. – 2009. – № 4. – С. 28–34.

Спогади

652. *Микетей Г.* У місії до Югославії : З Кам'янця до Букарешту [1919 р.] / Г. Микетей // Червона калина : іст. календар-альманах на 1939 рік. – Львів, 1938. – Т. 18 : Україна на дипломатичному фронті. – С. 137–156.

Кубань

Статті

653. *Лагода В.* Втрачена земля / В. Лагода // Літопис Червоної Калини. – Львів, 1996. – № 7/9. – С. 356–361.
654. *Матвієнко В. М.* Відносини Української Держави та Кубанської Республіки 1918 р. / В. М. Матвієнко // Міжнародні зв'язки України : наук. пошуки і знахідки : міжвід. зб. наук. пр. – К., 2002. – Вип. 11. – С. 57–64.
655. *Сергійчук В. І.* Відносини України з Кубанню в роки національно-визвольних змагань (1917–1921 рр.) / В. І. Сергійчук // Наук. вісн. Дип. акад. України. – К., 1999. – Вип. 2. – С. 135–143.
656. *Штанько Я. В.* Взаємини Української Держави та Кубані (1918 р.) / Я. В. Штанько // Регіон. проблеми укр. історії. – 2008. – Вип. 1. – С. 72–83.

Латвія

Статті

657. *Єкабсонс Е.* Латвійсько-українські зв'язки в 1917–1921 рр. / Е. Єкабсонс // Україна – Латвія : історія, культура, економіка = Ukraina – Latvija : vēsture, kultūra, ekonomika / Ін-т дослідж. діаспори [та ін.]. – К., 2007. – С. 9–15.
658. *Єкабсонс Е.* Латвійсько-українські зв'язки за доби УНР / Е. Єкабсонс // Укр. іст. журн. – 2006. – № 2. – С. 59–73.

Литва

Статті

659. *Трембіцький В.* Вільна і Київ з перспективи сторіч : (до питання литовсько-українських взаємин) / В. Трембіцький // Альманах Українського народного союзу на рік 1972. – Нью-Йорк, 1972. – С. 127–139.

Німеччина

Див. також № 16, 51, 58, 82, 83, 98, 137, 147, 176–180, 221, 295, 308, 322, 344, 371, 389.

Публікації документів

660. Чого прийшли німці на Україну? : офіц. повідомл., думки, розмови. – 2-е вид. – [К.] : Відродження, 1918. – 16 с. – Із змісту: Розмова з професором М. С. Грушевським. – С. 4–6 ; Заява Голови Ради Народних Міністрів тов. В. А. Голубовича. – С. 6–8 ; Розмова з представниками німецького штабу у Києві. – С. 8–11 ; 3 телеграми Голови Ради Народних Міністрів Голубовича до німецького державного канцлера. – С. 11–12 ; Відповідь германського канцлера Українському Правительству. – С. 12 ; Від Української Центральної Ради до громадян Української Народної Республіки: Оповіщення. – С. 12–16. – Те ж. – 3-є вид. – К., 1918. – 16 с. ; Те ж. – 4-е вид., випр. – К., 1918. – 16 с.

Окремі видання

661. *Кривець Н. В.* Українсько-німецькі відносини : політика, дипломатія, економіка, 1918–1933 рр. : [монографія] / Н. В. Кривець ; НАН України, Ін-т історії України. – К., 2008. – 323 с.
662. *Перепадя В. В.* Українсько-німецькі відносини в період громадянської війни в Україні : фінансова та геополітична компоненти / В. В. Перепадя. – К. : Абрис, 1999. – 32 с.
663. *Перепадя В. В.* Українсько-німецькі відносини в 1914–1920 рр. : соціоісторичний аналіз / В. В. Перепадя ; Запоріж. держ. ун-т. – Запоріжжя, 1999. – 143 с.

Автореферати дисертацій

664. *Барвінська П. І.* Українсько-німецькі відносини в 1917–1922 рр. : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.02 / П. І. Барвінська ; Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова. – Одеса, 2001. – 23 с.
665. *Єловських У. О.* Дипломатичні документи як джерело з історії українсько-німецьких відносин доби Центральної Ради : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.06 / У. О. Єловських ; Донец. нац. ун-т. – Донецьк, 2010. – 19 с.
666. *Нетреба Ю. Б.* Дипломатичне протистояння представництв УСРР та УНР у Німеччині (1921–1922 рр.) : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.02 / Ю. Б. Нетреба ; Чернів. нац. ун-т ім. Юрія Федьковича. – Чернівці, 2009. – 18 с.

667. *Перепадя В. В.* Еволюція українсько-німецьких відносин в умовах Першої світової війни та Української революції : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / В. В. Перепадя ; Запоріж. нац. ун-т. – Запоріжжя, 2005. – 20 с.

Статті

668. *Барвінська П. І.* До питання українсько-німецьких дипломатичних зв'язків у 1918 році / П. І. Барвінська // Вопросы германской истории : сб. науч. тр. – Днепропетровск, 2001. – С. 212–221.

669. *Барвінська П.* Діяльність посольства УНР у Німеччині в контексті української державності (1919–1922 рр.) / П. Барвінська // Історія : [матеріали V конгр. Міжнар. асоц. українців : зб. наук. ст.] / Міжнар. асоц. українців, НАН України, Ін-т історії України, Чернів. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича. – Чернівці, 2005. – Ч. 3. – С. 66–70.

670. *Барвінська П.* Українсько-німецькі відносини на початковому етапі австро-німецької окупації України (лютий – березень 1918 р.) / П. Барвінська // Київ. старовина. – 2000. – № 2. – С. 157–161.

671. *Виговський М.* Союзницька допомога чи військово-економічна експансія? : до питання про екон. політику Німеччини в Україні у 1918 р. / М. Виговський, О. Потильчак // Перша світова війна і слов'янські народи : матеріали Міжнар. наук. конф., 14–15 трав. 1998 р. – К., 1998. – С. 81–89.

672. *Воронянський А. В.* Германская оккупационная политика и Центральная Рада / А. В. Воронянський // Вопросы германской истории : Немцы в Украине : материалы укр.-герм. науч. конф., Днепропетровск, 26–29 сент. 1995 г. – Днепропетровск, 1996. – С. 142–150.

673. *Дацків І. Б.* Українсько-німецькі відносини 1918 року : екон. аспект / І. Б. Дацків // Університет. – 2009. – № 3. – С. 8–19.

674. *Діденко І.* Німецький чинник у відносинах Української Держави і Криму (травень – листопад 1918 р.) / І. Діденко // Київ. старовина. – 2008. – № 4. – С. 81–91.

675. *Єловських У. О.* Вірчі листи А. Мумма фон Шварценштайна і О. Севрюка як джерела з дипломатичної історії українсько-німецьких відносин доби Центральної Ради / У. О. Єловських // Грані. – 2009. – № 4. – С. 26–30.

676. *Єловських У. О.* Джерелознавство дипломатичної історії українсько-німецьких відносин доби Центральної Ради : історіографія проблеми / У. О. Єловських // Іст. зап. : зб. наук. пр. – Луганськ, 2008. – Вип. 20, ч. 1. – С. 20–30.

677. *Єловських У. О.* Дипломатичне листування Міністерства закордонних справ Австро-Угорщини як джерело з історії українсько-німецьких відносин березня – квітня 1918 р. / У. О. Єловських // Актуальні проблеми вітчизняної та світової історії : матеріали Других всеукр. драгоманів. читань молодих істориків, 14 берез. 2008 р. / М-во освіти і науки України, Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. – К. : Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2009. – С. 238–243.

678. *Єловських У.* Мемуари О. Севрюка як джерело з дипломатичної історії україно-німецьких відносин доби Центральної Ради / У. Єловських // Шевченківська весна. Історія : матеріали міжнар. наук.-практ. конф. молодих учених / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка, Іст. ф-т, Наук. т-во студентів та аспірантів. – К. : Цимбаленко Є. С., 2008. – Вип. 6, ч. 2 : Праці аспірантів та студентів, т. 1. – С. 134–136.

679. *Словських У. О.* Нова редакція російсько-німецького договору про торгівлю і мореплавство 1894/1904 рр. як джерело з історії економічного аспекту українсько-німецьких відносин доби Центральної Ради / У. О. Словських // Іст. зап. : зб. наук. пр. – Луганськ, 2009. – Вип. 22. – С. 110–118.
680. *Словських У. О.* «Пояснення до поодиноких постанов українсько-німецького додаткового договору до мирового договору між Україною і державами Почв'рного союзу» як джерело з історії українсько-німецьких відносин доби Центральної Ради / У. О. Словських // «Білі плями» в історії України у контексті світового розвитку : матеріали Другої всеукр. наук. конф. студентів, аспірантів та молодих вчених (Луганськ, 20 трав. 2009 р.). – Луганськ, 2009. – С. 40–42.
681. *Словських У. О.* «Проект угоди між УНР та Німеччиною що до військової допомоги» як джерело з історії відносин УНР і Центральних держав у військовій галузі (березень – квітень 1918 р.) / У. О. Словських // Наукова молодь : матеріали V науково-практичної конференції «Внесок молодих учених у розвиток науки регіону» (Луганськ, 26–27 берез. 2009). – Луганськ : СПД Резніков В. С., 2009. – С. 144–147.
682. *Каменецький І.* Німецька політика супроти України в 1918-му році та її історична генеза / І. Каменецький // Укр. історик. – Нью-Йорк ; Мюнхен, 1968. – № 1/4. – С. 5–18 ; 1969. – № 1/3. – С. 74–85.
683. *Крезуб А.* Перша умова Директорії УНР з німцями з дня 17.11.1918 р. / А. Крезуб // Літ.-наук. вісн. – Львів, 1929. – Кн. 5. – С. 458–464.
684. *Крезуб А.* Цілі німецької військової політики на Україні 1918 р. / А. Крезуб // Літопис Червоної Калини. – Львів, 1929. – № 1. – С. 14–17 ; № 2. – С. 4–8.
685. *Крейберт Р. В.* Політико-правові відносини Німеччини з урядами УНР та Української Держави (березень–липень 1918 р.) / Р. В. Крейберт // Вісник Нац. ун-ту внутр. справ. – Х., 2004. – Вип. 28. – С. 252–259.
686. *Кривець Н. В.* Відносини Директорії УНР і Німеччини 1919–1922 рр. / Н. В. Кривець // Вопросы германской истории : сб. науч. тр. – Днепропетровск, 2004. – С. 119–126.
687. *Кривець Н.* Джерела до історії українсько-німецьких відносин 1918–1933 рр. / Н. Кривець // Спеціальні історичні дисципліни : питання теорії та методики : зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України. – К., 2007. – Чис. 14 : На пошану історика, джерелознавця, історіографа, проф. Київ. нац. ун-ту імені Тараса Шевченка Ярослава Калакури з нагоди 70-річного ювілею. – С. 136–149.
688. *Кривець Н. В.* Дипломатичне представництво УНР в Німеччині (1919–1922 рр.) / Н. В. Кривець // Міжнародні зв'язки України : наук. пошуки і знахідки : міжвід. зб. наук. пр. – К., 2002. – Вип. 11. – С. 64–76.
689. *Кривець Н. В.* Розвиток дипломатичних відносин Української Держави з Німеччиною в 1918 році / Н. В. Кривець // Наук. вісн. Дип. акад. України. – К., 2004. – Вип. 10, ч. 2 : Зовнішня політика і дипломатія : погляд із XXI століття. – С. 481–499.
690. *Кривець Н.* Українське консульство в Мюнхені (1919–1922 рр.) / Н. Кривець // Міжнародні зв'язки України : наук. пошуки і знахідки : зб. наук. пр. – 2003. – Вип. 12. – С. 77–85.
691. *Кривець Н.* Українсько-німецькі відносини у 1918–1933 рр. : історіографія проблеми / Н. Кривець // Міжнародні зв'язки України : наук. пошуки і знахідки : міжвід. зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України. – К., 2006. – Вип. 15. – С. 453–465.

692. *Кураєв О.* Архівна україніка в державних архівах Берліна : документи стосовно політики Німеччини в українському питанні 1913–1918 рр. / О. Кураєв // Архівознавство. Археографія. Джерелознавство : міжвід. зб. наук. пр. – К., 2006. – Вип. 8. – С. 141–149.
693. *Малюх В. Г.* Деякі аспекти політики Німеччини щодо України в період революції у 1917 році / В. Г. Малюх // Вісн. Київ. нац. ун-ту ім. Тараса Шевченка. Сер.: Історія. – 2005. – № 77/79. – С. 20–23.
694. *Малюх В. Г.* До питання про місце і роль України у планах Німеччини в 1918 році / В. Г. Малюх // Вісн. Київ. нац. ун-ту ім. Тараса Шевченка. Сер.: Історія. – 2005. – № 80/81. – С. 101–104.
695. *Матвієнко В. М.* Українське консульство в Мюнхені (1919–1922 рр.) / В. М. Матвієнко // Міжнародні зв'язки України : наук. пошуки і знахідки : зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України. – К., 2002. – Вип. 11. – С. 57–64.
696. *Машевський О. П.* Політика Німеччини щодо України в 1917–1918 роках / О. П. Машевський // Питання нової та новітньої історії : міжвід. наук. зб. – К., 1998. – Вип. 44. – С. 42–48.
697. *Нетреба Ю.* Дипломатичне протистояння представництв УСРР та УНР Директорії у Німеччині на початку 1921–1922 рр. / Ю. Нетреба // Буковин. журн. – Чернівці, 2009. – № 1/2. – С. 144–149.
698. *Нетреба Ю.* Питання грошових фондів в українсько-німецьких відносинах на початку 1920-х років / Ю. Нетреба // Укр. іст. зб. / НАН України, Ін-т історії України, Рада молодих вчених. – К., 2006. – Вип. 9. – С. 194–203.
699. *Перепада В. В.* Зовнішньополітичні відносини між Директорією УНР та Німеччиною / В. В. Перепада // Наук. пр. іст. ф-ту / Запоріж. держ. ун-т. – Запоріжжя, 2002. – Вип. 15. – С. 79–88.
700. *Руднев М. А.* Проблема украинско-германских отношений в период УНР и гетьманата П. Скоропадского в дневниках В. И. Вернадского и воспоминаниях В. В. Зеньковского / М. А. Руднев // Украина-Германия : экономическое и интеллектуальное сотрудничество (XIX–XX вв.) : материалы Междунар. науч. конф., Днепропетровск, 2–3 окт. 1997 г. – Днепропетровск, 1998. – Т. 1. – С. 47–53.
701. *Шіман П.* Українська політика Німеччини / П. Шіман // Воля. – Відень, 1919. – Т. 1, № 2. – С. 45–49.
702. *Шпекторенко І. В.* Німецький фактор в експортній політиці УНР у 1918 р. / І. В. Шпекторенко // Історія України : маловідомі імена, події, факти : зб. ст. – К., 1999. – Вип. 7. – С. 120–123.
703. *Borowsky P.* Germany's Ukrainian Policy during World War I and the Revolution of 1918–19 / P. Borowsky // German-Ukrainian Relations in Historical Perspective / ed. by H.-J. Torke and J.-P. Himka. – Edmonton ; Toronto : Canadian Institute of Ukrainian Studies Press, 1994. – P. 84–94.

Польща

Див. також № 3, 16, 91, 185, 322, 370, 988, 989, 1008.

Публікації документів

704. Варшавський договір між поляками й С. Петлюрою 21 квітня 1920 р. – Б. м. : Знання, [1920]. – 36 с.
705. До історії збройної спілки української буржуазії та польських поміщиків для боротьби проти пролетарської революції / док. підібрали А. Кулик та П. Пташинський ; підгот. до друку та склав передм. «Польські легіони на Поділлі та Волині, 1918 р.» П. Пташинський // *Арх. Рад. України*. – Х., 1932. – № 4/5. – С. 184–236. – Подано 41 документ укр., рос. мовами: офіційні листи, протоколи, телеграми, звернення, телефонограми.
706. [Документи з історії петлюрівщини] / передм. «З архіву міжнародної повії: (Про деякі петлюр. документи)» В. Сухино-Хоменко // *Літопис революції*. – Х., 1929. – № 3. – С. 231–261. – Про Укр. дипломат. місію в Польщі (3 жовт. – 7 листоп. 1919 р.).
707. *Литвин С.* «Мусимо піти на все, аби нитка української державності не перервалась»: (Варшав. угода 1920 р.: Нові джерела до вивч. пробл.) / С. Литвин // *Наук. зап. : зб. пр. молодих вчених та аспірантів / Ін-т укр. археографії та джерелознавства*. – К., 1999. – Т. 4. – С. 235–253. – Опубліковано «Протокол політичної наради, скликаної Головою Української дипломатичної місії у Варшаві». – С. 239–252.
708. Україна і Польща в документах, 1918–1922 : [у 2 т.] / Нар. М-во преси і інформ. УНР ; ред. Т. Гунчак. – Нью-Йорк, 1983. – Т. 1.– VII, 456 с. ; Т. 2. – XII, 468 с. – (Джерела до історії України-Руси).

Окремі видання

709. *Григорійв Н.* Поляки на Україні : пол.-укр. відносини в іст. перспективі / Н. Григорійв. – Скрантон : Накладом Укр. Робітн. Союзу, 1936. – 93 с.
710. *Гудь Б.* Нелегка дорога до порозуміння : до питання генези українсько-польського співробітництва 1917–1921 рр. / Б. Гудь, В. Голубко. – Львів : Укр. технології, 1997. – 68 с.
711. *Зарецька Т.* Юзеф Пілсудський і Україна / Т. Зарецька ; Ін-т історії України НАН України. – К., 2007. – 288 с. – Із змісту: Розділ II : Польський напрямок політики Української Центральної Ради (1917–1918 рр.). Вплив Юзефа Пілсудського на польське населення УНР – С. 51–70 ; Розділ III : Політика Другої Польської Республіки щодо ЗУНР та позиція Юзефа Пілсудського (кінець 1918–1919 рр.). – С. 71–89 ; Розділ IV : Східна політика Юзефа Пілсудського. Відносини Директорії Української Народної Республіки з Польською Республікою (1918–1919 рр.). – С. 90–103 ; Розділ V : Політичний та військовий союз з Симоном Петлюрою в 1920 році. – С. 104–126 ; Розділ VI : Ставлення до Уряду УНР в екзилі та інтернованої Армії УНР у Польщі (листопад 1920 – грудень 1923 рр.). – С. 127–142.
712. *Калакура О.* Поляки в етнополітичних процесах на землях України у ХХ столітті : монографія / О. Калакура ; НАН України, Ін-т політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса. – К. : Знання України, 2007. – 508 с. – Із змісту: 3.3. Польсько-українська конфронтація в часи ЗУНР та її злуки з УНР. – С. 133–147 ; 3.4. Польсько-українське порозуміння. – С. 148–163.
713. *Красівський О.* Українсько-польські взаємини в 1917–1923 рр. / О. Красівський ; Ін-т політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса НАН України. – К., 2008. – 544 с.

714. *Литвин В. М.* Тисяча років сусідства і взаємодії / В. М. Литвин ; Ін-т історії України НАН України. – К., 2002. – 133 с. – Про українсько-польські відносини.
715. *Михайлюк Б.* Варшавський договір : в світлі націоналістичної критики / Б. Михайлюк. – Вінніпег : Накладом авт., 1950. – 112 с.
716. *Ріпецький С.* Українсько-польський процес, 1918–1923 : перед світовим трибуналом / С. Ріпецький ; Укр. публіц.-наук. ін-т. – Чикаго ; Нью-Йорк, 1963. – 40 с.
717. *Сінкевич Є. Г.* Українсько-польські відносини (1918–2008) : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Є. Г. Сінкевич ; Чорномор. держ. ун-т ім. Петра Могили. – Миколаїв, 2010. – 165 с. : табл.
718. *Шелухин С.* Варшавський договір між поляками й Петлюрою 21 квітня 1920 року / С. Шелухин. – Прага : Нова Україна, 1926. – 40 с. – Те ж. – Прага : Знання, 1946. – 40 с. ; Те ж. – Лондон : Гага, 1966. – 40 с.
719. *Deruga A.* Polityka wschodnia Polski wobec ziem Litwy, Białorusi i Ukrainy (1918–1919) / A. Deruga. – Warszawa, 1969. – 330 s.
720. *Pisuliński I.* Nie tylko Petlura. Kwestia ukraińska w polskiej polityce zagranicznej w latach 1918–1923 / I. Pisuliński. – Wrocław : Wyd-wo Uniwersytetu Wrocławskiego, 2004. – 444, [12] s. – (Monografia Fundacji na rzecz nauki polskiej. Seria Humanistyczna).
721. *Szajdak S.* Polsko-Ukraiński sojusz polityczno-wojskowy w 1920 roku / S. Szajdak. – Warszawa, 2006. – 314 s.

Автореферати дисертацій

722. *Дерев'яно І. П.* Українсько-польські відносини 1918–1921 рр. : політичний аспект : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.02 / І. П. Дерев'яно ; НАН України, Ін-т історії України. – К., 2004. – 18 с.
723. *Красівський О. Я.* Українсько-польські відносини в Східній Галичині в контексті національної політики Другої Речіпосполитої (1918–1923 рр.) : автореф. дис. ... д-ра іст. наук : 07.00.05 / О. Я. Красівський ; НАН України, Ін-т політ. і етнонац. дослідж. – К., 1999. – 35 с.
724. *Мельник Г. М.* Політика Польської держави в Східній Галичині (1918–1926 рр.) : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.02 / Г. М. Мельник ; Київ. нац. ун-т ім. Т.Шевченка. – К., 2004. – 15 с.

Статті

725. *Бевз Т. І.* Лисяк-Рудницький про польсько-українські стосунки в 1917–1921 рр. / Т. І. Бевз // Українсько-польські відносини в Галичині у ХХ ст. : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 21–22 листоп. 1996 р. – Івано-Франківськ, 1997. – С. 62–65.
726. *Богун-Гопівська І.* Той буремний 1920-й / І. Богун-Гопівська // Дзвін. – Львів, 1994. – № 1. – С. 96–99.
727. *Борщак І.* Польський наступ на Україну 1920 року у міжнародній політиці / І. Борщак // Червоний шлях. – Х., 1925. – № 9. – С. 76–92 ; 1927. – № 7/8. – С. 109–144.

728. *Варгатюк С.* Варшавські переговори дипломатичної місії Директорії УНР 1920 р. / С. Варгатюк // *Нова політика*. – К., 1996. – № 2. – С. 53–56.
729. *Вішка О.* Українські дипломатичні, військові та економічні представництва у Варшаві в 1919–1923 рр. / О. Вішка // *Україна дипломатична : наук. щорічник*. – К., 2007. – Вип. 8. – С. 162–175.
730. *Галицька-Дідух Т. В.* Україна в політиці Польщі (1918–1921 рр.) / Т. В. Галицька-Дідух // *Історія в середніх і вищих навчальних закладах України*. – 2006. – № 4. – С. 32–41.
731. *Ганус С. О.* Польсько-український кордон і «Лінія Керзона» як фактор міжнародних відносин у 1918–1921 рр. / С. О. Ганус // *Україна на міжнародній арені у ХХ столітті : наук.-метод. зб. матеріалів конф. на допомогу учням шкіл і студ., Ужгород, 13 трав. 1999 р.* – Ужгород, 2000. – С. 40–51.
732. *Голубко В.* Варшавський договір 1920 року між Українською Народною Республікою і Польщею та його перспективи в оцінках польської громадськості Галичини / В. Голубко // *Воєнна історія*. – 2010. – № 2. – С. 20–28.
733. *Гудь Б.* До питання характеру українсько-польських конфліктів : (нарис проблеми) / Б. Гудь // *Іст. і політол. дослідж.* – 2007. – № 5/6. – С. 323–331.
734. *Дацків І.* Варшавська угода 1920 р. / І. Дацків // *Наук. зошити іст. ф-ту Львів. ун-ту : зб. наук. пр.* – 2009. – Вип. 10. – С. 65–72.
735. *Дацків І.* Українсько-польський союз 1920 р. у контексті дипломатичних стосунків РСФРР і Речі Посполитої / І. Дацків // *Історія України : маловідомі імена, події, факти : зб. ст. / НАН України, Ін-т історії України*. – К., 2011. – Вип. 37. – С. 56–81.
736. *Дацків І.* Українсько-польські взаємини 1919–1920 рр. : роль дипломатії УНР / І. Дацків // *Україна дипломатична : наук. щорічник*. – К., 2011. – Вип. 12. – С. 795–816.
737. *Дем'янюк О. Й.* Волинь та Галичина в українсько-польських стосунках у 1919 р. / О. Й. Дем'янюк // *Вісн. Нац. ун-ту «Львів. політехніка». Держава та армія*. – 2007. – № 584. – С. 113–119.
738. *Дерев'янка І.* Українсько-польські взаємовідносини у 1918 р. / І. Дерев'янка // *Пам'ять століть*. – 2002. – № 2. – С. 68–72.
739. *Дерев'янка І.* Українсько-польські відносини в 1919–1921 рр. / І. Дерев'янка // *Україна і Польща в ХХ столітті : проблеми і перспективи взаємовідносин : зб. наук. пр.* – К. ; Краків, 2002. – С. 63–67.
740. *Журавльова С. П.* Українсько-польське партнерство 1921–1922 рр. / С. П. Журавльова // *Міжнародні зв'язки України : наук. пошуки і знахідки : зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України*. – К., 1999. – Вип. 8. – С. 49–62.
741. *Зарецька Т. І.* Відносини Директорії Української Народної Республіки з Польською Республікою (1919–1920 рр.) / Т. І. Зарецька // *Міжнародні зв'язки України : наук. пошуки і знахідки : міжвід. зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України*. – К., 2002. – Вип. 11. – С. 76–92.
742. *Злепко Д.* Українсько-польські взаємини періоду 1919–1923 рр. : (на підставі нім. держ. документів) / Д. Злепко // *Віднова*. – Мюнхен, 1985. – № 3. – С. 93–105.
743. *Калакура О.* Акт злуки в контексті українсько-польських відносин / О. Калакура // *Українська соборність : ідея, досвід, проблеми : (до 80-річчя Акту Злуки 22 січ. 1919 р.)*. – К., 1999. – С. 264–270.

744. *Калакура О.* Польсько-українська конфронтація в умовах утворення ЗУНР та її злуки з УНР (1918–1919) / О. Калакура // Наук. часопис Нац. пед. ун-ту ім. М. П. Драгоманова. Сер. 6 : Іст. науки. – К., 2006. – Вип. 3. – С. 131–144.
745. *Калакура О.* Польсько-українське порозуміння на тлі небезпеки більшовизму (1919–1921 рр.) / О. Калакура // Україна дипломатична : наук. щорічник. – К., 2006. – Вип. 7. – С. 443–462.
746. *Калакура О.* Українсько-польська дипломатія ХХ століття / О. Калакура // Україна дипломатична : наук. щорічник. – К., 2005. – Вип. 5. – С. 684–708.
747. *Киридон А.* Польсько-українські дипломатичні стосунки в 1918–1920 рр. як передумова Варшавської угоди / А. Киридон // Україна і Польща в ХХ столітті : проблеми і перспективи взаємовідносин : зб. наук. пр. – К. ; Краків, 2002. – С. 48–50.
748. *Клімецький М.* Війна чи мир : пол.-укр. переговори, 1918–1921 / М. Клімецький // Polska i Ukraina : Sojusz 1920 roku i jego następstwa. – Тогуń, 1997. – С. 77–78.
749. *Кобринська С. Б.* Становлення і розвиток міждержавних стосунків між Українською Народною Республікою та Польщею (1918–1920 рр.) / С. Б. Кобринська // Наук. вісн. Сер.: Правознавство / Чернів. ун-т. – 1996. – Вип. 1. – С. 36–47.
750. *Кобринська С. Б.* До передумов Ризького миру : Боротьба УНР за міжнар.-прав. визнання в умовах українсько-польського конфлікту / С. Б. Кобринська, В. Л. Карпо // Питання історії України : зб. наук. ст. – Чернівці, 1997. – Вип. 1. – С. 182–190.
751. *Ковалевський О.* Про польсько-українські відносини : (лист з Варшави) / О. Ковалевський // Воля. – Відень, 1920. – Т. 1, № 5. – С. 198–200.
752. *Ковальчук М.* Українська військова місія в Польщі (липень–листопад 1920 р.) / М. Ковальчук // Україна дипломатична : наук. щорічник. – К., 2005. – Вип. 6. – С. 382–406.
753. *Комар В.* Варшавський договір 1920 року : необхідність чи закономірність / В. Комар // Поділля і Волинь у контексті історії українського національного відродження : наук. зб. – Хмельницький, 1995. – С. 154–155.
754. *Корольов Г.* Союз Ю. Пілсудського – С. Петлюри в контексті геополітичного вибору ... / Г. Корольов // Проблеми вивчення історії Української революції 1917–1921 років : [зб. наук. ст.] / НАН України, Ін-т історії України. – К., 2010. – Вип. 5. – С. 275–286.
755. *Крушинський Ф.* Петлюра й Пілсудський : (в 16-ту річницю договору з 22 квіт. 1920 р.) / Ф. Крушинський // Молода Україна. – Париж, 1936. – № 4/5. – С. 5–8.
756. *Кульчицький С.* Лінія Керзона в історичній долі українського народу / С. Кульчицький // Наука і суспільство. – 1991. – № 11. – С. 6–13.
757. *Кучер Т.* Варшавська угода 21 квітня 1920 р. / Т. Кучер // Історична школа професора Володимира Задорожного : наук. зб. – Ужгород, 1999. – Вип. 1. – С. 122–127.
758. *Кучик О.* Українсько-польські взаємини : воєнно-політичний аспект / О. Кучик // Стратегія українсько-польського соціально-економічного партнерства : матеріали міжнар. наук.-практ. конф. – Львів : Вид-во ЛНУ, 2000. – С. 65–67.
759. *Литвин С.* Симон Петлюра і проблема Варшавського договору в українській та польській історіографії / С. Литвин // Четвертий Міжнародний конгрес

- україністів, Одеса, 26–29 серп. 1999 р. : доп. та повідомл. : Історія. – Одеса ; К. ; Львів, 1999. – Ч. 2 : ХХ століття. – С. 74–84.
760. *Лісевич І. Т.* До питання про українсько-польський союз 1920 р. / І. Т. Лісевич // Міжнародні зв'язки України : наук. пошуки і знахідки : зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України. – К., 1998. – Вип. 7. – С. 188–191.
761. *Лісевич І.* Політичні аспекти українсько-польського союзу 1920 р. / І. Лісевич // Polska i Ukraina : Sojusz 1920 roku i jego następstwa. – Toruń, 1997. – С. 81–97.
762. *Лозовий В. С.* Українсько-польські відносини в Кам'янецьку добу Директорії УНР / В. С. Лозовий // Поляки на Хмельниччині : погляд крізь віки : зб. наук. пр. за матеріалами міжнар. наук. конф., 23–24 черв. 1999 р. – Хмельницький, 1999. – С. 267–274.
763. *Матвієнко В.* Налагодження українсько-польських стосунків у 1918 році : проблема Холмщини і Підляшшя / В. Матвієнко // Проблеми історії України : факти, судження, пошуки : міжвід. зб. наук. пр. – 2002. – Вип. 6. – С. 223–230.
764. *Матвієнко В. М.* Сторінки діяльності Української дипломатичної місії у Варшаві (жовтень 1919 р. – квітень 1920 р.) / В. М. Матвієнко // Наук. вісн. Дип. акад. України. – К., 2004. – Вип. 10, ч. 2 : Зовнішня політика і дипломатія : погляд із ХХІ століття. – С. 499–518.
765. *Матвієнко В.* Україна і Польща в 1918 році : проблема формування новітніх міждержавних відносин / В. Матвієнко // Україна і Польща в ХХ столітті : проблеми і перспективи взаємовідносин : зб. наук. пр. – К. ; Краків, 2002. – С. 44–48.
766. *Михайлова О. В.* Огляд історіографії проблеми еволюції українсько-польських відносин у 1918–1920 рр. / О. В. Михайлова // Магістеріум. – 2001. – Вип. 7 : Іст. студії. – С. 97–103.
767. *Михайлова О.* Польсько-українське військово-господарче співробітництво (січень – квітень 1920 р.) / О. Михайлова // Україна ХХ ст. : культура, ідеологія, політика / НАН України, Ін-т історії України. – К., 2007. – Вип. 12 : Зб. ст. на пошану професора П. П. Гудзенка. – С. 198–220.
768. *Михайлова О.* Польсько-український переговорний процес та підписання Варшавського договору (березень – квітень 1920 р.) / О. Михайлова // Україна ХХ ст. : культура, ідеологія, політика : зб. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – К., 2005. – Вип. 9. – С. 154–175.
769. *Михайлова О.* Польсько-український союз 1920 р. : військово-господарча співпраця на території Правобережної України (кінець квітня – середина червня) / О. Михайлова // Проблеми вивчення історії Української революції 1917–1921 років : [зб. наук. ст.] / НАН України, Ін-т історії України. – К., 2011. – Вип. 6. – С. 295–336.
770. *Михайлова О.* Україна у східній політиці Ю. Пілсудського (кінець 1918 р. – квітень 1920 р.) / О. Михайлова // Проблеми вивчення історії Української революції 1917–1921 рр. : [зб. ст.] / НАН України, Ін-т історії України. – К., 2002. – [Вип. 1]. – С. 231–254.
771. *Павленко В. Я.* Варшавський 1920 року договір між Україною і Польщею в контексті радянсько-польської війни / В. Я. Павленко // Південний архів. Сер.: Іст. науки / Херсон. держ. ун-т. – Херсон, 2004. – Вип. 16. – С. 210–217.
772. *Папакін А. Г.* Стосунки між УНР та Польщею в 1918–1919 рр. / А. Г. Папакін // Наук. зап. Іст. науки / Нац. ун-т «Києво-Могилянська Академія». – К., 2004. – Т. 27. – С. 38–41.

773. Рудь М. С. Варшавський договір 1920 року та особливості його відображення в сучасній українській історіографії / М. С. Рудь // Військ.-наук. вісн. / Львів. військ. ін-т ім. гетьмана Петра Сагайдачного Нац. ун-ту «Львівська політехніка». – Львів, 2007. – Вип. 9. – С. 143–152.
774. Руккас А. Діяльність військової секції при Українській дипломатичній місії у Варшаві (грудень 1919 р. – липень 1920 р.) / А. Руккас, М. Ковальчук // Київ. старовина. – 2003. – № 5. – С. 128–156 ; 2003. – № 6. – С. 150–158.
775. Семенов В. Українська Народна Республіка і Польща, 1917–1920 : (політол. ретроспектива) / В. Семенов // Polska i Ukraina : Sojusz 1920 i jego następstwa. – Toruń, 1997. – S. 101–110.
776. Скляренко Д. Є. Україна в міжнародній ситуації 1920 року : (укр.-пол. аспект) / Д. Є. Скляренко // Історія України : маловідомі імена, події, факти : зб. ст. – К., 1997. – Вип. 2. – С. 113–134.
777. Скляров С. А. Польско-украинский территориальный спор и великие державы в 1918–1919 гг. / С. А. Скляров // Исследования по истории Украины и Белоруссии. – М., 1995. – Вып. 1. – С. 130–167.
778. Слюсаренко П. М. Воєнно-політичні передумови налагодження військової співпраці між Українською Народною Республікою і Польською Республікою у 1920 р. / П. М. Слюсаренко // Зб. наук. пр. Наук.-дослід. ін-ту українознавства. – 2008. – Т. 19. – С. 377–393.
779. Солдатенко В. Варшавський договір 1920 року. Сучасний історіографічний дискурс / В. Солдатенко // Україна дипломатична : наук. щорічник. – К., 2011. – Вип. 12. – С. 766–794.
780. Срібняк І. Симон Петлюра на чолі держави та війська (до питання про польсько-українські взаємини 1919–1920 років / І. Срібняк // Симон Петлюра та українська національна революція : зб. пр. другого конкурсу петлюрознавців України. – К., 1995. – С. 137–164.
781. Срібняк І. Симон Петлюра на чолі держави та війська (до питання про польсько-українські взаємини 1919–1920 років / І. Срібняк // Михальчук В. Українська бібліотека ім. Симона Петлюри в Парижі : заснування, розвиток, діяльність (1926–1998). – К., 1999. – С. 607–609.
782. Стопчак М. Варшавська угода в українській історіографії / М. Стопчак // Україна дипломатична : наук. щорічник. – К., 2005. – Вип. 6. – С. 450–465.
783. Сціборський М. Договір ганьби / М. Сціборський // Розбудова нації. – Прага, 1933. – № 3/4. – С. 70–75. – Те ж // Самост. думка. – Чернівці, 1933. – № 4. – С. 118–122.
784. Терещенко Ю. Варшавський договір 1920 року і його оцінка українською дипломатією / Ю. Терещенко // Симон Петлюра у контексті українських національно-визвольних змагань : зб. наук. пр. – Фастів, 1999. – С. 130–139.
785. Тимченко Р. Варшавська угода 1920 р. : доля Східної Галичини / Р. Тимченко // Український історичний збірник / НАН України, Ін-т історії України, Рада молодих вчених. – К., 2011. – Вип. 14. – С. 80–88.
786. Цубов Л. В. Варшавські переговори уряду Директорії УНР з Польщею 1920 р. / Л. В. Цубов // Вісн. ун-ту «Львівська політехніка». – 1999. – № 377 : Держава та армія. – С. 114–119.

787. *Яцюк М. В.* Польський вектор зовнішньої політики УНР (1919–1920 рр.) / М. В. Яцюк // Зб. наук. пр. Сер.: Історія та географія / Харків. держ. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди. – Х., 2002. – Вип. 11. – С. 40–46.

Спогади

788. *Андрієвський Д.* Два акти. 1. Варшавський договір 21 квіт. 1920 р. 2. Ризький договір 30 квіт. 1921 р. / Д. Андрієвський // Розбудова нації. – Прага, 1931. – № 3/4. – С. 65–69.

789. *Антончук Д.* Українсько-польські переговори про замирення в травні 1919. Виступ Курдиновського (Уривок зі споминів) / Д. Антончук // Червона калина : іст. календар-альманах на 1939 рік. – Львів, 1938. – Т. 18 : Україна на дипломатичному фронті. – С. 174–178.

790. *Федак-Шепарович О.* Українсько-польська умова з 1-го лютого 1919 р. : [спогади] / О. Федак-Шепарович // Вісті комбатанта. – Торонто, 1962. – № 2. – С. 20–23.

Росія

Див. також № 87, 185, 288, 322, 1047.

Публікації документів

791. Мирні переговори між Українською Державою та РСФРР 1918 р. : протоколи і стенограми пленар. засід. : зб. док. і матеріалів / НАН України, Ін-т історії України [та ін.] ; упоряд.: О. І. Лупандін, І. В. Ралле, Л. В. Яковлева ; ред. рада: П. П. Толочко (голова) [та ін.] ; передм., прим. О. І. Лупандіна – К. ; Нью-Йорк ; Філадельфія : Вид-во М. П. Коць, 1999. – 366, [1] с. – Із змісту: Протоколи засідань мирної конференції Української Держави та Російської Соціалістичної Федеративної Радянської Республіки, 23 травня – 7 жовтня 1918р., № 1–15. – С. 33–60 ; Стенограми спільних засідань мирної конференції Української Держави та Російської Соціалістичної Федеративної Радянської Республіки, 23 травня – 7 жовтня 1918р., № 16–29. – С. 61–287 ; Документи, підготовлені договірними сторонами під час переговорів Української Держави та Російської Соціалістичної Федеративної Радянської Республіки, № 30–53. – С. 289–346.

792. *Симоненко Р. Г.* Українсько-російські переговори в Москві (січень-лютий 1919 р.) : зб. док. / Р. Г. Симоненко, О. П. Реєнт ; НАН України, Ін-т історії України. – К., 1996. – 85 с. – (Іст. зошити).

793. Чорна книга України : зб. док., архів. матеріалів, листів, доп., ст., досліджень, есе / Демокр. партія України ; упоряд. Ф. Зубанича ; передм. В. Яворівського. – К. : Вид. центр «Просвіта», 1998. – 784 с. – Із змісту: [Гл.]: Двадцятий вік: Розтерзане століття України: [3]. Українська Народна Республіка. Народний Секретар справ міжнародних, 6 апреля 1918 р., № 241. Правительству Российской Советской Федерации. – С. 9–10 ; [4]. Записка голови української мирової делегації С. П. Шелухина про мирові переговори з Росією. – С. 10–14.

794. *Юшкова І.* Дипломатична місія Сергія Шелухина на переговорах з більшовицькою Росією (1918) : мовою документів / І. Юшкова // Україна дипломатична : наук. щорічник. – К., 2005. – Вип. 6. – С. 145–168.

Окремі видання

795. *Грушевський М.* Україна і Росія. Переговори в справі нового ладу (липень–серпень 1917 р.): (продовж. Брошури «Українська Центральна Рада») / М. Грушевський. – К., 1917. – 16 с.
796. *Ешпанов В. С.* Из истории конфликта между Советской Россией и Украинской Народной Республикой (окт. – дек. 1917 г.) / В. С. Ешпанов. – К., 1998. – 30 с.
797. *Ешпанов В. С.* Від ультиматуму до збройної боротьби: з історії відносин України і Росії (груд. 1917 р. – січ. 1918 р.) / В. С. Ешпанов. – К., 1998. – 22 с.
798. *Лупандін О. І.* Українсько-російські мирні переговори 1918 р. / О. І. Лупандін; НАН України, Ін-т історії України. – К., 1994. – 42 с. – (Іст. зошити).
799. *Романчук О.* Ультиматум: Хроніка одного конфлікту між Раднаркомом РРФСР і Центральною Радою [1917–1918 рр.] / О. Романчук. – К., 1990. – 62 с. – (Сер. 2: Світогляд / Т-во «Знання» УРСР; № 15).
800. *Солуха П.* Договір з Москвою проти гетьмана Павла Скоропадського: (В. Винниченко та М Шаповал по допомогу до Москви – до Леніна) / П. Солуха. – Чикаго: Накладом авт., 1973. – 382 с.
801. *Филатов О. В.* Украинско-российская мирная конференция 1918 года / О. В. Филатов. – Полтава, 1995. – 126 с. – (Препр. / Упр. культури Полтав. облгосадміністрації. Центр. охрани и исслед. Памятников археологии и др.; вып. 7).
802. *Юрченко О.* Українсько-російські стосунки після 1917 р. в правному аспекті: (З приводу десятиріччя смерті О. Юрченка) / О. Юрченко. – Мюнхен, 1971. – 402 с. – (Укр. вільний ун-т. Сер.: Монографії; № 19). – Тит арк. парал. нім.

Автореферати дисертацій

803. *Борисенко С. А.* Українсько-російські відносини: квітень – грудень 1918 року: автореф. дис. ... канд. іст. наук: 07.00.02 / С. А. Борисенко; НАН України, Ін-т укр. археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського. – К., 2003. – 19 с.
804. *Ешпанов В. С.* Відносини між Радянською Росією і Українською Народною Республікою (жовтень 1917 р. – березень 1918 р.): автореф. дис. ... канд. іст. наук: 07.00.02 / В. С. Ешпанов; Київ. ун-т ім. Т. Шевченка. – К., 1998. – 16 с.
805. *Несук О. М.* Українсько-російські відносини 1917–1922 рр.: автореф. дис. ... канд. іст. наук: 07.00.02 / О. М. Несук; Київ. ун-т ім. Т. Шевченка, Ін-т міжнар. відносин. – К., 1998. – 21 с.
806. *Церковна В. Г.* Українсько-російські відносини у 1919–1922 рр.: національно-державний аспект: автореф. дис. ... канд. іст. наук: 07.00.01 / В. Г. Церковна; Запоріж. держ. ун-т. – Запоріжжя, 2002. – 18 с.

Статті

807. *Архірейський Д. В.* Зміна статусу українсько-російського кордону в першій половині 1919 року / Д. В. Архірейський // Грані. – 2009. – № 6. – С. 33–38.

808. *Борисенко С.* Документи консульських установ Української Держави в РСФСР як історичне джерело / С. Борисенко // *Архіви України.* – 2003. – № 1/3. – С. 146–150.
809. *Борисенко С.* Українсько-російські відносини доби гетьманату Павла Скоропадського : історіографія проблеми / С. Борисенко // *Міжнар. зв'язки України : наук. пошуки і знахідки / НАН України, Ін-т історії України.* – К., 2004. – Вип. 13 : Міжвід. зб. наук. пр., присвяч. пам'яті д-ра іст. наук, проф. І. М. Кулинича. – С. 321–328.
810. *Борисенко С.* Українсько-російські відносини у квітні–грудні 1918 р. / С. Борисенко // *Студії з архів. справи та документознавства.* – К., 1999. – Т. 5. – С. 81–83.
811. *Брязгунов Ю.* Міжнародно-правові аспекти територіальної проблеми на Воронежщині 1917–1918 та 1924–1925 рр. / Ю. Брязгунов // *Україна дипломатична : наук. щорічник.* – К., 2005. – Вип. 6. – С. 407–429.
812. *Варгатюк С.* ... І тоді вони звернулися до Заходу : Дипломатична місія УНР у Москву та зміна зовнішньополітичних орієнтирів українського проводу в 1919 році / С. Варгатюк // *Політика і час.* – 2006. – № 3. – С. 79–86.
813. *Вербецький Г.* Як установлювали кордон між Україною та Росією у 1918 році / Г. Вербецький // *Берегиня.* – 2004. – № 3. – С. 85–87.
814. *Гай-Нижник П.* Політичне і фінансове протистояння між Україною і Росією : 1917 рік / П. Гай-Нижник // *Україна дипломатична : наук. щорічник.* – К., 2005. – Вип. 6. – С. 430–449.
815. *Галицька-Дідух Т. В.* Зовнішньополітична концепція уряду РСФРР щодо Східної Галичини (вересень 1920 – березень 1921 рр.) / Т. В. Галицька-Дідух // *Вісн. Прикарпат. ун-ту. Сер.: Історія.* – Івано-Франківськ, 2005. – Вип. 9. – С. 68–80.
816. *Галицька-Дідух Т. В.* Радянська Росія в політиці урядів УНР і ЗУНР в 1920 р. / Т. В. Галицька-Дідух // *Галичина.* – 2001. – № 5/6. – С. 235–240.
817. *Гарчева Л.* Політична конфронтація і війна Росії з Україною (1917 – початок 1918 р.) / Л. Гарчева // *Україна : культурна спадщина, національна свідомість, державність : зб. наук. пр.* – Львів, 1997. – Вип. 3/4. – С. 163–193.
818. *Гарчева Л. П.* Росія і Україна : від політичної конфронтації до збройного конфлікту / Л. П. Гарчева // *Українська революція, 1917 – початок 1918 рр. : проблеми, пошуки, узагальнення.* – Запоріжжя, 1998. – С. 231–260.
819. *Гошуляк І.* Територіальне питання на українсько-російських мирних переговорах 1918 р. / І. Гошуляк // *Іст. журн.* – 2004. – № 3. – С. 13–27.
820. *Дацків І. Б.* Дипломатичні зносини між Українською Державою і радянською Росією у 1918 р. / І. Б. Дацків // *Проблеми вивчення історії Української революції 1917–1921 рр. : [зб. наук. ст.] / НАН України, Ін-т історії України.* – К., 2008. – Вип. 3. – С. 112–122.
821. *Дацків І. Б.* Дипломатичні зносини Української Центральної Ради з Тимчасовим урядом Росії / І. Б. Дацків // *Вісн. Східноукр. ун-ту ім. Володимира Даля.* – 2008. – № 77. – С. 77–84.
822. *Дацків І. Б.* Дипломатичні стосунки Директорії УНР із радянськими урядами Росії та України / І. Б. Дацків // *Укр. іст. журн.* – 2009. – № 3. – С. 108–122.

823. Демчук Е. І. Російсько-українські мирні переговори 1917–1918 рр. : перебіг та результати / Е. І. Демчук // До 100-річчя Національного музею історії України : з історії музею та його раритетів : темат. зб. наук. пр. – К., 1998. – С. 113–125.
824. Держалюк М. С. Українсько-російські відносини у 1917–1922 рр. / М. С. Держалюк // Міжнародні зв'язки України : наук. пошуки і знахідки : зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України. – К., 1998. – Вип. 7. – С. 179–183.
825. Єшпанов В. С. Витоки конфлікту між Раднаркомом та Українською Центральною Радою / В. С. Єшпанов // Вісн. Київ. ун-ту. Сер.: Історія. – 1998. – Вип. 39. – С. 39–42.
826. Жиленков В. І. Українсько-російські стосунки, березень 1917 – лютий 1918 р. : історико-правовий аспект / В. І. Жиленков // Наук. зап. : матеріали звіт. наук. конф. викладачів Київ. пед. ін-ту ім. М. П. Драгоманова за 1991 р. – К., 1992. – С. 380–381.
827. Заруда Т. В. Деякі аспекти переговорів між Українською державою та РСФРР (23.V. – 7.X. 1918) / Т. В. Заруда // Історія України : дослідження та інтерпретації : тези VI Респ. суспіл.-політ. читань, 22–25 трав. 1991 р., Новгород-Сіверський. – К., 1991. – С. 80–83.
828. Заруда Т. В. Переговори між Українською Державою та Радянською Росією (23.05–7.10.1918 р.) / Т. В. Заруда // Шляхи до української державності : [збірник]. – К., 1992. – С. 19–40.
829. Затока О. Б. До питання про характер взаємин Центральної Ради та Тимчасового уряду в 1917 р. / О. Б. Затока // Центральна Рада на тлі української революції : наук.-теорет. читання, 16 берез. 1995 р., м. Київ. – К., 1996. – С. 44–52.
830. Кудлай О. Переговори повноважних представників Центральної Ради й Тимчасового уряду в Києві 28–30 червня 1917 р. / О. Кудлай // Центральна Рада і український державотворчий процес : (до 80-річчя створення Центр. Ради) : матеріали наук. конф., 20 берез. 1997 р. – К., 1997. – Ч. 1. – С. 69–78.
831. Кудлай О. Б. Переговори Центральної Ради і представників Тимчасового уряду (28–30 червня 1917 р.) / О. Б. Кудлай // Укр. іст. журн. – 1999. – № 6. – С. 43–54.
832. Кукса А. Украинско-российские переговоры и Беларусь (май – октябрь 1918 г.) / А. Кукса // Укр. іст. зб. / НАН України, Ін-т історії України, Рада молодих вчених. – К., 2006. – Вип. 9. – С. 184–193.
833. Лупандін О. Питання економічних відносин між Українською Державою та РСФРР в контексті українсько-російських мирних переговорів 1918 р. / О. Лупандін // Проблеми вивчення історії Української революції 1917–1921 років : [зб. наук. ст.] / НАН України, Ін-т історії України. – К., 2011. – Вип. 6. – С. 187–216.
834. Лупандін О. І. Питання кордонів Української Держави 1918 р. в контексті українсько-російських мирних переговорів / О. І. Лупандін // Проблеми вивчення історії Української революції 1917–1921 рр. : [зб. наук. ст.] / НАН України, Ін-т історії України. – К., 2009. – Вип. 4. – С. 183–208.
835. Лупандін О. Питання реституції культурних цінностей в контексті українсько-російських мирних переговорів 1918 р. // Проблеми вивчення історії Української революції 1917–1921 рр. : [зб. наук. ст.] / НАН України, Ін-т історії України. – К., 2010. – Вип. 5. – С. 287–314.
836. Лупандін О. Україно-російські мирні переговори / О. Лупандін // Центральна Рада і український державотворчий процес : (до 80-річчя створення Центр. Ради) :

- матеріали наук. конф., 20 берез. 1997 р. / НАН України, Ін-т історії України. – К., 1997. – Ч. 2. – С. 400–409.
837. *Манилов В.* Из истории взаимоотношений Центральной Рады с Временным Правительством : (к июл. событиям 1917 г.) / В. Манилов // *Летопись революции.* – Х., 1927. – № 3. – С. 7–25.
838. *Мельничук О.* Центральна Рада, Тимчасовий уряд: протистояння і компроміси / О. Мельничук // *Молодий будівничий України.* – К., 1998. – № 3. – С. 52–53.
839. *Мирська Т. І.* Діяльність культурної комісії при українській делегації на мирних переговорах України з Росією в 1918 р. / Т. І. Мирська // *Вісн. Київ. ун-ту. Сер.: Історія.* – 1998. – Вип. 39. – С. 42–45.
840. *Московсько-українська мiрова конференція* // *Вісн. політики, літератури і життя.* – Відень, 1918. – № 23. – С. 354–355 ; № 24. – С. 367–371 ; № 26. – С. 399–402.
841. *Мручко Є. Є.* Про причини та наслідки конфлікту Центральної Ради з Раднаркомом Росії / Є. Є. Мручко // *Українська державність : історія і сучасність : матеріали наук. конф., січ. 1993 р.* / АН України, Ін-т нац. відносин і політології [та ін.]. – К., 1993. – С. 205–207.
842. *Несук С. М.* Проблема культурної спадщини на переговорах 1918 року між Українською Державою та РСФСР / С. М. Несук // *Актуальні проблеми міжнародних відносин : зб. наук. пр.* – К., 1996. – Вип. 2, ч. 1. – С. 3–6.
843. *Несук С. М.* Проблема поділу боргів та спільної спадщини Російської імперії між Україною та Росією у 1917–1918 рр. / С. М. Несук // *Питання нової та новітньої історії : міжвід. наук. зб.* – К., 1997. – Вип. 43. – С. 54–59.
844. *Олійник З.* Територіальне питання на українсько-російських переговорах 1918 р. / З. Олійник // *Історія України : маловідомі імена, події, факти : зб. ст.* – К., 1999. – Вип. 7. – С. 102–109.
845. *Парибик С.* Українсько-російські відносини за доби гетьманату П. Скоропадського / С. Парибик // *Вісн. студент. наук. т-ва Ін-ту історії, етнології і права.* – 2011. – Вип. 10. – С. 106–113.
846. *Патер І. Г.* Українсько-російські відносини (березень 1917 – жовтень 1918) / І. Г. Патер // *Шляхами історії : наук. зб. іст. ф-ту Львів. нац. ун-ту ім. Івана Франка : на пошану професора К. Кондратюка.* – Львів, 2004. – С. 255–278.
847. *Піскун В. М.* До питання про взаємини Української держави та українців у Росії (1917–1918 рр.) / В. М. Піскун // *Українська державність : історія і сучасність : матеріали наук. конф., січ. 1993 р.* / АН України, Ін-т нац. відносин і політології [та ін.]. – К., 1993. – С. 209–211.
848. *Піскун В. М.* Михайло Грушевський про українсько-російські відносини (1917 – початок 1918 р.) / В. М. Піскун // *Михайло Грушевський і сучасність : матеріали Міжнар. наук. конф., присвяч. 130-річчю від дня народж. М. С. Грушевського.* – К., 1998. – С. 21–26.
849. *Піскун В.* Одне писали, інше тримали «в умі»: мирні переговори між Українською Державою та РСФРР 1918 року / В. Піскун // *Політика і час.* – 1994. – № 2. – С. 72–77.

850. *Піскун В.* Українсько-російські мирні переговори (травень – листопад 1918) : спроби взаємовизнання та розмежування / В. Піскун // Вісн. Київ. нац. ун-ту ім. Тараса Шевченка. Сер.: Українознавство. – 2000. – Вип. 3. – С. 18–23.
851. *Северинюк В. М.* М. С. Грушевський про українсько-російські стосунки в контексті подій 1917–1920 років / В. М. Северинюк // Актуальні проблеми розвитку суспільної думки і практики управління : зб наук. пр. – Запоріжжя, 1997. – Вип. 3. – С. 33–40.
852. *Соколова М. В.* Великодержавність против націоналізму : Временное правительство и Украинская Центральная Рада (февр. – окт. 1917 г.) / М. В. Соколова // Исследования по истории Украины и Белоруссии. – М., 1995. – Вып. 1. – С. 117–129.
853. *Солдатенко В. Ф.* Надзвичайна дипломатична місія УНР до Москви 1919 р. / В. Ф. Солдатенко // Зб. наук. пр. Наук.-дослід. ін-ту українознавства. – К., 2007. – Т. 15 : На пошану проф., чл.-кор. НАН України В. Д. Барана. – С. 450–472.
854. *Солдатенко В.* Надзвичайне повноважне посольство УНР до РСФРР навесні 1918 р. / В. Солдатенко // Україна дипломатична : наук. щорічник. – К., 2005. – Вип. 5. – С. 327–339.
855. *Солдатенко В. Ф.* Спроба досягнення порозуміння між УНР і РСФРР (кінець 1918 р. – початок 1919 р.) / В. Ф. Солдатенко // Гілея. – 2009. – Вип. 23. – С. 14–35.
856. *Соловійова В. В.* З історії дипломатичних відносин Директорії УНР і Раднаркому РСФРР у 1919 р. / В. В. Соловійова // Вісн. Київ. лінгв. ун-ту. Сер.: Історія, економіка, філософія. – 1997. – Вип. 1, ч. 1 : зб. наук. пр. каф. історії України. – С. 74–82.
857. *Станчев М.* «Миру більшовикам не потрібно» / М. Станчев // Пам'ять століть. – 1998. – № 1. – С. 58–71.
858. *Тичина В. Є.* До питання про зовнішньополітичний курс гетьманату під час переговорів про укладання мирного договору з РРФСР у травні-червні 1918 року / В. Є. Тичина // Вісн. Харків. ун-ту. – 1969. – Вип. 3. – С. 3–11.
859. *Цубов Л. В.* Про ставлення Центральної Ради до ультиматуму Ради Народних Комісарів у грудні 1917 р. / Л. В. Цубов // Українська державність : історія і сучасність : матеріали наук. конф., січ. 1993 р. / АН України, Ін-т нац. відносин і політології [та ін.]. – К., 1993. – С. 202–205.
860. *Цубов Л. В.* Про ставлення Центральної Ради до ультиматуму Раднаркому в грудні 1917 року / Л. В. Цубов, В. Є. Голубко // Вісн. ун-ту «Львівська політехніка». – 1995. – № 296 : Вісн. українознавства. – С. 55–62.

Спогади

861. *Шелухин С.* Мірові переговори між Українською Державою і РСФРР в 1918 році / С. Шелухин // Вільна Україна. – Нью-Йорк, 1965. – № 45. – С. 23–30.

Румунія

Див. також № 71, 91, 389, 1009, 1019, 1022, 1093.

Публікації документів

862. *Власенко В.* До діяльності Надзвичайної дипломатичної місії УНР в Румунії (1919–1923 рр.) / В. Власенко // Україна дипломатична : наук. щорічник. – К., 2007. – Вип. 8. – С. 176–217.
863. *Власенко В.* Документи і матеріали Надзвичайної дипломатичної місії УНР в Румунії (1919–1923 рр.) / В. Власенко // Пам'ятки : археогр. щорічник. – 2008. – Т. 8. – С. 129–160.
864. *Власенко В.* Невідомі листи Костя Мацієвича до Симона Петлюри 1920 р. / В. Власенко // Пам'ятки : археогр. щорічник. – 2008. – Т. 9. – С. 83–110.

Окремі видання

865. *Павленко М.* Українські військові формування на теренах Румунії 1920–1923 рр. / М. Павленко ; НАН України, Ін-т історії України. – К., 1999. – 61 с. – (Іст. зошити).

Статті

866. *Алпатов С. Й.* Українсько-румунські відносини : історія та сучасність / С. Й. Алпатов, І. М. Макан // Укр. іст. журн. – 1999. – № 5. – С. 87–100.
867. *Власенко В. М.* Надзвичайна дипломатична місія УНР у Румунії – організатор громадсько-політичного життя української еміграції / В. М. Власенко // Сумська старовина. – 2008. – № 25. – С. 76–84.
868. *Власенко В.* Перша конференція української еміграції у Румунії (до 85-річчя з дня заснування Громадсько-допомогового комітету української еміграції в Румунії) / В. Власенко // Українознавство. Календар-щорічник 2008 / Київ. нац. ун-т імені Тараса Шевченка, Центр українознавства філос. ф-ту. – К. : Укр. центр духовної культури, 2007. – С. 172–178.
869. *Власенко В. М.* Філія Українського Товариства Ліги Націй у Бухаресті : перші кроки / В. М. Власенко // Література та культура Полісся / Ніжин. держ. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2007. – Вип. 38 : Регіон. історія та культура в сучасних дослідж. – С. 160–170.
870. *Ковальчук М. А.* Відносини Румунії з урядом Української Народної Республіки в 1919 р. / М. А. Ковальчук // Укр. іст. журн. – 2010. – № 4. – С. 115–127.
871. *Кройтор В.* Бессарабська проблема в українсько-румунських політичних відносинах 1917–1918 рр. / В. Кройтор // Історія в школі. – 2001. – № 1. – С. 4–8.
872. *Мацієвич К.* Наші орієнтації : бесіда з головою Надзв. дипломат. місії УНР в Румунії / К. Мацієвич // Воля. – Відень, 1920. – Т. 2, № 7/8. – С. 307–309.
873. *Лозовий В.* Відносини Української Народної Республіки з Румунією у Кам'янецьку добу Директорії УНР / В. Лозовий // Проблеми історії країн Центральної та Східної Європи : зб. наук. пр. – 2011. – Вип. 2. – С. 134–138.
874. *Несук М. Д.* Бессарабське питання в українсько-румунських відносинах 1917–1918 рр. / М. Д. Несук // Проблеми балканістики, сходознавства та міжнародних відносин : зб. наук. пр. пам'яті д-ра іст. наук, проф. Пархомчука

Станіслава Максимовича / НАН України, Ін-т історії України. – К., 2007. – С. 153–174.

875. *Піддубний І.* Дипломатичні відносини між Україною та Румунією у 1918–1923 рр. / І. Піддубний // Україна–Румунія–Молдова: історичні, політичні та культурні аспекти взаємин: міжнар. наук. конф., 16–17 трав. 2001 р. – Чернівці, 2002. – С. 199–210.

876. *Сацький П. В.* Українсько-румунські прикордонні відносини наприкінці 1917 – у 1918 рр. і роль російсько-румунського договору 5–9 березня 1918 р. / П. В. Сацький // Зб. наук. пр. Наук.-дослід. ін-ту українознавства. – К., 2007. – Т. 15: На пошану проф., чл.-кор. НАН України В. Д. Барана. – С. 441–450.

877. *Симоненко Р. Г.* З історії російсько-румунських та українсько-румунських відносин в роки Першої світової війни (1914–1918) / Р. Г. Симоненко // Проблеми балканістики, сходознавства та міжнародних відносин: зб. наук. пр. пам'яті д-ра іст. наук, проф. Пархомчука Станіслава Максимовича / НАН України, Ін-т історії України. – К., 2007. – С. 175–207.

Сполучені Штати Америки

Див. також № 113, 116, 199, 271, 986, 987, 1015.

Окремі видання

878. *Павлюк О. В.* Боротьба України за незалежність і політика США (1917–1923) / О. В. Павлюк. – К.: Вид. дім «КМ Academia», 1996. – 187 с.

879. *Симоненко Р. Г.* Імперіалістична політика США щодо України в 1917–1918 рр. / Р. Г. Симоненко. – К.: Вид-во АН УРСР, 1957. – 304 с.

880. *Ясінський Б.* Українські дипломатичні місії у Вашингтоні, Д. К. в роках 1919–1923 / Б. Ясінський. – Вашингтон: Б-ка Конгресу, 1998. – 21 с.

Статті

881. *Афанасьєва Л. В.* Значення дипломатичних переговорів Директорії УНР із США для утвердження української державності / Л. В. Афанасьєва // Україна: національна ідея: матеріали Міжнар. наук. конф., 23 квіт. 2002 р. – К., 2003. – С. 468–475.

882. *Гошуляк І.* Перше посольство України до Сполучених Штатів Америки / І. Гошуляк // Україна дипломатична: наук. щорічник. – К., 2004. – Вип. 4. – С. 565–571.

883. *Кравченко О.* Перша українська дипломатична місія в Америці (1919–1921) / О. Кравченко // Любіть Україну: Альм. Укр. Брат. Союзу, 1994. – Скрантон, [1993]. – С. 114–126.

884. *Павлюк О.* Три місії до Вашингтона / О. Павлюк // Політика і час. – 1997. – № 1. – С. 65–74. – Про дипломатичні місії УНР (серпень 1919 – грудень 1920 р.) і Західноукраїнської Народної Республіки (квітень 1920 – грудень 1921 р.).

885. *Павлюк О. В.* Українсько-польський союз і політика США щодо УНР у 1920 р. / О. В. Павлюк // Укр. іст. журн. – 2000. – № 6. – С. 3–16.

886. *Павлюк О.* Центральна Рада і США / О. Павлюк // Історія в шк. України. – К., 1997. – № 2. – С. 11–14.
887. *Павлюк О.* Центральна Рада і США / О. Павлюк // Центральна Рада і український державотворчий процес : (до 80-річчя створення Центр. Ради) : матеріали наук. конф., 20 берез. 1997 р. / НАН України, Ін-т історії України. – К., 1997. – Ч. 2. – С. 372–379.
888. Три українські місії у Вашингтоні [1919–1921 рр.] // Ювілейний альманах 1894–1944, виданий з нагоди п'ятидесятилітнього ювілею Українського народного союзу. – Джерсі-Сіті ; Нью-Джерсі, 1944. – С. 291–293. – Підп.: К.
889. *Mróz M.* Relacje amerykańsko-ukraińskie w dobie konferencji pokojowej w Paryżu w latach 1919–1922 / M. Mróz // *Studia z nauk społecznych i humanistycznych. Księga pamiątkowa ku czci Profesora Bernarda Janusza Albina w siedemdziesiątą rocznicę urodzin.* – Wrocław : Wyd-wo Uniwersytetu Wrocławskiego, 2006. – S. 40–55.
890. *Warwariv C.* America and the Ukrainian National Cause, 1917–1920 / C. Warwariv // *The Ukraine, 1917–1921 : A Study in Revolution.* – Cambridge, MA : Harvard University Press, 1977. – P. 352–381.

Туреччина

Див. також № 287, 299, 1080.

Автореферати дисертацій

891. *Сергійчук Б. В.* Українсько-турецькі відносини в першій чверті ХХ ст. : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.02 / Б. В. Сергійчук ; Дип. акад. України при М-ві закордон. справ України. – К., 2011. – 19 с.

Статті

892. *Дашкевич Я. Р.* Турецько-українські взаємини в першій половині ХХ століття: національний аспект / Я. Р. Дашкевич // Україна – Туреччина : історія культурних зв'язків і співробітництво на сучасному етапі : тез. доп. / Посольство Республіки Туреччина в Україн [та ін.]. – [Б. м., б. р.]. – С. 8–9.
893. *Дашкевич Я.* Українсько-турецькі політичні відносини в першій половині ХХ ст. : національний аспект / Я. Дашкевич // Україна дипломатична : наук. щорічник. – 2010. – Вип. 11. – С. 354–383.
894. *Несук М.* Перша світова війна і встановлення українсько-турецьких відносин / М. Несук, Г. Ігнатченко // Перша світова війна і слов'янські народи : матеріали Міжнар. наук. конф., 14–15 трав. 1998 р. – К., 1998. – С. 113–119.
895. *Ратгаус О. В.* Ілдиз-Кіюску : (з «Літопису») : [укр. посольство в Туреччині] / О. Ратгаус // Історичний календар-альманах Червоної Калини на 1927 рік. – Львів ; К., 1926. – С. 78–80.
896. *Сергійчук В.* Невідомі документи військового аташату посольства України в Туреччині в 1918–1921 роках / В. Сергійчук // Пам'ять століть. – 2000. – № 6. – С. 3–27.
897. *Сергійчук Б.* Проблеми визнання УАПЦ у листуванні уряду УНР та його посольства в Туреччині / Б. Сергійчук, В. Сергійчук // Український церковно-

визвольний рух і утворення Української Автокефальної Православної Церкви : матеріали наук. конф., Київ, 12 жовт. 1996 р. – К., 1997. – С. 81–86.

898. *Сергійчук Б.* Уряд УНР і Вселенський престол : з історії відносин / Б. Сергійчук // Людина і світ. – 1997. – № 2. – С. 36–39.

899. *Соловійова В. В.* Основні напрямки діяльності українського дипломатичного представництва в Туреччині (1918–1921 рр.) / В. В. Соловійова // Грані. – 2010. – № 6. – С. 16–20.

900. *Трембіцький В.* Зносини Української Держави 1918–1922 років з Царгородською Патріархією / В. Трембіцький // Богословія. – Рим, 1965. – № 29. – С. 63–88.

901. *Черніков І. Ф.* З історії українсько-турецьких взаємин між двома світовими війнами (1918–1939 рр.) / І. Ф. Черніков // Проблеми балканістики, сходознавства та міжнародних відносин : зб. наук. пр. пам'яті д-ра іст. наук, проф. Пархомчука Станіслава Максимовича / НАН України, Ін-т історії України. – К., 2007. – С. 246–253.

902. *Швидкий В.* Посольство Олександра Лотоцького та його заходи щодо визнання незалежності української церкви (Константинополь, 1918–1920 роки) / В. Швидкий // Проблеми історії України : факти, судження, пошуки : міжвід. зб. наук. пр. – К., 2005. – Вип. 14. – С. 33–44.

Спогади

903. *Кобилянський Л.* Українське посольство в Туреччині (1/11.1918 – 22/4.1919) : [спогади] / Л. Кобилянська // Нова Україна. – Прага, 1925. – № 2/3. – С. 77–91.

904. *Лотоцький О.* В Царгороді / О. Лотоцький. – Варшава, 1939. – 176 с. – (Праці українського наукового інституту ; т. XI (XL?). Серія мемуарів ; кн. 5). – Дод.: С. 153–175. – Подано 21 документ: ноти, меморандуми, рапорти та листи до Мін-ва закордонних справ Туреччини, до Високого комісаріату Франції, до Високого комісаріату Англії, до Антанти та ін.

905. *Ратгауз О.* Українці у останнього султана / О. Ратгауз // Літопис політики, письменства і мистецтва. – Берлін, 1924. – Кн. 1, ч. 11. – С. 168–170.

906. *Токаржевський-Карашевич І.* Царгородські спомини (1919–1921 рр.) / І. Токаржевський-Карашевич // Визвол. шлях. – Лондон, 1952. – № 7. – С. 25–34.

Угорщина

Див. також № 16, 398, 1021.

Публікації документів

907. *Матяш І.* Діяльність Надзвичайної дипломатичної місії УНР в Угорщині. Історія. Спогади. Архівні документи / І. Матяш, Ю. Мушка. – К. : Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2005. – 398 с. – (Бібліотека наукового щорічника «Україна дипломатична» ; вип. 1).

908. *Мушка Ю.* Невідоме інтерв'ю українського дипломата Миколи Галагана угорській пресі / Ю. Мушка // Пам'ятки : археогр. щорічник. – К., 2006. – Т. 6. – С. 65–70.

Статті

909. *Баран З.* Маловідомий епізод з історії українсько-угорських відносин : (місія Теофіля Окуневського до Угорщини на початку 1919 р.) / З. Баран // Зап. наук. т-ва ім. Шевченка. – Львів, 1997. – Т. 233 : Пр. іст.-філософ. секції. – С. 468–481. – Дод.: Звіт Т. Окуневського з поїздки до Будапешту... [від 1 лют. 1919 р.]. – С. 475–479.

910. *Матяш І.* Джерельна база дослідження діяльності дипломатичної місії УНР в Угорщині : «український комплекс» / І. Матяш // Україна – Угорщина : спільне минуле та сьогодення = Magyar-ukran kozos mult es jelen : матеріали міжнар. наук. конф., 14–16 квіт. 2005 р., м. Київ / НАН України, Ін-т історії України. – К., 2006. – С. 204–215.

911. *Матяш І.* Діяльність Надзвичайної дипломатичної місії в Угорщині у світлі архівних документів / І. Матяш // Україна дипломатична : наук. щорічник. – К., 2005. – Вип. 5. – С. 164–178.

912. *Матяш І.* Симон Петлюра : п'ять місяців у Будапешті / І. Матяш // Міжнародні зв'язки України : наук. пошуки і знахідки : міжвід. зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України. – К., 2006. – Вип. 15. – С. 244–256.

913. *Матяш І.* Документи ЦДАВО України про діяльність Надзвичайної дипломатичної місії УНР в Угорщині / І. Матяш, Ю. Мушка // Архівознавство. Археографія. Джерелознавство : міжвід. зб. наук. пр. – К., 2007. – Вип. 7 : Архівна наука та наука в архівах. – С. 93–108.

914. *Матяш І.* Перші українські послы в Угорщині : до питання про роль особи в історії дипломатії / І. Матяш, Ю. Мушка // «Як много слово важить...» : наук. зб. на пошану проф. Володимира Качкана / НАН України, ЛНБ ім. В. Стефаника, НТШ. – Івано-Франківськ, 2006. – С. 232–242.

915. *Соловійова В.* Створення та діяльність надзвичайної дипломатичної місії УНР в Угорщині / В. Соловійова // Наук. зап. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. – К., 2002. – Вип. 45 : Іст. науки. – С. 70–79.

Спогади

916. *Мушка Ю.* Микола Галаган про діяльність першого українського дипломатичного представництва в Угорщині / Ю. Мушка // Україна дипломатична : наук. щорічник. – К., 2005. – Вип. 5. – С. 568–604.

917. *Мушка Ю. Ю.* Спогади Миколи Галагана про діяльність першого українського дипломатичного представництва в Угорщині як історичне джерело / Ю. Ю. Мушка // Документознавство. Бібліотекознавство. Інформаційна діяльність : проблеми науки, освіти, практики : матеріали II Міжнар. наук.-практ. конф., Київ, 17–18 трав. 2005 р. / Держ. академія керівних кадрів культури і мистецтв. – К., 2005. – Ч. 1. – С. 204–206.

918. *Сікевич В.* Сторінки із записної книжки. Т. 5 / В. Сікевич. – Едмонтон, 1947. – 76 с.

Фінляндія

Статті

919. *Матвієнко В. М.* Герман Гуммерус : біля витоків українсько-фінських дипломатичних стосунків початку ХХ століття / В. М. Матвієнко // Актуальні проблеми міжнародних відносин : зб. наук. пр. – К., 2009. – Вип. 86, ч. 1. – С. 29–34.
920. *Матвієнко В.* Герман Гуммерус : біля витоків українсько-фінських дипломатичних стосунків початку ХХ століття / В. Матвієнко // Пам'ять століть. – 2007. – № 2. – С. 59–94.
921. *Матвієнко В.* Розбудова міждержавних стосунків Фінляндії та УНР за доби Директорії / В. Матвієнко // Київ. старовина. – 2002. – № 1. – С. 62–72.
922. *Матвієнко В.* Українсько-фінські відносини у 1918–1921 рр. : [історія фінського і українського національних державотворчих процесів першої чверті ХХ ст.] / В. Матвієнко // Київ. старовина. – 2001. – № 6. – С. 95–100.
923. *Пилипенко В.* Українська дипломатична місія у Фінляндії (1918–1921 рр.) / В. Пилипенко // Україна – Фінляндія : зб. наук. ст. – К. ; Гельсінкі, 1999. – С. 64–81.
924. *Ремі Й.* Відносини між Україною та Фінляндією в 1918 р. / Й. Ремі, В. Пилипенко // Студії з архів. справи та документознавства. – К., 1999. – Т. 5. – С. 77–81.
925. *Ремі Й.* Дипломатичні відносини між Україною і Фінляндією в 1918–1921 роках / Й. Ремі, В. Пилипенко // Етнічна історія народів Європи : зб. наук. пр. – К. : УНІСЕРВ, 2008. – Вип. 24. – С. 146–157.

Спогади

926. *Гуммерус Г.* Повірений у справах / Г. Гуммерус // Україна дипломатична : наук. щорічник. – К., 2000. – Вип. 1. – С. 310–314.
927. *Гуммерус Г.* Україна в переломні часи : шість місяців на чолі посольства у Києві / Г. Гуммерус ; пер. з фін., коментар та передмова Й. Ремі, В. Пилипенка. – К. : Вид.-поліграф. центр «Київський університет», 2004. – 188 с. : іл. – Перше вид. : *Гуммерус Г.* Україна в переломні часи: Шість місяців на чолі посольства у Києві : [спогади] / пер. з фін. – К. : Таксон, 1997. – 199 с.

Франція

Див. також № 116, 199, 233, 271, 375, 376, 1130, 1143.

Окремі видання

928. *Гуковський О.* Французька інтервенція на Україні / О. Гуковський. – Х. : Пролетарій, 1929. – 64 с.
929. *Косик В.* Франція та Україна : становлення української дипломатії (березень 1917 – лютий 1918) / В. Косик ; пер. з франц. Т. Марусик ; Львів. нац. ун-т ім. І. Франка. – Львів : ЛНУ ім. І. Франка, 2004. – 262 с. : табл.

Статті

930. Ададуров В. Політика Франції стосовно українсько-польського конфлікту за Східну Галичину в період з листопада 1918 по березень 1919 р. / В. Ададуров // Україна в минулому. – К. ; Львів, 1995. – Вип. 7. – С. 18–32.
931. Ачканазі Б. Російський фактор у відносинах Директорії УНР з Францією / Б. Ачканазі // Проблеми історії України : факти, судження, пошуки : міжвід. зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України. – К., 2005. – Вип. 13. – С. 170–182.
932. Бобылева С. И. УНР и проблемы межгосударственных отношений Украины и Франции / С. И. Бобылева, В. К. Клец // Франція та Україна, науково-практичний досвід у контексті діалогу національних культур : матеріали IV Міжнар. конф. (1997, Дніпропетровськ). – Дніпропетровськ, 1997. – Т. 2, ч. 1. – С. 52–54.
933. Борщак І. Україна і французька дипломатія / І. Борщак // Календар Канадійського фермера на 1930 рік. – Вінніпег, [1930]. – С. 38–41.
934. Веденєєв Д. Листування між українськими та французькими масонами в добу визвольних змагань, 1917–1920 / Д. Веденєєв // Розбудова держави. – 1996. – № 5. – С. 62–64.
935. Гай-Нижник П. Українсько-французькі взаємини у 1917–1918 рр. (фінансово-політичний аспект) / П. Гай-Нижник // Київ. старовина. – 2006. – № 4. – С. 70–82.
936. Гончар Б. М. Відносини між Францією та УНР (грудень 1918 – квітень 1919 рр.) / Б. М. Гончар, Н. Д. Городня // Укр. іст. журн. – 2000. – № 2. – С. 47–57 ; № 3. – С. 44–52.
937. Дацків І. Б. Дипломатичні взаємини Директорії УНР з Антантою та українсько-французькі переговори / І. Дацків // Питання історії України : зб. наук. пр. – Чернівці, 2008. – Т. 11. – С. 28–33.
938. Дацків І. Б. Становлення українсько-французьких дипломатичних відносин у добу Директорії УНР / І. Б. Дацків // Гілея. – 2010. – Вип. 34. – С. 46–57.
939. Дацків І. Українсько-французькі відносини в період Директорії УНР / І. Б. Дацків // Міжнародні зв'язки України : наук. пошуки і знахідки : міжвід. зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України. – К., 2010. – Вип. 19. – С. 213–228.
940. Косик В. Політика Франції щодо України (1917–1918) / В. Косик // Укр. історик. – Нью-Йорк ; Мюнхен, 1979. – № 1/4. – С. 41–54.
941. Косик В. Франція і питання самостійності України, 1917–1919 роки / В. Косик // Зап. Наук. т-ва ім. Т. Шевченка. – Львів, 1993. – Т. 225 : Пр. іст.-філософ. секції. – С. 278–290.
942. Кучик О. С. Українсько-французькі взаємини (листопад 1918 – березень 1919) / О. С. Кучик // «Львівська політехніка» : зб. наук.-метод. пр. – Львів, 1999. – Вип. 5. – С. 68–82.
943. Мягкий І. М. Відносини України та Франції у 1917–1920 рр. у документах ЦДАВО України / І. М. Мягкий // Архіви України. – 2010. – № 3/4. – С. 125–144.
944. Попенко Я. В. Діяльність дипломатичної місії УНР у Франції (січень–червень 1920 р.) / Я. В. Попенко // Наук. пр. іст. ф-ту Запоріж. нац. ун-ту. – Запоріжжя : ЗНУ, 2010. – Вип. 28. – С. 169–174.

945. *Попенко Я. В.* Діяльність дипломатичної місії УНР у Франції (червень–грудень 1920 р.) / Я. В. Попенко // Наук. пр. іст. ф-ту Запоріж. нац. ун-ту. – Запоріжжя : ЗНУ, 2010. – Вип. 29. – С. 105–109.
946. *Попенко Я.* Переговори між УНР та французьким військовим командуванням в Одесі у листопаді 1918 – березні 1919 р. / Я. Попенко // Іст. журн. – 2008. – № 3. – С. 86–97.
947. *Попенко Я. В.* Південь України в політиці Франції в 1918–1921 рр. / Я. В. Попенко // Південний архів. Сер.: Іст. науки / Херсон. держ. ун-т. – Херсон, 2003. – Вип. 12. – С. 193–199.
948. *Сергійчук В. І.* «Ви надто маленька держава, щоб існувати самостійно...» (Франція – Україна: 1917–1921 рр.) / В. І. Сергійчук // Наук. вісн. Дип. акад. України. – К., 2003. – Вип. 9 : Зовнішня політика та дипломатія : історичні традиції, сучасні реалії, перспективи. – С. 333–351.
949. *Цвенгрош Г.* Визнання Францією Української Народної Республіки і роль Жана Пеліс'є / Г. Цвенгрош // Українська державність : історія і сучасність : матеріали наук. конф., січ. 1993 р. / АН України, Ін-т нац. відносин і політології [та ін.]. – К., 1993. – С. 207–209.
950. *Цвенгрош Г. Г.* Дипломатична служба Української Народної Республіки у Французькій республіці в обороні та на сторожі незалежності Української держави, інших незалежних держав Східної Європи (березень – квітень 1919 р.) / Г. Г. Цвенгрош // Національна еліта та інтелектуальний потенціал України : тез. доп. Міжнар. наук. конф. (18–20 квіт.). – Львів, 1996. – С. 196–197.
951. *Чубатий М.* Чужинці про Україну : (Жан Пелес'є – перший представник Франції при Уряді Центр. Ради) / М. Чубатий // Календар Українського робітничого союзу на рік 1940. – Скрантон, 1940. – С. 63–64.

Чехословаччина

Див. також № 16, 91, 398, 1004.

Окремі видання

952. *Кірсенко М.* Чеські землі в міжнародних відносинах Центральної Європи 1918–1920 років : політ.-дипломат. історія з доби становлення Чехосл. респ. / М. Кірсенко ; Ін-т укр. археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського НАН України, Ін-т Схід.-Центр. Європи у Львові. – К., 1997. – 335 с. – Про відносини з Україною: С. 226, 237–238, 263.
953. *Lewandowski K.* Sprawa ukraińska w polityce zagranicznej Czechosłowacji, 1918–1932 / K. Lewandowski. – Wrocław : Ossolineum, Instytut Historii PAN, 1974. – 336 s.

Автореферати дисертацій

954. *Кірсенко М. В.* Чеські землі в міжнародних відносинах Центральної Європи 1918–1920 років (Політико-дипломатична історія з доби становлення Чехословацької

республіки) : автореф. дис... д-ра іст. наук : 07.00.02 / М. В. Кірсенко ; НАН України, Ін-т укр. археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського. – К., 1998. – 36 с.

Статті

955. *Віднянський С. Т.* Масарик про Україну і українців / С. Т. Віднянський // Міжнародні зв'язки України : наук. пошуки і знахідки : зб. наук. пр. – К., 1993. – Вип. 4. – С. 132–147.
956. *Євсеєнко І. В.* З історії становлення українсько-чехословацьких відносин / І. В. Євсеєнко // Т. Г. Масарик і нова Європа : матеріали Першої укр.-чес. наук.-теорет. конф. «Масариківські читання» (м. Київ, 7–8 квіт. 1998 р.). – К., 1998. – С. 45–51.
957. *Євсеєнко І.* Співробітництво Т. Г. Масарика з Центральною Радою / І. Євсеєнко // Хроніка-2000. – К., 1999. – № 29/30. – С. 60–64.
958. *Євсеєнко І. В.* Становлення українсько-чехословацьких відносин (1917–1922 рр.) / І. В. Євсеєнко // Міжнародні зв'язки України : наук. пошуки і знахідки : зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України. – К., 1999. – Вип. 8. – С. 33–48.
959. *Євсеєнко І. В.* Чехи України в українсько-чехословацькому спілкуванні / І. В. Євсеєнко // Міжнародні зв'язки України : наук. пошуки і знахідки : зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України. – К., 1998. – Вип. 7. – С. 192–195.
960. *Нагорняк М.* Т. Г. Масарик про регіональну інтеграцію в повоєнній Європі і місце в ній України / М. Нагорняк // Людина і політика. – 1999. – № 1. – С. 39–45.
961. *Павлюк О.* Українсько-чехословацька конфедерація? : (з історії взаємин України і ЧСР у 1917–1921 рр.) / О. Павлюк // Київ. старовина. – 1999. – № 1. – С. 65–77.
962. *Рихлік Я.* Т. Г. Масарик, Росія та українське питання (1917–1923 рр.) / Я. Рихлік // Т. Г. Масарик і нова Європа : матеріали Першої укр.-чес. наук.-теорет. конф. «Масариківські читання» (м. Київ, 7–8 квіт. 1998 р.). – К., 1998. – С. 34–42. – Те саме: // Хроніка-2000. – К., 1999. – № 29/30. – С. 64–70. – Підп.: Рихлік Я.
963. *Соловійова В. В.* Надзвичайна дипломатична місія УНР у Чехословаччині (1921–1923 рр.) / В. В. Соловійова // Вісн. Київ. нац. лінгв. ун-ту. Сер.: Історія, економіка, філософія. – 2002. – Вип. 6. – С. 175–181.
964. *Шульгин О.* Т. Г. Масарик та Україна / О. Шульгин // Хроніка-2000. – К., 1999. – № 25/26. – С. 285–288. – Публ. за вид.: Укр. вісн. – Прага ; Подебради, 1925. – № 5 (трав.).

Швейцарія

Див. також № 149.

Статті

965. *Лозицький В.* Дні української культури в Берні : [про церемонію відкриття на фасаді посольства України у Швейцарській Конфедерації пам'ятної дошки на честь Надзвичайної дипломатичної місії Української Народної Республіки у Швейцарії (1918–1926 рр.)] / В. Лозицький // Голос України. – 2001. – № 8. – С. 1, 7.

966. *Лозицький В.* Про архів Надзвичайної дипломатичної місії УНР у Берні (1918–1926) / В. Лозицький // Україна дипломатична : наук. щорічник. – К., 2002. – Вип. 2. – С. 275–280.

Спогади

967. *Лукаsevич Є.* Швейцарські перипетії: [спогади про посольство УНР в Швейцарії] / Є. Лукаsevич // Україна дипломатична : наук. щорічник. – К., 2000. – Вип. 1. – С. 302–307.

Японія

Статті

968. *Світ І.* Українсько-японські взаємини / І. Світ // Визвол. шлях. – Лондон, 1967. – Кн. 1. – С. 63–77 ; Кн. 2. – С. 160–170 ; Кн. 3. – С. 318–332 ; Кн. 4. – С. 405–414 ; Кн. 5. – С. 546–556 ; Кн. 6. – С. 683–698.

Ліга націй

Автореферати дисертацій

969. *Кушнір В. В.* Ліга Націй та українське питання. 1919–1934 рр. : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.02 / В. В. Кушнір ; Львів. нац. ун-т ім. І.Франка. – Львів, 2000. – 16 с.

Публікації документів

970. Україна перед Лігою Націй // Воля. – Відень, 1921. – Т. 1, № 4. – С. 205–208. – Передрук з газ. «L'Ukraine» від 24 груд. 1920 р. Подано: Меморандум П. Скоропадського про прийняття України в члени Ліги Націй та супровідний лист.

Статті

971. *Кушнір-Якименко М.* Ліга Націй та Україна / М. Кушнір-Якименко // Воля. – Відень, 1920. – Т. 4, № 9. – С. 437–439.

972. Петлюровская Украина и Лига Наций // Коммунист. – Х., 1921. – № 6. – С. 92–93.

973. *Шелухін С.* Україна перед Лігою Націй / С. Шелухін // Воля. – Відень, 1921. – Т. 1, № 10. – С. 443–446.

Міжнародний Червоний Хрест

974. *Окуневський Я.* Санітарні відносини на Україні / Я. Окуневський // Воля. – Відень, 1920. – Т. 1, № 11. – С. 524–530. – Допомога Міжнародного Червоного

Хреста Україні. Звіт представника Міжнародного Червоного Хреста майора Ледерея про становище на Україні.

975. *Окуневський Я.* Ще про санітарну допомогу Україні / Я. Окуневський // Воля. – Відень, 1920. – Т. 2, № 10. – С. 401–402.

976. *Трембіцький В.* Розміщення консульських бюро для червонохресних представництв Української Держави / В. Трембіцький // Вісті комбатанта. – Торонто, 1975. – № 3/4. – С. 33–35.

977. *Трембіцький В.* Червоно-хресні взаємини з суміжними державами / В. Трембіцький // Вісті комбатанта. – Торонто, 1973. – № 3. – С. 87–93 ; № 4. – С. 8–14.

5. Дипломатія ЗУНР

Див. також № 105, 213, 260, 503, 545, 550, 815, 816.

Публікації документів

978. Українські дипломатичні ноти в справі Галичини. – Камінець: Вид. «Стрільця» органу Галиц. армії, 1919. – 51 с. – (Україна в міжнар. політиці). – Із змісту: Сидоренко Г. Нота Делегації УНР на Мирову Конференцію в Парижі (з дня 2 лип. 1919 р.) / Г. Сидоренко. – С. 8–20 ; Нота Української Делегації Найвищій Раді Мирової Конференції до власних рук голови Ради Клемансо (з дня 14 лип. 1919 р.). – С. 21–38 ; Петрушевич Є. До найвищої Ради держав Антанти та її союзників: Відповідь Галиц. Уряду на Ноту: (з дня 25 черв. 1919 р.) / Є. Петрушевич. – С. 39–46 ; Петрушевич Є. Нота: До всіх культурних народів і їх правительств / Є. Петрушевич. – С. 47–51.

Окремі видання

979. *Красівський О. Я.* ЗУНР і Польща: політичне та воєнне протиборство (листопад 1918 – липень 1919 рр.) / О. Я. Красівський ; Ін-т українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України. – Львів, 1999. – 43 с.

980. Представництво Західно-Української Народної Республіки в Канаді. Звіт з позички національної оборони в Канаді. – Вінніпег: Накл. Представництва Західно-Української Народної Республіки, 1924. – 31 с.

981. *Стахів М.* Західня Україна. Нарис історії державного будівництва та збройної і дипломатичної оборони в 1918–1923 рр. Т. 3 / М. Стахів. – Скрантон, 1959. – 200 с.

982. *Стахів М.* Західня Україна. Нарис історії державного будівництва та збройної і дипломатичної оборони в 1918–1923 рр. Т. 5 / М. Стахів. – Скрантон, 1960. – 191 с.

983. *Стахів М.* Західня Україна Нарис історії державного будівництва та збройної і дипломатичної оборони в 1918–1923 рр. Т. 6 / М. Стахів. – Скрантон, 1961. – Кн. 1. – 220 с. ; Кн. 2. – 204 с.

984. *Тищик Б.* Західно Українська Народна Республіка (1918–1923): Історія держави і права / Б. Тищик. – Львів: Тріада плюс, 2005. – 392 с. – Із змісту: Розділ VI: Дипломатична діяльність ЗУНР. Проблема Східної Галичини на Паризькій мирній конференції. – С. 265–311.

Автореферати дисертацій

985. *Павлюк О. В.* Східна Галичина в європейській політиці 1918–1919 рр. : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.03 / О. В. Павлюк ; Київ. держ. ун-т ім. Т. Шевченка. – К., 1993. – 21 с.

Статті

986. *Батюк Т.* Дипломатична місія Льонгіна Цегельського у США (1920–1921 рр.) / Т. Батюк // Наук. зап. / Дрогобицький держ. пед. ун-т ім. І. Франка. – Дрогобич, 2008. – Вип. 22 : Проблеми гуманітарних наук. Історія. – С. 48–57.

987. *Батюк Т.* Надзвичайна дипломатична місія УНР до США / Т. Батюк // Україна : культурна спадщина, національна свідомість, державність : зб. наук. пр. – Львів, 2008. – Вип. 17. – С. 116–122.

988. *Васильєв В.* Питання Східної Галичини в українсько-польських взаєминах 1918–1923 рр. / В. Васильєв, В. Мазурик // Польща – Україна : історична спадщина і суспільна свідомість : тез. доп. Міжнар. наук. конф., м. Кам'янець-Подільський, 29–21 трав. 1992 р. – К., 1992. – С. 12–14.

989. *Васюта І.* Анексія Східної Галичини Польщею : міжнародні аспекти історії її здійснення у 1919–1923 рр. / І. Васюта // Вісн. Львів. ун-ту. Сер.: іст. – Львів, 1996. – Вип. 31 : Питання загальної історії. – С. 56–66.

990. *Гетьманчук М. П.* Дипломатична діяльність уряду ЗУНР під час радянсько-польських мирних переговорів у Ризі 1920 року / М. П. Гетьманчук // Військ.-наук. вісн. – Львів, 2001. – Вип. 3. – С. 23–30.

991. *Гуцал П.* Морально-політична і дипломатична підтримка українців США та Канади Західноукраїнської Народної Республіки (1918–1919 рр.) / П. Гуцал // Наук. зап. Сер.: Історія / Терноп. нац. пед. ун-т ім. В. Гнатюка. – Тернопіль, 2005. – Вип. 1. – С. 267–273.

992. *Геник М.* Зрада Ради Амбасадорів / М. Геник // Літопис Червоної Калини. – Львів, 1993. – № 1/2. – С. 10–12.

993. *Дацків І.* Дипломатичний фронт Західно-Української Народної Республіки / І. Дацків // Ми – українці, ми – українські : матеріали Буковин. наук.-практ. конф., Чернівці, 2 листоп. 2007 р. / Чернів. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, Буковин. етногр. т-во, Буковин. центр археолог. дослідж. – Чернівці ; Вижниця : Черемош, 2007. – С. 178–183.

994. *Дацків І. Б.* Дипломатія ЗУНР на Паризькій мирній конференції 1919 р. / І. Б. Дацків // Укр. іст. журн. – 2008. – № 5. – С. 121–137.

995. *Дацків І.* Діяльність дипломатичної служби Західно-Української Народної Республіки / І. Дацків // Україна : культурна спадщина, національна свідомість, державність : зб. наук. пр. – Львів, 2009. – Вип. 18. – С. 346–352.

996. *Дацків І. Б.* Міжнародна діяльність Західноукраїнської Народної Республіки / І. Б. Дацків // Гілея. – 2011. – Вип. 43. – С. 39–45.

997. *Довган Ю.* Зовнішня політика Великобританії стосовно ЗУНР у вітчизняних джерелах та історіографії / Ю. Довган // Галичина. – 2001. – № 7. – С. 159–162.

998. *Дурач В. М.* Зовнішньополітичні аспекти діяльності ЗУНР (1918–1919 роки) / В. М. Дурач // Вісн. Львів. комерц. академії. Сер.: Гуманіт. науки. – Львів : Вид-во ЛКА, 2007. – Вип. 6. – С. 18–25.
999. *Зарецька Т.* Політика Другої Польської Республіки щодо Східної Галичини та позиція Ю.Пілсудського (кінець 1918 – 1919 рр.) / Т. Зарецька // Проблеми історії України : факти, судження, пошук : міжвід. зб. наук. пр. – 2004. – Вип. 11. – С. 158–176.
1000. *Зелена О.* Осип Назарук про особливості становлення ЗУНР як суб'єкта міжнародних відносин у 1918–1920 рр. / О. Зелена // Українська національна ідея : реалії та перспективи розвитку : зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т народознавства, Ін-т українознавства ім. Івана Крип'якевича, Нац. ун-т «Львівська політехніка». – Львів : Вид-во Нац. ун-ту «Львівська політехніка», 2007. – Вип. 19. – С. 20–25.
1001. *Камінюк М.* До характеристики зовнішньої політики ЗУНР : (з нагоди Х річниці галиц. подій) / М. Камінюк // Більшовик України. – К., 1928. – № 21/22. – С. 81–96.
1002. *Карпенко О. Ю.* Статус Східної Галичини у міжнародно-правових актах (1918–1923) / О. Ю. Карпенко // Вісн. Прикарпат. ун-ту. Сер.: Історія. – Івано-Франківськ : Плай, 1998. – Вип. 1. – С. 73–87.
1003. *Киричук Ю. А.* Антанта і суспільно-політична ситуація в Східній Галичині (листоп. 1918 р. – лип. 1919 р.) / Ю. А. Киричук // 50 років возз'єднання Західної України з Українською Радянською Соціалістичною Республікою у складі Союзу СРСР : тез. доп. і повідомл. Респ. наук. конф., м. Львів, 27–29 верес. 1989 р. – Львів, 1989. – Ч. 1. – С. 69–70.
1004. *Кірсенко М. В.* ЗУНР і політика Чехословаччини / М. В. Кірсенко // Наук. зап. Сер.: Іст. науки / Нац. ун-т «Києво-Могилянська академія». – К., 2006. – Т. 52. – С. 53–57.
1005. *Козій О. І.* ЗУНР у зовнішній політиці Великої Британії в Центрально-Східній Європі (січ. 1919 р.) / О. І. Козій // Історія в середніх і вищих навчальних закладах України. – 2006. – № 2. – С. 7–10.
1006. *Козій О. І.* Участь Великої Британії у західноукраїнсько-антантівських переговорах у Ходорові (22 лютого 1919 р.) / О. І. Козій // Наук. пр. Кам'янець-Подільського держ. ун-ту. Сер.: Іст. науки. – Кам'янець-Подільський, 2006. – Т. 16 : На пошану професора А. О. Копилова. – С. 335–341.
1007. *Корнієнко П.* Зовнішня політика ЗУНР (листопад 1918–1919 рр.) / П. Корнієнко // Наук. зап. Сер.: Історія / Терноп. держ. пед. ун-т ім. В. Гнатюка. – Тернопіль, 1999. – Вип. 8. – С. 32–34.
1008. *Красівський О.* До питання про польсько-українські переговори та компроміси під час війни 1918–1919 рр. / О. Красівський // Українсько-польські відносини в Галичині у ХХ ст. : матеріали міжнар. наук.-практ. конф. (21–22 листоп. 1996 р.). – Івано-Франківськ, 1997. – С. 95–98.
1009. *Кройтор В.* Проблема Покуття у відносинах між Румунією і ЗУНР / В. Кройтор // Галичина. – 2001. – № 5/6. – С. 231–234.
1010. *Кучменко Е.* Польща і питання Галичини в міжнародній політиці (1914–1923 роки) / Е. Кучменко, А. Ліпкан // Перша світова війна і слов'янські народи : матеріали Міжнар. наук. конф., 14–15 трав. 1998 р. – К., 1998. – С. 171–177.
1011. *Литвин М.* Зовнішньополітичні орієнтири ЗУНР (Геополітичний простір ЗУНР та її зовнішньополітичні орієнтири) / М. Литвин // Україна : культурна

спадщина, національна свідомість, державність : зб. наук. пр. – Львів, 2008. – Вип. 17. – С. 106–115.

1012. *Макар В. Ю.* Дипломатичне представництво Західно-Української Народної Республіки в Канаді (1920–1923 рр.) / В. Ю. Макар // *Наук. вісн. Дип. акад. України.* – К., 2008. – Вип. 14 : Зовнішня політика і дипломатія: історична ретроспектива, традиції, сьогодення. – С. 229–235.

1013. *Марітчак О.* Міжнародне положення галицької справи : (політ. огляд за останні роки) / О. Марітчак // *Укр. скиталець.* – Відень, 1923. – № 2. – С. 15–19.

1014. *Матвієнко В.* Зовнішня політика Західноукраїнської Народної Республіки в персоналіях / В. Матвієнко // *Україна дипломатична : наук. щорічник.* – К., 2002. – Вип. 2. – С. 456–474.

1015. *Михальчук П.* ЗУНР і Антанта : (до питання взаємовідносин ЗУНР (ЗО УНР) з державами Антанти і США) / П. Михальчук // *Наук. зап. Сер.: Історія / Терноп. держ. пед. ун-т ім. В. Гнатюка.* – Тернопіль, 1999. – Вип. 8. – С. 36–40.

1016. *Мороз О.* ЗУНР : досвід державотворення та уроки дипломатії / О. Мороз // *Вісн. Львів. ун-ту.* – 1999. – Вип. 1. – С. 46–52.

1017. *Неділя М.* Дипломатична діяльність ЗУНР у 1918–1919 рр. / М. Неділя // *Наук. зап. / Львів. іст. музей.* – 1994. – Вип. 2/3. – С. 173–182.

1018. *Павлишин О.* Зовнішньополітична орієнтація західноукраїнського проводу в 1918 р. / О. Павлишин // *Студії з архів. справи та документознавства.* – К., 1999. – Т. 5. – С. 232–235.

1019. *Павлюк О. В.* Західна Україна в польсько-румунських взаєминах (1918–1919 рр.) / О. В. Павлюк // *Історія України : дослідження та інтерпретації : тез. VI Респ. суспіл.-політ. читань, 22–25 трав. 1991 р., Новгород-Сіверський.* – К., 1991. – С. 83–85.

1020. *Павлюк О.* Зовнішня політика ЗУНР / О. Павлюк // *Київ. старовина.* – 1997. – № 3/4. – С. 114–138.

1021. *Павлюк О.* ЗУНР і політика Угорщини / О. Павлюк // *Україна в минулому.* – К. ; Львів, 1995. – Вип. 7. – С. 33–44.

1022. *Павлюк О. В.* «Українське питання» в польсько-румунських відносинах 1918–1921 рр. / О. В. Павлюк // *Вісн. Київ. ун-ту. Сер.: Суспіл.-політ. науки.* – 1991. – Вип. 1. – С. 102–107.

1023. *Панчук А. М.* Зовнішня політика ЗУНР в історіографії / А. М. Панчук // *Вісн. Прикарпат. ун-ту. Сер.: Історія.* – Івано-Франківськ, 2000. – Вип. 3. – С. 189–196.

1024. *Тищик Б.* ЗУНР : дипломатична діяльність (1918–1919 рр.) / Б. Тищик // *Проблеми державотворення і захисту прав людини в Україні : матеріали X регіон. наук.-практ. конф., 5–6 лют. 2004 р.* – Львів, 2004. – С. 118–120.

1025. *Чуйко І.* Дипломатична діяльність ЗУНР у 1919–1923 рр. / І. Чуйко // *Наук. зап. Сер.: Історія / Терноп. держ. пед. ун-т ім. Володимира Гнатюка.* – Тернопіль, 2003. – Вип. 1. – С. 141–146.

Спогади

1026. *Левицький К.* Дипломатична діяльність ЗУНР (1918–1923) / К. Левицький // *Літопис Червоної Калини.* – Львів, 1938. – № 11. – С. 3–4.

1027. *Левицький К.* Історія визвольних змагань галицьких українців з часу світової війни. 1914–1918. На підставі споминів і документів. Ч. 1 / К. Левицький. – Львів, 1929. – 288 с.

6. Персоналії дипломатів

Див. також № 22–25, 73, 102, 1014.

1028. *Болабольченко А.* Три долі: Модест Левицький. Петро Стебницький. Максим Славинський: біогр. нариси / А. Болабольченко. – К.: Літопис, 1999. – 85 с.

1029. *Господин А.* Три визначні дипломати: граф М. Тишкевич, князь І. Токаржевський-Карашевич і барон М. Василько / А. Господин. – Вінніпег, 1989. – 39 с.

Антонович Дмитро

Статті

1030. *Шаповал А.* Дипломат Української народної республіки: до 130-річчя від дня народження Дмитра Антоновича / А. Шаповал // Іст. журн. – 2007. – № 5. – С. 51–61.

Бачинський Юліан

Окремі видання

1031. *Бегей І.* Юліан Бачинський: з життєпису, політичної та наукової діяльності / І. Бегей. – Львів: Світ, 1998. – 52 с.: портр., іл.

1032. *Бегей І. І.* Юліан Бачинський: соціал-демократ і державник / І. І. Бегей. – К.: Основ. цінності, 2001. – 256 с. – (Сер. «Спадщина»; кн. 12).

Бородаєвський Сергій

Статті

1033. *Власенко В.* І кооператор і дипломат. (Бородаєвський С. В.) / В. Власенко // Політика і час. – 2005. – № 9/10. – С. 121–125.

Бочковський Ольгерд Іполит

Автореферати дисертацій

1034. *Каневська І. О.* Громадсько-політична та наукова діяльність О. Бочковського в еміграції (1905–1939 рр.) : автореф. дис... канд. іст. наук : 07.00.02 / І. О. Каневська ; НАН України, Ін-т укр. археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського. – К., 2009. – 19 с.

Статті

1035. *Каневська І. О.* Життєвий шлях Ольгерда Іполита Бочковського / І. О. Каневська // Університет. – 2009. – № 2. – С. 114–121.

1036. *Каневська І.* Ольгерд Іполит Бочковський (1885–1939) – український політичний діяч, дипломат, учений / І. Каневська // Міжнародні зв'язки України : наук. пошуки і знахідки : міжвід. зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України. – К., 2006. – Вип. 15. – С. 106–114.

1037. *Каневська І. О.* Ольгерд Іполит Бочковський – аташе Надзвичайної дипломатичної місії УНР у Празі / І. О. Каневська // Суспільно-політичні процеси на українських землях: історія, проблеми, перспективи : зб. матеріалів Всеукр. наук.-практ. конф., 20 трав. 2011 р. – Суми : СумДУ, 2011. – Ч. 2. – С. 49–53.

Василько Микола

Див. також № 44, 57, 1029.

Статті

1038. *Брицький П. П.* Микола Василько – видатний український дипломат і політик / П. П. Брицький, О. В. Добржанський // Брицький П., Добржанський О., Юрійчук Є. Буковинці у боротьбі за українську державність (1917–1922 рр.). – Чернівці : Золоті литаври, 2007. – С. 55–153.

1039. *Добржанський О.* Дипломат за покликанням [М. Василько] / О. Добржанський // Україна дипломатична : наук. щорічник. – К., 2011. – Вип. 12. – С. 856–867.

1040. *Добржанський О. В.* Микола Василько – видатний український дипломат початку ХХ ст. / О. В. Добржанський // Наук. вісн. Дип. акад. України. – К., 2008. – Вип. 14 : Зовнішня політика і дипломатія : історична ретроспектива, традиції, сьогодення. – С. 222–228.

1041. *Добржанський О.* Початок політичної кар'єри М. Василька / О. Добржанський // Питання історії України. – Чернівці, 2000. – Т. 4. – С. 298–306.

1042. *Керницький М.* Микола Василько : дві дати з його політичного життя / М. Керницький // Буковина – мій рідний край : III історико-краєзн. конф. молодих дослідників, студентів та науковців (Чернівці, 17 трав. 1998 р.). – Чернівці, 1998. – С. 50–51.

1043. *Ляхоцький В.* Микола Василько : парадокси пам'яті та забуття / В. Ляхоцький // Україна дипломатична : наук. щорічник. – К., 2002. – Вип. 2. – С. 475–486.

1044. *Онацький Є.* Під омофором барона М. Василька / Є. Онацький // Укр. історик. – 1978. – Чис. 4. – С. 83–93 ; 1980. – Чис. 1/4. – С. 110–133 ; 1981. – Чис. 1/4. – С. 137–146 ; 1987. – Чис. 1/4. – С. 107–114.

1045. *Соловійова В.* Український дипломат Микола Василько / В. Соловійова // Наук. пр. Нац. б-ки України ім. В. І. Вернадського. – К., 2004. – Вип. 13. – С. 105–118.

1046. *Соловійова В.* Український дипломат Микола Василько / В. Соловійова // Бористен. – 2006. – № 4. – С. 24–27.

Вінниченко Володимир

Див. також № 191.

Статті

1047. *Білоус С. В.* Володимир Винниченко у взаєминах Української Центральної Ради та Тимчасового уряду Росії (березень–жовтень 1917 р.) / С. В. Білоус // Наук. зап. Вінниц. держ. пед. ун-ту ім. М. Коцюбинського. Сер. «Історія». – Вінниця, 2006. – Вип. 11 : За матеріалами II Міжнар. наук. конф. «Національна інтелігенція в історії та культурі України у XIX–XXI століттях» (26–27 жовт. 2006 р.). – С. 139–145.

1048. *Головченко В.* В обороні української справи. Володимир Винниченко та новітня українська дипломатія / В. Головченко // Політика і час. – 2005. – № 6. – С. 50–62.

Галаган Микола

Див. також № 908, 916, 917.

Статті

1049. *Веденєєв Д.* Нащадок славного роду: дипломат Микола Галаган / Д. Веденєєв // Україна дипломатична : наук. щорічник. – К., 2004. – Вип. 4. – С. 672–681.

1050. *Осташко Т. С.* Микола Галаган – український громадсько-політичний і військовий діяч, дипломат / Т. С. Осташко, В. В. Соловійова // Вісн. Київ. нац. лінгв. ун-ту. Сер.: Історія. Економіка. Філософія. – 2004. – Вип. 9. – С. 133–158.

Галіп Артем

Статті

1051. *Брицький П. П.* Артем Галіп на дипломатичній службі української держави / П. П. Брицький // Брицький П., Добржанський О., Юрійчук Є. Буковинці у боротьбі за українську державність (1917–1922 рр.). – Чернівці: Золоті литаври, 2007. – С. 365–386.

Галіп Теодот

Окремі видання

1052. *Колодій О. В.* «І серця мого кров прийми!..». Про Теодота Галіпа – письменника, юриста, дипломата : монографія / О. В. Колодій ; Чернів. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича. – Чернівці : Книга – XXI, 2008. – 254 с.

Статті

1053. *Брицький П. П.* Письменник Теодот Галіп – громадський діяч і дипломат / П. П. Брицький // Брицький П., Добржанський О., Юрійчук Є. Буковинці у боротьбі за українську державність (1917–1922 рр.). – Чернівці : Золоті литаври, 2007. – С. 345–364.

Дорошенко Дмитро

Див. також № 44, 46.

Статті

1054. *Лупандін О. І.* Дмитро Дорошенко – міністр закордонних справ Української Держави 1918 р. / О. І. Лупандін // Укр. іст. журн. – 1998. – № 2. – С. 115–127.

1055. *Матвієнко В. М.* На чолі зовнішньополітичного відомства Української Держави (до 120-річчя Дмитра Дорошенка) / В. М. Матвієнко // Актуальні проблеми міжнародних відносин : зб. наук. пр. – К., 2001. – Вип. 30, ч. 1. – С. 117–127.

1056. *Осташко Т.* Дмитро Дорошенко – державник, учений і дипломат / Т. Осташко // Україна дипломатична : наук. щорічник. – К., 2005. – Вип. 6. – С. 588–605.

1057. *Осташко Т.* Дмитро Дорошенко – державник, вчений і дипломат / Т. Осташко // Вісн. Київ. нац. лінгв. ун-ту. Сер.: Історія. Економіка. Філософія. – 2005. – Вип. 10. – С. 105–114.

1058. *Симонов А. А.* Дмитро Дорошенко – міністр закордонних справ Української Держави 1918 / А. А. Симонов // Україна й світ : минуле, сучасне та майбутнє : матеріали регіон. наук.-теорет. конф. студентів та аспірантів, 24–25 квіт. 2007 р. / Нац. техніч. ун-т «Харківський політехнічний ін-т» [та ін.]. – Х. : НТУ «ХПІ», 2007. – С. 394–396.

Жук Андрій

Статті

1059. *Магурчак А.* Дипломатична діяльність Андрія Жука / А. Магурчак // Університет. – 2011. – № 4. – С. 37–43.

Кобилянський Люцій

Статті

1060. *Бойчак М.* Головний лікар Українського військового шпиталю Люцій Кобилянський – громадський і культурний діяч, дипломат, публіцист / М. Бойчак, Р. Лякіна // Зовніш. справи. – 2009. – № 8/9. – С. 50–52.

Кочерган Михайло

Статті

1061. *Брицький П. П.* Директор департаменту ЗС УНР і секретар сейму Карпатської України Михайло Кочерган / П. П. Брицький // Брицький П., Добржанський О., Юрійчук Є. Буковинці у боротьбі за українську державність (1917–1922 рр.). – Чернівці : Золоті литаври, 2007. – С. 454–464.

Красковський Іван

Статті

1062. *Зубко О.* Білоруський слід в українській дипломатії: (крізь призму життя Івана Красковського) / О. Зубко, М. Трус // Київ. старовина. – 2008. – № 4. – С. 92–101.

1063. *Зубко О.* Іван Красковський – голова української дипломатичної місії УНР на Кавказі (1919–1920 рр.) / О. Зубко // Проблеми історії та історіографії України: прогр. і матеріали наук.-практ. конф. [«День науки іст. ф-ту», Київ, 2011 р.]. – К., 2011. – С. 30–32.

Липинський В'ячеслав

Див. також № 44, 46.

Статті

1064. *Андрієвська О.* Дипломатична діяльність В'ячеслава Липинського / О. Андрієвська // Актуальні проблеми вітчизняної та світової історії: матеріали Других всеукр. драгоманівських читань молодих істориків, 14 берез. 2008 р. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – К., 2009. – С. 277–280.

1065. *Буравченков А.* Деякі аспекти дипломатичної діяльності В'ячеслава Липинського в період Гетьманату (1918) / А. Буравченков, Т. Заруда // В'ячеслав Липинський: історико-політологічна спадщина і сучасна Україна: [матеріали Міжнар. наук. конф., 2–6 черв. 1992 р., К., Луцьк, Кременець]. – К.; Філадельфія, 1994. – С. 181–189.

1066. *Веденєєв Д.* Зовнішньополітичні погляди та діяльність В'ячеслава Липинського / Д. Веденєєв // В'ячеслав Липинський: історико-політологічна спадщина і сучасна Україна: [матеріали Міжнар. наук. конф., 2–6 черв. 1992 р., К., Луцьк, Кременець]. – К.; Філадельфія, 1994. – С. 195–197.

1067. *Осташко Т.* В'ячеслав Липинський: від посла Української Держави до УСХД / Т. Осташко // Молода нація. – 2002. – № 4. – С. 56–90.

1068. *Осташко Т.* Вячеслав Липинський – історик, політик, дипломат / Т. Осташко // Україна дипломатична : наук. щорічник. – К., 2003. – Вип. 3. – С. 656–669.

1069. *Патер І.* Вячеслав Липинський – політик, дипломат / І. Патер, Є. Франчук // Вячеслав Липинський в історії України (до 120-річчя від дня народження). – К., 2002. – С. 125–140.

1070. *Солдатенко В. Ф.* Гетьманська держава і В. Липинський / В. Ф. Солдатенко // Зб. наук. пр. Наук.-дослід. ін-ту українознавства. – К., 2007. – Т. 16 : На пошану проф. Ярослава Степановича Калакури. – С. 220–235.

Левицький Кость

Статті

1071. *Андрухів І. О.* Адвокатська діяльність Костя Левицького / І. О. Андрухів, В. М. Бойчук // Зб. наук. пр. Наук.-дослід. ін-ту українознавства. – К., 2007. – Т. 16 : На пошану професора Ярослава Степановича Калакури. – С. 173–182.

Левицький Модест

Див. також № 1028.

Статті

1072. *Болабольшенко А.* Модест Левицький / А. Болабольшенко // Київ. старовина. – 2005. – № 4. – С. 139–154.

1073. *Побірченко Н. С.* Письменник, лікар, педагог і дипломат Модест Левицький / Н. С. Побірченко // Педагогіка і психологія. – 2002. – № 1/2. – С. 176–187.

Спогади

1074. Спогади про Модеста Левицького / Ін-т дослідів Волині; передм. Ю. Мулика-Луцика. – Вінніпег : наклад з пожертв людей доброї волі, 1967. – 40 с. – (Праці інституту дослідів Волині / за ред. М. Л. Боровського ; XVI, Волиніана).

Лозинський Михайло

Статті

1075. *Олійник М.* Дипломатична діяльність Михайла Лозинського на Паризькій мирній конференції 1919 р. / М. Олійник // Мандрівець. – 2009. – № 5. – С. 25–31.

1076. *Осадчук С.* Дипломатична діяльність М. Лозинського / С. Осадчук // Вісн. Львів. ун-ту ім. Івана Франка : зб. наук. пр. Сер.: Юридична. – Львів, 2001. – Вип. 36. – С. 169–173.

Лотоцький Олександр

Див. також № 902.

Окремі видання

1077. Швидкий В. П. Олександр Лотоцький : учений, громадський діяч, політик (1890–1930-ті рр.) / В. П. Швидкий ; НАН України, Ін-т історії України. – К., 2002. – 366 с.

Статті

1078. Козак С. Олександр Лотоцький – учений, дипломат і політик / С. Козак // На службі Клію : зб. наук. пр. на пошану Л. Р. Винара з нагоди 50-ліття його наук. діяльності. – К. [та ін.], 2000. – С. 356–364.

1079. Мхитарян Н. Мемуари О. Лотоцького як цінне джерело дослідження історії українсько-турецьких взаємовідносин : [1918–1919 рр.] / Н. Мхитарян // Розбудова держави. – 1995. – № 5/6. – С. 54–57.

1080. Мхитарян Н. Жити з сусідами у злагоді : мемуари колишнього українського посла в Туреччині [О. Лотоцького в період Директорії] // Політика і час. – 1995. – № 7. – С. 62–70.

1081. Стрельський Г. В. Видатний український політичний діяч, дипломат, вчений-історик, письменник (О. Г. Лотоцький) / Г. В. Стрельський // Актуальні проблеми слов'язознавства : [зб. наук. пр.]. – К., 2004. – Ч. 2. – С. 101–110.

1082. Стрельський Г. В. Лотоцький О. Г. (1870–1939) – видатний український вчений, громадсько-політичний діяч, дипломат / Г. В. Стрельський // Наук. вісн. Дип. акад. України. – К., 2002. – Вип. 6 : Світова дипломатія : історія та сучасність. – С. 368–377.

1083. Стрельський Г. О. Г. Лотоцький і його мемуари / Г. Стрельський // Спеціальні історичні дисципліни : питання теорії та методики : зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України. – К., 2006. – Чис. 13, ч. 1. – С. 293–306.

1084. Токаржевський-Карашевич І. Олександр Лотоцький як дипломат / І. Токаржевський-Карашевич // Лицар праці і обов'язку : зб. присвяч. пам'яті О. Лотоцького-Білоусенка. – Торонто ; Нью-Йорк, 1983. – С. 56–63.

1085. Kozak S. Ołeksandr Łotocki – uczony, dyplomata i polityk / S. Kozak // Kozak S. Z dziejów Ukrainy. Religia. Kultura. Myśl społeczna. – Warszawa, 2006. – S. 326–338.

Матушевський Федір

Див. також № 626, 627.

Автореферати дисертацій

1086. Якобчук С. О. Документальна спадщина Ф. П. Матушевського : історико-джерелознавчий аспект : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.06 / С. О. Якобчук ; НАН України, Ін-т укр. археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського. – К., 2011. – 16 с.

Статті

1087. Даниленко В. Доля сім'ї Матушевських / В. Даниленко // Іст. журн. – 2004. – № 1/2. – С. 8–18.
1088. Світ І. Федір Павлович Матушевський (1869–1919) / І. Світ // Укр. історик. – 1978. – № 1/3. – С. 76–89.

Мацієвич Кость

Див. також № 864.

Окремі видання

1089. Доманицький В. Кость Мацієвич (Замість вінця на могилу) / В. Доманицький. – К., 1943. – 13 с.

Автореферати дисертацій

1090. Єпик Л. І. Костянтин Андріанович Мацієвич – державний і громадсько-політичний діяч : автореф. дис... канд. іст. наук : 07.00.01 / Л. І. Єпик ; НАН України, Ін-т історії України. – К., 2009. – 20 с.

Статті

1091. Власенко В. Агроном і дипломат : штрихи до біографії Костя Мацієвича / В. Власенко // Політика і час. – 2002. – № 10. – С. 78–86.
1092. Єпик Л. І. Державна та дипломатична діяльність К. А. Мацієвича у добу національно-визвольних змагань / Л. І. Єпик // Історія України : маловідомі імена, події, факти : зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України. – К., 2005. – Вип. 29, ч. 2. – С. 238–257.
1093. Єпик Л. І. Діяльність К. Мацієвича на чолі дипломатичної місії УНР в Румунії у 1919–1923 рр. / Л. І. Єпик // Історія України : маловідомі імена, події, факти : зб. наук. пр. – К., 2005. – Вип. 30. – С. 295–304.
1094. Єпик Л. І. К. А. Мацієвич – науковець, дипломат, громадсько-політичний діяч (1873–1942) / Л. І. Єпик // Формування та діяльність українських національних урядів періоду української революції 1917–1921 рр. : матеріали Всеукр. наук. конф., Кам'янець-Подільський, 6–7 груд. 2007 р. – Кам'янець-Подільський, 2008. – С. 305–314.
1095. Єпик Л. І. К. А. Мацієвич – науковець, дипломат, громадсько-політичний діяч / Л. І. Єпик // Укр. іст. журн. – 2007. – № 1. – С. 125–135.
1096. Матвієнко В. М. Повернені імена : Кость Мацієвич – народний міністр закордонних справ України / В. М. Матвієнко // Актуальні проблеми міжнародних відносин : зб. наук. пр. – К., 2001. – Вип. 27, ч. 1. – С. 29–33.

Ніковський Андрій

Див. також № 47, 553.

Автореферати дисертацій

1097. *Горбатюк М. В.* Громадсько-політична діяльність Андрія Ніковського (1885–1942 рр.) : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / М. В. Горбатюк ; Запорізь. нац. ун-т. – Запоріжжя, 2010. – 20 с.

Статті

1098. *Горбатюк М. В.* Діяльність А. Ніковського на посаді міністра закордонних справ УНР в уряді В. Прокоповича (26 травня – 14 жовтня 1920 р.) / М. В. Горбатюк // Наук. зап. Сер.: Історія : зб. наук. пр. / Вінниц. держ. пед. ун-т ім. М. Коцюбинського. – Вінниця, 2007. – Вип. 12. – С. 37–43.

1099. *Веденєєв Д.* Комісар Києва, який став міністром УНР / Д. Веденєєв, С. Шевченко // Укр. Соловки. – К., 2001. – С. 127–133.

Палтов Олександр

Статті

1100. *Гай-Нижник П.* Олександр Палтов – заступник міністра закордонних справ Української Держави (1918 р.) / П. Гай-Нижник // Україна дипломатична : наук. щорічник. – К., 2011. – Вип. 12. – С. 869–881.

Панейко Василь

Статті

1101. *Головченко В.* Візії дипломата Василя Панейка / В. Головченко, В. Матвієнко // Пам'ять століть. – 2006. – № 2. – С. 148–151.

Петлюра Симон

Див. також № 47, 57, 59, 250, 252, 633, 912.

Статті

1102. *Устименко В.* С. В. Петлюра про зовнішню політику Директорії / В. Устименко // Симон Петлюра у контексті українських національно-визвольних змагань : зб. наук. пр. – Фастів, 1999. – С. 43–52.

1103. *Шульгин О.* Симон Петлюра та українська закордонна політика [1917–1920 рр.] / О. Шульгин // Збірник пам'яті Симона Петлюри (1879–1926). – К. : МП «Фенікс», 1992. – С. 172–176. – Репринт. відтворення вид. 1930 р.

Сікевич Володимир

Див. також № 57.

Окремі видання

1104. Ювілейна пам'ятка з нагоди п'ятидесятої річниці військової служби та двадцятилітньої праці для української державності його ексцеленції генерал-хорунжого Володимира Сікевича. – [Торонто], б. р. – 103 с.

Статті

1105. *Мушка Ю.* Генерал Сікевич – військовий і дипломат / Ю. Мушка // Україна дипломатична : наук. щорічник. – К., 2005. – Вип. 6. – С. 483–490.

1106. *Матяш І.* Завжди беріг у серці люблю Україну [В. Сікевич] / І. Матяш // Іст. календар 2007 : наук.-попул. альманах. – К., 2007. – Вип. 12. – С. 257–267.

1107. *Матяш І.* «Торонто... так нагадує люблю Україну»: «київські» та «не-київські» сюжети біографії дипломата Володимира Сікевича / І. Матяш // Пам'ять століть. – 2007. – № 2. – С. 192–202.

Славинський Максим

Див. також № 1028.

Статті

1108. *Веденєєв Д.* Остання резиденція дипломата [М. Славинського] / Д. Веденєєв // Україна дипломатична : наук. щорічник. – К., 2002. – Вип. 2. – С. 495–501.

1109. *Веденєєв Д.* Остання резиденція дипломата : Славинський Максим Антонович // Політика і час / Д. Веденєєв. – 2001. – № 10. – С. 84–88.

1110. *Мукомела О.* М. Славинський / О. Мукомела // Київ. старовина. – 1993. – № 5. – С. 96–99.

1111. *Очеретяний В. В.* Громадсько-політична діяльність М. А. Славинського в період Української Центральної Ради та гетьманату П. Скоропадського / В. В. Очеретяний // Наук. зап. Сер.: Історія : зб. наук. пр. / Вінниц. держ. пед. ун-т ім. М. Коцюбинського. – Вінниця, 2006. – Вип. 11 : За матеріалами II Міжнар. наук. конф. «Національна інтелігенція в історії та культурі України у ХІХ–ХХІ століттях» (26–27 жовт. 2006 р.). – С. 125–130.

1112. *Очеретяний В.* Дипломатична діяльність Максима Славинського в період Директорії УНР 1919–1920 рр. / В. Очеретяний // Мандрівець : укр. наук. журн. – 2007. – № 3. – С. 22–28.

1113. *Очеретяний В.* Дипломатична діяльність М. А. Славинського у 1920–1923 рр. / М. Очеретяний // Іст. журн. – 2007. – № 4. – С. 39–45.

1114. *Піскун В.* З «українофільського закутку» – до «лінії загального українського націоналізму». (До 140-річчя від дня народження Максима Славинського) / В. Піскун // Українознавство. Календар-щорічник 2008 / Київ. нац. ун-т імені Тараса Шевченка, Центр українознавства філософ. ф-ту. – К.: Укр. центр духовної культури, 2007. – С. 204–207.

1115. *Стрельський Г. В.* М. А. Славінський (1868–1945) і його дипломатична діяльність / Г. В. Стрельський // *Наук. вісн. Дип. акад. України.* – К., 2003. – Вип. 9 : Зовнішня політика та дипломатія: історичні традиції, сучасні реалії, перспективи. – С. 362–371.

Смаль-Стоцький Роман

Статті

1116. *Брицький П.* Роман Смаль-Стоцький : дипломатична, громадсько-політична та наукова діяльність / П. Брицький // *Україна дипломатична : наук. щорічник.* – К., 2004. – Вип. 4. – С. 682–698.

1117. *Брицький П. П.* Роман Смаль-Стоцький – дипломатична, громадсько-політична та науково-педагогічна діяльність / П. П. Брицький, О. В. Добржанський // Брицький П., Добржанський О., Юрійчук Є. Буковинці у боротьбі за українську державність (1917–1922 рр.). – Чернівці : Золоті литаври, 2007. – С. 315–344.

1118. *Брицький П. П.* Роман Смаль-Стоцький : дипломатична, громадсько-політична та науково-педагогічна діяльність / П. П. Брицький // *Пам'ять століть.* – 2010. – № 3. – С. 119–131.

Смаль-Стоцький Степан

Статті

1119. *Добржанський О. В.* Академік Степан Смаль-Стоцький – вчений, політик, педагог, дипломат / О. В. Добржанський // Брицький П., Добржанський О., Юрійчук Є. Буковинці у боротьбі за українську державність (1917–1922 рр.). – Чернівці : Золоті литаври, 2007. – С. 265–314.

Спинул Микола

Статті

1120. *Добржанський О. В.* Микола Спинул – консул ЗУНР / О. В. Добржанський // Брицький П., Добржанський О., Юрійчук Є. Буковинці у боротьбі за українську державність (1917–1922 рр.). – Чернівці : Золоті литаври, 2007. – С. 476–482.

Стебницький Петро

Див. також № 1028.

Статті

1121. *Болабольшенко А.* Петро Стебницький / А. Болабольшенко // *Київ. старовина.* – 2005. – № 3. – С. 144–159.

Тишкевич Михайло

Див. також № 59, 533, 604, 608, 1029.

Статті

1122. *Андрусишин Б.* М. С. Тишкевич : людина, політик, дипломат (до 85-річчя початку дипломатичних відносин України з Ватиканом) / Б. Андрусишин, Г. Стрельський // Людина і політика. – 2004. – № 1. – С. 144–152.

1123. *Красівський О.* Дипломатична діяльність М. Тишкевича в період відродження Української держави (1919–1920 рр.) / О. Красівський // Наук. зап. / Ін-т політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса. – К.: Знання України, 2007. – Вип. 36 : Курасівські читання – 2007 : Влада і суспільство в сучасній Україні : «Механізми взаємодії». – С. 405–411.

1124. *Смирнов А.* Граф Михайло Тишкевич – український громадський діяч і дипломат / А. Смирнов // Визвол. шлях. – 2004. – Кн. 4. – С. 119–127.

1125. *Смирнов А.* Михайло Тишкевич – голова надзвичайної дипломатичної місії УНР при Апостольському Престолі / А. Смирнов // Україна і Ватикан : сер. зб. наук. пр. / М-во освіти і науки України, Прикарпат. нац. ун. ім. В. Стефаника, НАН України, Від-ня релігієзнавства [та ін.]. – Івано-Франківськ ; К., 2008. – Вип. 1 : Українсько-ватиканські відносини в контексті суспільних і міжконфесійних проблем. – С. 225–231.

1126. *Соловійова В. В.* Граф Михайло Тишкевич – український дипломат і політичний діяч / В. В. Соловійова // Вісн. Київ. нац. лінгв. ун-ту. Сер.: Історія. Економіка. Філософія. – 2005. – Вип. 10. – С. 115–126.

1127. *Соловійова В.* Михайло Тишкевич – український дипломат і політичний діяч / В. Соловійова // Україна дипломатична : наук. щорічник. – К., 2006. – Вип. 7. – С. 591–611.

1128. *Тараніна Б.* Дипломатична діяльність графа Михайла Тишкевича (1919–1921) у поцесах державотворення української нації / Б. Тараніна // Актуальні проблеми вітчизняної та світової історії : зб. наук. ст. учасн. Третіх всеукр. драгоман. читань молодих істориків. – К., 2010. – С. 211–221.

1129. *Цвенгрош Г.* Граф Михайло Тишкевич у змаганнях за вільну і соборну Україну / Г. Цвенгрош // Дзвін. – Львів, 1998. – № 11/12. – С. 110–121.

1130. *Цвенгрош Г.* Роль графа Михайла Тишкевича у національних змаганнях за вільну, незалежну і соборну Україну, за її політичне визнання Французькою республікою / Г. Цвенгрош // Збірник праць і матеріалів на пошану Лариси Іванівни Крушельницької. – Львів, 1998. – С. 179–209.

Фещенко-Чопівський Іван

Окремі видання

1131. *Фещенко-Чопівський Ю.* Фещенко-Чопівський І. – професор, український вчений, політичний і громадський діяч : біограф. нарис з приводу 80-ліття з дня його народження / Ю. Фещенко-Чопівський. – Нью-Йорк : Укр. Техн. ін-т, 1964. – 18 с.

1132. *Іван Фещенко-Чопівський* : життєписно-бібліограф. нарис / Наук. т-во ім. Шевченка у Львові ; відп. ред. О. Романів. – Львів : НТШ, 2000. – 295 с. – (Визначні діячі НТШ ; чис. 8).

Статті

1133. *Бабак О. І.* І. А. Фещенко-Чопівський – політик, дипломат, учений / О. І. Бабак // Еліта і цивілізаційні процеси формування націй / НАН України, Ін-т політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса [та ін.]. – К., 2006. – Т. 2. – С. 221–227.

1134. *Бабак О.* Український вчений, громадський діяч І. А. Фещенко-Чопівський / О. Бабак // Наук. зап. Сер.: Іст. науки / Кіровоград. держ. пед. ун-т ім. Володимира Винниченка. – Кіровоград, 2007. – Вип. 10. – С. 14–23.

1135. *Іваневич Л. А.* Іван Фещенко-Чопівський : хроніка життєвих і творчих шляхів (1884–1952) / Л. А. Іваневич, А. М. Трембіцький // Бердичів древній і вічно молодий : матеріали Всеукр. наук.-краєзн. конф. (8–11 черв. 2005 р.). – Житомир, 2005. – С. 144–150.

Цегельський Лонгин

Статті

1136. *Здоровега М.* Лонгин Цегельський біля витоків української дипломатії / М. Здоровега // Мандрівець. – 2009. – № 2. – С. 42–44.

Шульгин Олександр

Окремі видання

1137. Збірник на пошану О. Шульгина (1899–1960) / за ред. В. О. Янева. – Париж ; Мюнхен, 1969. – 359 с. – (Зап. Наук. т-ва ім. Шевченка ; т. 186).

Статті

1138. *Гончар Б.* Олександр Шульгин – перший міністр закордонних справ незалежної України / Б. Гончар // Україна дипломатична : наук. щорічник. – К., 2003. – Вип. 3. – С. 631–655.

1139. *Городня Н. Д.* Олександр Шульгин (1889–1960) як представник нової генерації української національної еліти першої половини ХХ століття / Н. Д. Городня // Вісн. Київ. нац. ун-ту ім. Тараса Шевченка. Сер.: Історія. – 2005. – № 80/81. – С. 10–13.

1140. *Дутчак Г. О.* Олександр Шульгин – засновник української дипломатії доби УНР / Г. О. Дутчак // Наук. вісн. Дип. акад. України. – К., 1998. – Вип. 1. – С. 79–82.

1141. *Матвієнко В. М.* Біля витоків української дипломатії ХХ століття (Олександр Шульгин: постать, погляди, діяльність) / В. М. Матвієнко // Вісн. Київ. нац. ун-ту імені Тараса Шевченка. Сер.: Міжнар. відносини. – 2001. – Вип. 18. – С. 64–71.

1142. *Стаднюк Т.* Внесок Олександра Шульгіна у міжнародну політику уряду Української держави та Директорії / Т. Стаднюк // Київ. старовина. – 2000. – № 3. – С. 167–175.

1143. *Стаднюк Т.* Діяльність Олександра Яковича Шульгіна на чолі української Надзвичайної дипломатичної місії в Парижі в 1921 р. / Т. Стаднюк // Міжнародні зв'язки України : наук. пошуки і знахідки : зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України. – К., 2000. – Вип. 9. – С. 75–89.

1144. *Стрельський Г.* Олександр Шульгин – учений і політик : (перший міністр закорд. справ УНР) / Г. Стрельський // Київ. старовина. – 1994. – № 3. – С. 80–88.

Яковлів Андрій

Статті

1145. *Попенко Я.* Діяльність А. Яковліва – українського дипломата, історика, юриста / Я. Попенко // Іст. журн. – 2005. – № 3. – С. 64–73.

7. Підготовка дипломатів

Статті

1146. *Гайдуков Л. Ф.* Традиції України в підготовці дипломатичних кадрів : діалог з історією, 1918–1922 рр. / Л. Ф. Гайдуков // Наук. вісн. Дип. академії України. – 1998. – Вип. 1. – С. 66–71.

1147. *Гайдуков Л. Ф.* Щоб працювати на її честь і на її славу : підготовка дипломатичних кадрів в Україні : маловідомі факти / Л. Ф. Гайдуков // Політика і час. – 1998. – № 2. – С. 67–74.